

Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024

KAUPUNGINVALTUUSTO 17.11.2021

SISÄLLYS

Kaupunginjohtajan katsaus	2
Porvoon talousarvio 2021 pähkinänkuoressa	4
Strategiset tavoitteet	6
Yleisperustelut	9
<i>Kuntatalouden tila.....</i>	<i>9</i>
<i>Kaupungin toimintaympäristö .....</i>	<i>10</i>
<i>Verotulot ja valtionosuudet .....</i>	<i>14</i>
<i>Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto .....</i>	<i>18</i>
Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	19
Toimialakohtaiset perustelut	22
<i>KONSERNIHALLINTO .....</i>	<i>22</i>
Vaalit	23
Tarkastustoimi.....	23
Kaupunginvaltuusto	23
Konsernijohto	23
Kaupunkikehitys	27
Lupa- ja valvonta-asiat	30
<i>SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI .....</i>	<i>31</i>
Sosiaali- ja terveystoimen johto.....	32
Lapsi- ja perhepalvelut.....	32
Aikuisten palvelut.....	33
Vanhus- ja vammaispalvelut.....	34
Erikoissairaanhoido	35
<i>SIVISTYSTOIMI.....</i>	<i>36</i>
Sivistystoimen johto	37
Suomenkieliset koulutuspalvelut.....	38
Ruotsinkieliset koulutuspalvelut	39
Varhaiskasvatuspalvelut	40
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.....	41
<i>ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS.....</i>	<i>44</i>
Henkilöstösuunnitelma	46
Investoinnit.....	50
Investoinnit ilmastotyön tukena	54
Liikelaitokset	57
Kuntakonserni	59
Talousarvion ja taloussuunnitelman perustelut sekä sitovuus	62

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Porvoon kaupungin toimintavuosi 2021 on koronavirusepidemian takia ollut edelleen monella tapaa poikkeuksellinen, vaikka pandemian pahin vaihe on taittumassa erityisesti rokotekattavuuden noustessa. Kaupungin toimintaympäristö ja palvelutuotanto on ollut jatkuvassa valmiustilassa, kun toimintaa on usein nopealakin aikataululla sopeutettu koronavirustilanteen mukaan.

Kaupungin palvelut on koronan aikanakin pystytty tuottamaan varsin hyvin olosuhteisiin nähden. Tämä on vaatinut sekä henkilöstön että kaupunkilaisten joustavuutta ja venymistä. Kaupunki on tänäkin vuonna toteuttanut Unelmien Porvoon 2030 -kaupunkistrategiaa, vaikka prioriteetti on edelleen ollut kaupunkilaisten terveydestä, turvallisuudesta ja muista peruspalveluista huolehtiminen.

Koronan takia kaupungin talous oli ajautumassa selvään ja syvään taloudelliseen kriisiin kevään 2020 aikana. Tämän vuoksi laadittiin kevään ja alkukesän aikana kaupungin kestävän talouden ohjelma 2020 – 2026, jolla kaupungin palveluita, rakenteita ja investointeja pyrittiin tarkastelemaan myös koronakriisin jälkeinen aika huomioiden. Taustalla oli lisäksi jo ennen koronaa syntynyt noin 10 miljoonan euron käyttötalouden rakenteellinen sopeuttamistarve.

Valtion koronatuot pelastivat kuntien talouden vuosina 2020 ja arviolta myös 2021. Porvoon sai vuonna 2020 koronatukea noin 24 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 tämänhetkisen arvion mukaan noin 27 miljoonaa euroa. Valtio on velkaantunut voimakkaasti, mutta ilman valtion tukea kaupungin talous olisi ollut vahvasti negatiivinen.

Kesällä 2021 eduskunnan hyväksymä sosiaali- ja terveys- ja pelastustoimen järjestämistä koskeva hyvinvointialueuudistus muokkaa kaupungin toimintaa ja taloutta ennen näkemättömällä tavalla. Kaupungin tuloista ja menoista poistuu noin puolet vuonna 2023. Kaupungin talous on heikkenemässä selvästi uudistuksen myötä ja uudistuksen toiminnallisista vaikutuksista kaupungin toimintaan on vaikea tehdä kuin karkeitakin arvioita. Selvää kuitenkin on, että erityisesti tukitoimintojen muokkaaminen ja sopeuttaminen uuteen tilanteeseen on merkittävä haaste. Valtiovarainministeriö on arvioinut Porvoon rahoituspohjan heikkenevän noin 2,7 miljoonaa euroa vuositasolla. Ministeriön laskelma ei kuitenkaan huomioi, että kaikkea toimintaa ei ole mahdollista sopeuttaa siirtyvän

toiminnan suhteessa. Kaupungin talouden heikennys voi hyvinkin olla noin kaksinkertainen valtiovarainministeriön arvioon verrattuna.

Muutokset tulevat osittain viiveellä ja asteittain. Talousarvio 2022 on noin 2,3 miljoonaa euroa alijäämäinen, mutta alijäämä on kasvamassa suunnitteluvuosina merkittävästi. Kokonaisuudessaan uudistuksen siirtymäsäännökset ulottuvat vuoteen 2027 saakka.

Kaupungin kestävän talouden ohjelmasta tuleekin siirtyä arvioimaan kaupungin vuoden 2023 jälkeisiä talouden realiteetteja ja prioriteetteja. Rahoituspohjan heikentyminen ja tulojen puolittuminen merkitsee myös, että investointeja tulee priorisoida entistä voimakkaammin.

Strategia ja prioriteetit sopeutettava talouden realiteetteihin 2023

Talouden tilannekuva, hyvinvointialueuudistus, kaupunkistrategian päivitys, mahdolliset uudet lakisäätöiset tehtävät ja kaupungin organisaatiouudistus kytkeytyvät kokonaisuudeksi, jotka ohjaavat kaupungin toimintaa pitkälle kuluvan vuosikymmenen loppuun.

MENOT KASVAVAT, TULOT ALENEVAT

Menot ovat kasvamassa vuonna 2022 yhteensä noin 0,7 prosenttia, eli noin 2,9 miljoonaa euroa verrattuna tähän vuoteen. Tänä vuonna kuitenkin korona aiheuttaa merkittävästi ylimääräisiä menoja, joten vuosien välinen vertailu on vaikeaa. Osittain menojen kasvu selittyy koronan jälkeisellä palvelutarpeen kasvulla, uusilla ja laajenevilla lakisäätöisillä tehtävillä sekä väestön ikääntymisellä. Menojen kasvuvauhti on kuitenkin liian voimakasta kaupungin talouden pitkän aikavälin kestävyyyteen nähden.

Tulot yhteensä ovat alenemassa 1,8 prosenttia, eli noin 7,8 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto alenee merkittävästi, kun kuntien jako-osuuden tilapäinen korotus poistuu. Lisäksi kaupungin oman jako-osuuden ennakoidaan alenevan jonkin verran. Kaupungin yhteisöveron tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 35 miljoonaa euroa, mikä on edelleen historiallisesti hyvä taso, mutta selvästi alempi kuin tämän vuoden arvioitu 60 miljoonan euron tuotto.

Hyvän talous- ja työllisyysuhdanteen myötä kaupungin kunnallisveron tuoton ennakoidaan vuonna 2022 kasvavan noin 14 miljoonalla eurolla noin 214 miljoonaan euroon.

Kaupungin valtionosuustulot kasvavat noin 2,6 miljoonalla eurolla noin 63 miljoonaan euroon. Valtionosuuksiin sisältyy kompensatioita uusista ja laajenevista tehtävistä, mutta samanaikaisesti valtio myös leikkaa kuntien valtionosuuksia. Porvoon osalta tulee huomioida, että valtionosuusjärjestelmään sisältyvä tasausvähenys vähentää kaupungin valtionosuustuloja yhteensä 16,6 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Toimintatuotot kasvavat yhteensä noin 0,4 prosenttia, eli noin 0,4 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja on uuden lainsäädännön mukaisesti alennettu.

Porvoolaisten veroja vuodelle 2022 ja 2023 ei ole tarpeen korottaa, mutta samalla kaupungin talous on tavalla tai toisella tasapainotettava vuoden 2023 jälkeiseen aikaan. Tarvitaan siis jatkossakin omia rakenteellisia säästötoimia ja ennakoivaa päätöksentekoa.

Kohdennettuja investointeja strategian mukaan

Kaupungin talous mahdollistaa valtuustokaudelle enintään noin 100 miljoonan euron kokonaisinvestoinnit. Kaupungin investoinnit talousarvioon on jaksotettu vuosille 2022-2025 siten, että vuodelle 2022 investointeja kohdistuu yhteensä 28,8 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 12,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityksen osuus 12,8 miljoonaa euroa. Lisäksi on muun muassa investointeja irtaimen omaisuuteen.

Aiemmin on arvioitu, että pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kaupungilla on varaa investoida noin 25–30 miljoonaa euroa vuosittain. Kaupungin tulojen puolittuessa vuonna 2023 hyvinvointialueiden perustamisen myötä, tulee kaupungin kestävä investointitaso alenemaan nykyisestä.

**Valtuusto-
kaudelle
100 milj. euron
investoinnit**

Kaupungin lainakanta kasvoi vuoteen 2019 asti voimakkaasti noin 115 miljoonan euron tasosta noin 172 miljoonaan euroon. Vuonna 2020 lainakanta kuitenkin aleni noin 16,4 miljoonaa euroa, ja myös tänä vuonna lainakantaa on mahdollista alentaa hieman.

Ensi vuoden talousarvion keskeisimmät yksittäiset investoinnit ovat Hinthaaran sivistyskeskus sekä Borgå gymnasium. Strategisesti yksi tärkeimpiä pitkän aikavälin hankkeita on Itärata, jonka suunnitteluun kaupunki on sitoutunut noin 10 miljoonalla eurolla. Porvoon vesi on investoimassa yhteensä lähes 9 miljoonaa euroa Saksalan vesilaitoksen laajennukseen, mikä teknisesti näkyy liikelaitoksen omassa talousarviossa investointina ja kaupungin talousarviossa lainanantona. Investointisuunnitelmavuosille on kohdistumassa mm. Kokkonniemen liikuntakeskuksen investointi sekä torin uudistaminen, jotka ovat kokoluokaltaan erittäin merkittäviä ja kokonaisvaikutuksiltaan laajoja hankkeita.

Porvoon kaupunki voi edelleenkin kohdentaa resursseja kasvun ja strategian kannalta parhaisiin kohdealueisiin, mutta samalla suppeampi tulopohja asettaa selkeämin rajoitteita toiminnalle. Lisäksi investointeja ja niiden vaikutuksia on pyrittävä tarkastelemaan entistä monipuolisemmin. Osa inventoinneista tuottaa tuloa, osa taas pelkästään lisää menoja. Omien investointien lisäksi tulee esimerkiksi arvioida ulkopuolisen rahoituksen tai leasing-rahoituksen mielekkyyttä eri investoinneissa. Investointien ohella tulee tiiviisti seurata vastuiden, kuten takausvastuiden kehitystä ja riskienhallintaa.

Kaupunginvaltuusto päättää keväällä 2022 uudesta strategiasta ja siten keskeisistä lähtökodista, millaista kaupunkia haluamme taloudellisesti, toiminnallisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla rakentaa. Kaupungin kasvun tavoitteet ja kaupunkien rooli alueensa toimijoina tulevatkin olemaan keskiössä strategiaa valmisteltaessa.

Jukka-Pekka Ujula

Kaupunginjohtaja

PORVOON TALOUSARVIO 2022 PÄHKINÄNKUORESSA

Kaupungin talousarvion toteuttaa Unelmien Porvoo -kaupunkistrategiaa. Talousarviossa toimialoille, tehtäväalueille ja liikelaitoksille asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on koottu yhteen strategian neljän kärkiteeman alle.

- **Kaupungin talous heikkenee** ja kääntyy alijäämäiseksi vuonna 2022. Vuosikate on noin 22 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos noin 2,3 miljoonaa euroa alijäämäinen.
- **Menot* kasvavat** yhteensä 0,7 % eli noin 2,9 miljoonaa euroa verrattuna muutettuun talousarvioon 2021. Verrattuna tilinpäätökseen 2020, menot kasvavat 25,9 milj. €, eli noin 6,7 %.
  - Sosiaali- ja terveystoimen menot** -1,7 %, (+4,0 % verrattuna TP2020).
  - Sivistystoimen menot kasvavat 3,7 %, (9,9 % verrattuna TP2020).
  - Konsernihallinnon menot kasvavat 1,1 % (6,7 % verrattuna TP2020).
- **Tulot*** alenevat** yhteensä 1,8 % eli noin 7,8 miljoonaa euroa.
  - **Kunnallisverotuoton** ennakoidaan kasvavan noin 14 miljoonaa euroa, eli noin 7,0 %.
  - **Yhteisöveron** tuotto alenee noin 35 miljoonaan euroon, kun tuoton tänä vuonna ennakoidaan olevan 60 miljoonaa euroa. Taustalla kunnille väliaikaisesti korotettu jako-osuus sekä Kilpilahden yrityskeskitymän tulokehitys.
  - **Kiinteistövero** tuottaa noin 17 miljoonaa euroa, mikä vasta viime vuosien tasoa.
  - **Valtionosuudet** kasvavat noin 2,6 miljoonaa euroa, yhteensä 63 miljoonaan euroon.
  - **Valtionosuuksien** tasaus vähentää Porvoon tuloja noin 16,6 miljoonaa euroa.
- **Keskeisimmät toimintaympäristön muutokset:** Hyvinvointialueiden perustaminen ja kaupungin organisoituminen, koronavirusepidemian kehitys,

kasvun tukeminen, maksutulot alenevat lainsäädäntämuutosten seurauksena, oppivelvollisuuden laajentaminen, hoitajamitoitus.

- **Kaupungin henkilöstömäärä** kasvaa 52 vakanssilla, jolloin henkilöstömäärä yhteensä on 2 789,7 työntekijää. Henkilöstömenot kasvavat yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa.
- **Kaupungin talous mahdollistaa valtuustokaudelle enintään 100 miljoonan euron kokonaisinvestoinnit.** Kaupungin investoinnit talousarvioon on jaksotettu vuosille 2022-2025 siten, että vuodelle 2022 investointeja kohdistuu yhteensä 28,8 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 12,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityksen osuus 12,8 miljoonaa euroa.
- **Suurimmat yksittäiset investointikohteet** ovat Hinthaaran sivistyskeskus sekä Borgå gymnasium. Lisäksi vuonna 2022 tehdään myös lukuisia pienempiä investointeja koulu- ja päiväkotirakennuksiin sekä niiden piha-alueisiin. Investointien osalta on lisäksi huomioitava liikelaitos Porvoon veden 9 miljoonan euron investointi Saksalan laitokseen sekä Itärata-hankeyhtiön pääomitus.
- **Lainakanta kasvaa** noin 14,5 miljoonaa euroa, yhteensä 153,8 miljoonaan euroon. Tämä tarkoittaa, että lainaa on 3 064 euroa asukasta kohden.
- **Tuloveroprosenttina säilyy 19,75.**
- **Myös kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan.**

* koronan aiheuttamien ylimääräisten menojen takia vertailukelpoisuus on heikkoa vuosiin 2020-2021.

**Sosiaali- ja terveystoimen menot ovat kasvaneet vuosina 2020-2021 erityisen voimakkaasti koronan takia, mutta osin kustannuksiin on saatu valtion kompensatiota. Korona voi aiheuttaa myös vuodelle 2022 sellaisia ylimääräisiä kustannuksia, joita ei talousarviossa ole kyetty huomioimaan. Tämän takia toimialan talouskehitystä seurataan erityisen tarkasti talousarviovuoden aikana.

** toimintatuotot+verotulot+valtionosuudet

TULOT

VEROTULOT

266MILJOONAA
EUROA
(- 3,9 %)

VALTIONOSUUDET

63MILJOONAA
EUROA
(+ 4,3 %)MYYNTI- JA
MAKSUTUOTOT**45**MILJOONAA
EUROA

MUUT TULOT

58MILJOONAA
EUROA

MENOT

SOSIAALI- JA
TERVEYSTOIMI**187,5**MILJOONAA EUROA
(- 1,7 %)

SIVISTYSTOIMI

133,9MILJOONAA EUROA
(+ 3,7 %)

KAUPUNKIKEHITYS

25,3MILJOONAA EUROA
(+ 5,6 %)MUU KONSERNI-
HALLINTO**49,3**MILJOONAA EUROA
(- 1,1 %)

TUNNUSLUVUT

LAINAKANTA

154MILJOONAA
EUROANETTO-
INVESTOINNIT**28,8**MILJOONAA
EUROAVUOSIKATE/
POISTOT**91 %**TILIKAUDEN
TULOS**-2,3**MILJOONAA
EUROA

VÄESTÖ

51 027

(*ENNUSTE)

TULOVERO-
PROSENTTI**19,75 %**

LAINAKANTA

3 064

EUROA/ASUKAS

TYÖTTÖMYYSASTE

11,1 %

*elokuu 2021

Talousarviosta laskettavat tunnusluvut perustuvat ennusteeseen.

STRATEGISET TAVOITTEET

Talousarvio ja taloussuunnitelma toteuttavat kaupunginvaltuustossa syksyllä 2018 vahvistettua Unelmien Porvoon -kaupunkistrategiaa, jonka aikajänne ulottuu vuoteen 2030. Strategiaa valmisteltiin vuosien 2017 ja 2018 aikana laajassa vuorovaikutuksessa johdon, henkilöstön, päättäjien, kuntalaisten ja eri sidosryhmien kanssa siten, että se ohjasi ensimmäistä kertaa täysipainoisesti vuoden 2019 talousarvion valmistelua.

Strategiassa on päätetty kaupungin pitkän aikavälin toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Strategia tiivistyy neljään kärkiteemaan: suosituin kotikaupunki, paras arkenakin, ilmastotyön edelläkävijä ja kaupunkielämää. Strategian toimeenpano tapahtuu ei ohjelmien ja erityisesti vuosittaisten talousarviotavoitteiden kautta. Ohjelmista ovat valmistuneet asumisen ohjelma, hyvinvointiohjelma, henkilöstöohjelma, ilmasto-ohjelma, elinkeino- ja kilpailukykyohjelma, liikuntaohjelma sekä digiohjelma.

Strategian toteutumista seurataan strategiamittareilla, jotka on vahvistettu valtuustossa elokuussa 2019. Strategian mittareiden kehittymisestä raportoidaan vuosittain tilinpäätöksessä. Strategian toimeenpanon tuloksellisuutta arvioidaan osavuosisiraporteissa, joissa valtuustolle raportoidaan mm. talousarviossa asetettujen tavoitteiden status.

Talousarviossa 2022 toimialoille, tehtäväalueille ja liikelaitoksille asetettavat sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on taulukossa koottu yhteen strategian neljän kärkiteeman alle. Vuoden 2022 aikana strategiaa ja strategiamittareita tullaan päivittämään.

SUOSITUIN KOTIKAUPUNKI

- Suomen viihtyisin ja vetovoimaisin kotikaupunki
- Menestyvät ja kasvavat yritykset
- Vastuullinen talous ja omistajapolitiikka
- Kasvu metropolialueen imussa itäisen Uudenmaan solmukohtana
- Aktiivinen vaikuttaminen

PARAS ARKENAKIN

- Vaivaton ja sujuva arki
- Oppimisen ja kasvamisen kaupunki
- Turvallinen, hyvinvoiva ja tasavertainen kaupunki asukkaille
- Fiksut arkiliikkumisen mahdollisuudet
- Aktiivisesti hyvinvoinnistaan vastuun ottavat asukkaat

KAUPUNKIELÄMÄÄ

- Viihtyisä, elävä ja vetovoimainen kaupunkikeskusta
- Vahva yhdessä tekemisen meininki
- Digitaalisen muutoksen kärjessä
- Rohkeat kokeilut

ILMASTOTYÖN EDELLÄKÄVIJÄ

- Hiilineutraali kaupunki
- Kestävä arki
- Kiertotalouskaupunki

STRATEGIAN TAVOITE: KAUPUNKIELÄMÄÄ

TA2022 vuositavoite	Toimenpiteet, mittarit	Päävastuu
1. Jatketaan uusien digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa. Kehitetään edelleen analytiikkaa ja ennustemalleja	Palvelupyynnöitä ohjataan enenevissä määrin sähköisiin kanaviin Mittari: Palvelupyynnöiden määrä sähköisissä kanavissa kasvaa	Rahoitusjohto (kehityssivusto, sosiaali- ja terveystoimi, Porvoon vesi)
	Käytössä olevien järjestelmien käytön osaamisen parantaminen. Mittari: osaamisprofileissa otetaan digiosaaminen käyttöön.	
	Omaolo-oirearvioiden käyttöä ja etäkuntoutusta laajennetaan, vanhus- ja vammaispalvelujen asiakassovellusten käyttöönotto	
	Kehitetään sähköisiä palveluita ja tiedottamista (Porvoon vesi)	
2. Vahvistetaan Porvoon elinvoimaa ja houkuttelevuutta	Turvataan tonttituotannon edellytykset lisäämällä kaupungin maanomistusta: vähintään 35 ha	Kaupunkikehitys
	Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	
	Luovutetaan vähintään 2 tonttia Ara-tuotantoon	
	Keskustan elinvoimaluku: Porvoon vähintään 4. sijalla vertailuryhmässä	
	Mielikuva kaupungista asuinpaikkana: kokonaismielikuvan osalta 10 parhaan kaupungin joukossa Suomessa	
	Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymiset: vähintään 4 % kasvu vuosittain	
	Kaavoitetaan vähintään yksi kohde yhteen palvelukylään vuoden 2022 aikana	

STRATEGIAN TAVOITE: SUOSITUIN KOTIKAUPUNKI

TA2022 vuositavoite	Toimenpiteet, mittarit	Päävastuu
3. Kaupungin strategiset painopisteet päivitetään vastaamaan kaupungin toimintaympäristöä hyvinvointialueuudistuksen jälkeen	Ohjelmien määrää tarkastellaan kriittisesti ja tavoiteasetantaa yhtenäistetään	Kaupungin johto
	Kaupunkistrategia päivitetään	
	Tehdään kaupungin organisaatiomuutos 2023 vastaamaan uutta toimintaympäristöä	
4. Muutoksia palvelutarpeessa ennakoidaan ja palvelut järjestetään laadukkaasti sekä kustannustehokkaasti	Valmistaudumme hyvinvointialueen perustamiseen ja turvaamme kaupunkilaisille laadukkaat palvelut jatkossakin.	Sosiaali- ja terveystoimi, sivistystoimi
	Sivistystoimen palveluverkon ennakoitavilla kohdennetaan resursseja oikein ja kustannustehokkaasti	
	Investointien lisäksi oppilaaksiottoalueita muuttamalla tasataan oppilasmääriä kouluissa ja lisätään kiinteistöjen käyttöasteita	
	Projektisalkkua hyödynnetään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti Mittari: projektisalkussa on vähintään 90 % projekteista	
	Alueelliset erityistason palliativiset hoitopaikat otetaan käyttöön. Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen kehittämissuunnitelmat on jalkautettu	
	Valmistaudumme TE-palveluiden siirtoon kunnille	
5. Työhyvinvointia ja osaamista vahvistetaan	Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden johdosta terveysperusteiset poissaolot pysyvät matalina	Henkilöstöjohto
	95 % henkilöstöstä on käynyt kehityskeskustelun esihenkilönsä kanssa. Näistä 50 %:ssa on käyty myös osaamiskeskustelu	
	Henkilöstökyselyn tulos on yli vertailujoukon keskiarvon	
6. Kaupungin taloutta suunnitellaan ja johdetaan vastuullisesti	Mittari: Kaupungin talouden strategiamittarit hyvällä tasolla	Rahoitusjohto
	Mallinnetaan kaupungin käyttötalous 2023 alkaen	
	Määritetään kestävä investointitaso	
	Taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen, tulos ylijäämäinen (Kuninkaantien työterveys)	
	Peruspääoman tuotto, 5 % (Tilapalvelut liikelaitos)	
	Tuloutus 694.000 euroa (Porvoon Vesi)	
7. Kaupungin rakennettua omaisuutta hoidetaan suunnitelmallisesti	Kaupungin tilojen ja kiinteistöjen ylläpito- ja korvausinvestointien PTS tehdään viideksi vuodeksi eteenpäin	Toimitilajohto, Porvoon vesi, Tilapalvelut
	Toimitiloja käytetään ja suunnitellaan tehokkaasti	
	Kaupungin hallinnassa olevat käyttämättömät kiinteistöt (ml. kokonaisneliömäärät) ja niiden suorat kustannukset todennetaan	
	Mittari: Ko. kohteiden neliöiden vähennys per vuosi	
	Kiinteistönhoidon määräraikaistehtävät dokumentoidaan	
	Kiinteistönhoidon hyväksytyt laatukierrokset 90 %	
	Siivouksen hyväksytyt laatukierrokset 90 %	
	Vedenhankintaa kehitetään ja vesihuollon palvelutasoa parannetaan	

STRATEGIAN TAVOITE: PARAS ARKENAKIN		
TA2022 vuositavoite	Toimenpiteet, mittarit	Päävastuu
8. Tuotetaan laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut	100 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan	Sivistystoimi
	Vähintään 90% kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti ylioppilastutkinnon	
	Koulujen johtamismalleja kehitetään erilaisten kokeilujen avulla	
	Huoltajien toive varhaiskasvatuspaikasta toteutuu 90 %	
	93 % vaka-henkilöstöstä osallistuu velvoittaviin täydennyskoulutuksiin	
9. Onnistunut koronakriisin jälkihoito	Kunnallisten päiväkotien täyttöaste 98 %	Sosiaali- ja terveystoimi, sivistystoimi
	Puramme koronaviruksesta aiheutuvan hoitovelan lisärekytointien ja ostopalvelun avulla	
	Toteutamme oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen toimenpideohjelman.	
	Lyhennämme jonomme hoitotakuun asettamiin määräaikoihin	
10. Parannamme perus- ja erityis- palveluiden laatua ja saatavuutta painottamalla ehkäisevää ja ennakkoivaa työtä	Ajanvaraustoiminta hyödynnetään optimaalisesti	Sosiaali- ja terveystoimi
	Aloitamme palliativisen erityistason saattohoidon Näsin kuntoutusosastolla	
	Asiakasohjauksen ja neuvonnan oikea-aikaisuutta seurataan kuukausittain. Sähköisiä palveluita kehitetään ja esitietolomakkeet on otettu käyttöön	
	Lastensuojelun jälkihuollon palvelukokonaisuus on mallinnettu	
11. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmien jatkotoimenpiteitä edistetään eri sidosryhmiä, asukkaita, yhdistyksiä, yhteisöjä, yrityksiä kyselyin kuullen	Perhetyön asiakasprosessia kehitetään ottamalla käyttöön asiakkaan osallisuutta vahvistavia menetelmiä	Sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi
	Otamme käyttöön matalankynnyksen palveluita ikääntyneille.	
	Jokainen asukas liikkuu säännöllisesti kuntoa kohottavan matkan jalan oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Liikkumista seurataan haastatteluin ja kyselyin	
12. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos panostaa toimintojensa kehittämiseen	Ikääntyneiden kaatumisten ehkäisy ohjelma otetaan käyttöön vanhus- ja vammais- palveluissa	Itä-uudenmaan pelastuslaitos
	Yhteistoimintaa erityisesti muiden Uudenmaan pelastuslaitosten kesken tiivistetään ja siitä saatavia hyötyjä käytetään entistä tehokkaammin toiminnan kehittämiseen	
	Riskiasumisen tunnistamista kehitetään edelleen yhdessä sosiaalitoimen kanssa. Tavoitetta seurataan yhteistyöviranomaisilta tulleiden ilmoitusten määrällä, ts. ilmoitusten määrän tulisi lisääntyä	

STRATEGIAN TAVOITE: ILMASTOTYÖN EDELLÄKÄVIJÄ		
TA2022 vuositavoite	Toimenpiteet, mittarit	Päävastuu
13. Huomioimme hankinnoissa ja investoinneissa ilmasto- ja kiertotalousnäkökulman. Hankinnat tukevat hiilineutraalisuustavoitetta. Otamme hankinnoissa huomioon tuotteen tai palvelun koko elinkaaren aikaiset kasvihuonepäästöt	Kriteerit täyttävien hankintojen osuus kaikista kynnysarvot ylittävistä hankinnoista	Rahoitusjohto (hankinnat), Kaupunkikehitys, Toimitilajohto
	Hankinnoissa asetetaan kriteerejä hiilineutraalisuudesta mahdollisuuksien mukaan	
14. Tavoittelemme kaupungin toimitiloissa energiansäästöä Edistämme kaupunkiympäristön energiatehokkuutta kaavoituksen keinoin asukkaiden tarpeet huomioiden	Olemme mukana kunta-alan energiatehokkuussopimuksissa	Kaupunkikehitys, Toimitilajohto
	Käytämme kaavoituksessa energiatehokkaan kaavoituksen menetelmiä sekä edistämme kaukolämmön ja uusiutuvan energian käyttöä	
	Otamme kaupungin omissa toimitiloissa vaihtoehtoisia lämmitysmuotoja käyttöön sähkölämmityksen rinnalla	
15. Luomme kestävän liikkumisen mahdollisuuksia asukkaille ja alueella vierailuille. Liikennejärjestelmä luo turvallisuutta kaikille käyttäjille ja lisää viihtyisyyttä kaupungissa	Pilotoimme älykkäitä energian seurantarjestelmiä	Kaupunkikehitys
	Vaikutukset ajoneuvoliikenteeseen ja kestävään liikkumiseen kuvataan kaavan vaikutusten arvioinnissa	
	Keuyenliikenteen väyliä rakennetaan tai saneerataan 2 km/vuosi	
	Kehitämme liityntäpysäköintiä, pyöräpaikkoja ja kaupungin henkilöstön kestävää työmatkaliikennettä.	
16. Vähennetään systemaattisesti kaupungin päästöjä ja suojellaan luonnon monimuotoisuutta	Vuoropysäköintiä ja yhteiskäyttöautojen käyttöä edistävien asemakaavojen sekä MaaS -palveluiden lukumäärä	Kaupungin johto
	Latausmahdollisuuden sisältävien pysäköintipaikkojen lukumäärä	
	Jatketaan päästövähennyksiä kaikilla toimialoilla Ilmasto-ohjelman mukaisesti	
	Vähennetään jätteen määrää ja haitallisuutta omassa toiminnassa	Rahoitusjohto (hankinnat), Toimitilajohto, Tilapalvelut

➤ [Lisäksi toimialoilla ja liikelaitoksilla on muita tavoitteita, jotka eivät ole sitovia valtuustoon nähden](#)

YLEISPERUSTELUT

Kuntatalouden tila

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Koronavirusepidemia on ohjannut toimintaa pitkälti, ja vaikuttanut monella tapaa kuntien talouteen. Valtio on tukenut kuntia mittavasti vuosina 2020 ja 2021, ja tuen ansiosta kuntien talous on näinä vuosina lopulta näyttänyt varsin hyvältä. Valtio on kuitenkin velkaantunut merkittävästi.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Kunnat ovat historiallisen muutoksen edessä

Maan hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidaskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen vähenemisenä kasvuna.

Kuntataloudessa vuodesta 2022 arvioidaan muodostuvan vaikea. Koronatilanteen hoitaminen ja torjuminen muun muassa rajoitustoimenpitein ovat hidastaneet paluuta normaaliin toimintaan, ja terveydenhuollossa monia kiireettömän hoidon toimenpiteitä on jouduttu jälleen siirtämään koronakriisin akuutin hoidon vuoksi.

Kuntataloudessa vuodesta 2022 muodostumassa vaikea

Kuntatalouden kehitysarvion perusteella vuosi 2022 näyttää kuntataloudessa vaikealta menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Koronaepidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, poistuvat. Toimintamenojen kasvun arvioidaan hidastuvan 3 prosenttiin

vuonna 2022. On kuitenkin todennäköistä, että koronatautilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia jonkin verran myös ensi vuonna.

Kuntatalouden toimintakatteen ennakoitaan heikkenevän voimakkaasti, sillä toimintamenot kasvavat ja lisäksi toimintatulojen arvioidaan laskevan yli 5 prosenttia. Toimintatulojen pudotus on seurausta muun muassa korona-avustusten ja monien määräaikaisten toimien päättymisestä. Kuntien verotulojen kasvu hidastuu vajaan prosenttiin vuonna 2022. Kasvua hidastaa etenkin yhteisöverotulojen jako-osuuden määräaikaisen korotuksen päättymisen

Paikallishallinnon nettoluotonotoksi ennakoitaan vuonna 2022 noin 1,8 miljardia, joka on bruttokansantuotteeseen suhteutettuna 0,7 prosenttia. Kuntatalous ei saavuta siten rahoitusasematavoitetta vuonna 2022. Maan hallituksen toimet eivät sisällä kuntataloutta vahvistavia päätöksiä, joilla lisättäisiin aidosti kuntien tuloja, tuottavuutta tai karsittaisiin menoja.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat kuntasektorin suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle.

Vuonna 2023 sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista noin puolet siirtyy hyvinvointialueille. Kuntien valtionosuuksia, veromenetysten korvauksia ja verotuloja vähennetään koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti.

Vuodesta 2023 lähtien kuntien kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatukseen sekä koulutuksen järjestämisestä. Koko 2010-luvun jatkunut syntyvyyden aleneminen on kääntämissä varhaiskasvatukseen ja koulutuksen palvelutarpeen laskuun.

Syntyvyyden aleneminen on kääntämissä sivistystoimen palvelutarpeen laskuun

Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta vuosilta. Vuosina 2024–2025 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on yli 700 milj. euroa negatiivinen.

Kaupungin toimintaympäristö

Kaupungin talouden lähtökohdat talousarviovuoteen 2022 ovat haastavat. Valtion koronatuet poistuvat käytännössä kokonaan, ja samalla erityisesti sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen palvelutarve on kasvanut. Lisäksi kaupungin tulee jo valmistautua hyvinvointialuiden perustamisen jälkeiseen aikaan.

Korona vaikuttaa edelleen

Koronavirusepidemia vaikuttaa edelleen kaupungin talouteen vuonna 2022, vaikka huomattavasti vähemmän kuin kahtena edellisenä vuotena. Sosiaali- ja terveystoimessa on hoitovelkaa, jota päästään asteittain purkamaan. Myös sivistystoimen palvelutarve on kasvanut.

Kaupunki sai vuonna 2020 valtiolta koronatukea yhteensä noin 24 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 kaupunki saa arviolta noin 17 miljoonaa euroa yhteisöveron korotetun jako-osuuden ja valtionosuusjärjestelmän kautta sekä valtionavustuksena lisäksi arviolta noin 9-10 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 nämä jäävät lähes kokonaan pois. Osa yhteisöveron korotetusta tuotosta tulee vielä vuoden 2022 puolella, mutta muita valtion koronatuksia ei ole tiedossa.

Valtion koronatuet jäävä lähes kokonaan pois

Useita merkittäviä lainsäädäntömuutoksia

Useat lainsäädäntömuutokset vaikuttavat kaupungin toimintaympäristöön ja talouteen vuonna 2022. Hyvinvointialueiden perustaminen ja sen toiminnan eriyttäminen kaupungin organisaatiosta sekä siihen liittyvät rahoitusmuutokset ovat lähihistorian suurin hallintouudistus.

Sivistystoimessa toimeenpannaan oppivelvollisuuden laajentaminen, joka aiheuttaa merkittävästi kustannuksia kaupungille, jotka valtio kompensoi vain osittain. Hoitajamitoituksen toimeenpano puolestaan on sosiaali- ja terveystoimen toimialan keskeisin lainsäädäntömuutos vuodelle 2022. Asiakasmaksulaeissa tapahtuneet muutokset alentava sekä sivistystoimen että sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksutuottoja.

Vuonna 2022 valmistaudutaan myös kahteen suureen toimintaympäristön muutokseen: kunnille mahdollisesti siirtyviin työllisyyspalvelutehtäviin sekä maankäyttö- ja rakennuslain muutoksiin.

Menokasvu jatkuu

Sosiaali- ja terveystoimen menojen ennakoitaan alenevan vuonna 2022, kun koronavirusepidemian aiheuttamat kertaluonteiset menot vähenevät. Sivistystoimen menokasvu kiihtyy muun muassa uusien ja laajenevien

tehtävien takia, ja kaupunkikehityksen menot puolestaan kasvavat kaupungin väestökasvukasvun ja siihen liittyvien tavoitteiden takia.

Yhteensä menot kasvavat 2,9 miljoonalla eurolla vuonna 2022 edellisvuoteen verrattuna, eli noin 0,7 prosenttia. Sosiaali- ja terveystoimen menot alenevat noin 3,3 miljoonaa euroa, eli noin 1,7 prosenttia. Sivistystoimen menot kasvavat noin 4,8 miljoonalla eurolla, eli noin 3,7 prosenttia. Konsernihallinnon menot puolestaan kasvavat noin 0,8 miljoonaa euroa, eli noin 1,1 prosenttia.

Verotus ja valtionosuudet

Hyvän taloussuhdanteen ja työllisyyskehityksen myötä kaupungin kunnallisveron tuoton ennakoitaan vuonna 2022 kasvavan 14 miljoonalla eurolla noin 214 miljoonaa euroon. Kunnallisveron tuottoon sisältyy epävarmuutta, koska pääomatulojen kasvun myötä kuntien ja valtion välisten verontilitysoikaisujen todennäköisyys kasvaa. Loppuvuodesta 2021 kunnilta jo vähennettiin noin 300 miljoonaa euroa veronoikaisua.

Hyvinvointialueuudistuksen takia vuodelle 2023 kunnallisveroprosentista leikataan tämänhetkisen tiedot mukaan 12,39 prosenttiyksikköä, jonka jälkeen kaupungin kunnallisveroprosentti vuonna 2023 on 7,36 prosenttia. Veroprosentin leikkauksen määrä tarkentuu vasta myöhemmin. Kuitenkin uudistuksen voimaanpa-

Kunnallisveroprosentti päätetään kahdeksi vuodeksi

KAUPUNGIN RAHOITUSPOHJA 2023

Kaupungilta siirtyy pois sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kustannukset sekä näin liittyvät asiakasmaksutulot ja valtionosuudet. Siirtyvä kustannus pohja perustuu vuosien 2021 ja 2022 kustannuksiin. Mitä enemmän kaupungilla on siirtyviä kustannuksia kyseisinä vuosina, sitä heikompi on kaupungin rahoitus pohja vuodesta 2023 alkaen.

Kunnallisveroprosenttia alennetaan 12,39 prosenttiyksikköä ja vastaava tuotto siirretään valtiolle. Porvoon kunnallisveroprosentti olisi siten 7,36 %. Lopullinen leikkausprosentti vahvistetaan vasta myöhemmin, kun tiedetään muut siirtyvät erät, joten kaupungin veroennusteisiin sisältyy poikkeuksellisen merkittävä riski. Kuntien yhteisöveron tuotosta leikataan noin kolmannes valtiolle.

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu monelta osin. Valtionosuuskriteerit muuttuvat joiltain osin, verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus muuttuu ja lisäksi muutosvaiheen eroja tasataan moniportaisella tasausmekanismilla.

Nykyiset velan jäävät pääosin kaupungille, vaikka tulopohja puolittuu. Tämä tarkoittaa, että suhteellinen velkaantuneisuus kaksinkertaistuu.

nolainsäädännön mukaan kunnat eivät saa päättää erikseen tuloveroprosenttia vuodelle 2023, vaan tuloveroprosentti kyseiselle vuodelle on vuoden 2022 veroprosentti vähennettynä lopullisella veroprosentin leikkauksen määrällä.

Koko maan tasolla yhteisöveron tuoton arvioidaan edelleen säilyvän korkealla tasolla. Kaupungin yhteisöveron tuotto kuitenkin alenee merkittävästi vuodelle 2022, kun kuntien jako-osuuden tilapäinen korotus poistuu. Lisäksi kaupungin oman jako-osuuden ennakoidaan alenevan jonkin verran. Kaupungin yhteisöveron tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 35 miljoonaa euroa, mikä on edelleen historiallisesti hyvä taso.

Kiinteistöveron tuoton odotetaan säilyvän vakaana. Veron tuotoksi arvioidaan 17 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Kaupungin valtionosuustulot kasvavat noin kolmella miljoonalla eurolla noin 63 miljoonaan euroon. Valtionosuuksiin sisältyy kompensatioita uusista ja laajenevista tehtävistä, mutta samanaikaisesti valtio myös leikkaa kuntien valtionosuuksia. Porvoon osalta tulee huomioda, että valtionosuusjärjestelmään sisältyvä tasausvähennys vähentää kaupungin valtionosuustuloja yhteensä 16,6 miljoonaa euroa vuonna 2022. Verotuloihin perustuva tasausvähennys lasketaan kahden vuoden viiveellä, joten yhteisöveron voimakas kasvu viime vuosina näkyy viiveellä ja negatiivisena kaupungin valtionosuuksissa.

Tulos kääntymässä alijäämäiseksi

Kaupungin tulos vuodelle 2022 on kääntymässä noin 2,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Taloussuunnitteluvuosina alijäämä on kasvamassa selvästi, kun menot kasvavat tuloja voimakkaammin, ja alueuudistuksen myötä kaupungin rahoituspohja heikkenee. Alijäämän ennakoidaan olevan 3,2 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja 9,8 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Hyvinvointialueuudistuksen takia kaupungin tuloja ja menoja on kuitenkin poikkeuksellisen vaikea ennakoida vuosille 2023 ja 2024. Valtiovarainministeriön viimeisimpien laskelmien mukaan alueuudistus heikentää siirtymäkauden jälkeen kaupungin rahoituspohjaa noin 2,7 miljoonalla eurolla. Todellisuudessa kaupungin rahoituspohja heikkenee todennäköisesti kuitenkin enemmän, koska kaikkia kustannuksia ei kyetä sopeuttamaan uudistuksen myötä siirtyvää kokonaisuutta vastaavasti.

Investoinnit priorisoitava uuteen toimintaympäristöön

Kaupungin lainakanta on viime vuosina kasvanut voimakkaasti, mutta koronavuonna 2020 lainakanta kääntyi laskuun. Vuoden 2020 lopussa lainakanta oli noin 155 miljoonaa euroa, mikä vastaa suunnilleen kuntien keskiarvoa.

Vuodelle 2022 on esitetty investointeja yhteensä noin 28,8 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kaupungin velkaantumisen kääntyy uudelleen kasvuun. Vuonna 2022 lainakanta on kasvamassa noin 14,5 miljoonaa euroa.

**Lainakanta
kasvamassa
14,5 milj. €**

Ennen hyvinvointialueuudistusta on arvioitu, että kaupungin tulorahoitus ja vuosikate mahdollistaa pitkällä aikavälillä noin 25-30 miljoonan euron vuosittaisen investointitason. Hyvinvointialueuudistuksessa kaupungin lainakanta ei käytännössä alene, mutta tulopohja noin puolittuu. Tämä tarkoittaa, että kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kaksinkertaistuu, eikä jatkossa ole mahdollista ylläpitää kestävästi samantasoista investointitasoa.

Lisäksi investointeja ja niiden vaikutuksia on pyrittävä tarkastelemaan entistä monipuolisemmin. Osa investoinneista tuottaa tuloa, osa taas pelkästään lisää menoja. Omien investointien lisäksi tulee esimerkiksi arvioida ulkopuolisen rahoituksen tai leasing-rahoituksen mielekkyyttä eri investoinneissa. Investointien ohella tulee tiiviisti seurata ei vastuiden, kuten takausvastuiden kehitystä ja riskienhallintaa.

Kestävän talouden ohjelmasta kaupungin tilannekuvaan 2023

Kaupunki laati kesällä 2020 kestävän talouden ohjelman keskellä koronakriisin pahinta vaihetta. Ohjelman keskeisimmät toimenpiteet koskivat vuosia 2020 ja 2021, ja eräiltä osin myös vuotta 2022. Ohjelman investointien priorisointi ulottui vuotaan 2026, mutta käytännössä niitä on priorisoitava uudelleen joka vuosi talousarvion yhteydessä.

Kaupungin kesällä 2020 laatiman kestävän talouden ohjelman jatkoksi on tarpeen laatia kaupungin talouden tilannekuva vuoden 2023 toimintaympäristössä. Kaupunkistrategian päivitys ja muut kaupungin tavoitteet, organisaatiouudistus sekä kaupungin talouden uusi toimintaympäristö muodostavan toiminnallisen kokonaisuuden. Porvoon kaupunki voi edelleenkin kohdentaa resursseja kasvun ja strategian kannalta parhaisiin kohdealueisiin, mutta samalla suppeampi tulopohja asettaa selkeämmin rajoitteita toiminnalle.

Vuoden 2022 talousarviossa kaupungin veroprosentteja ei ole tarvetta korottaa, vaikka tulos onkin alijäämäinen. Kaupungin tulos on kuitenkin ollut ylijäämäinen edeltävinä vuosina. Veroprosentteja tulee kuitenkin arvioida tulevana vuosina osana kaupungin pidemmän aikavälin toimintaa ja tavoitteita.

Talousmittari	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	117,82	120,75	111,5	95,3	198,8
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	80,83	53,42	54,70	56,5	258,4
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	44,8	41,5	39,6	38,1	43,4
Kaupungin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 3052 € Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < kriisikuntakriteeri, 4578 €	2351	2888	3243	3407	3066
Konsernin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 6299 € Tyydyttävä 6299 € - 9471 € Heikko < kriisikuntakriteeri, 9471 € (Suluissa vuokra- ja leasingvastuut)	5873 (2361)	6633 (2290)	7202 (2655)	7376 (2254)	6876 (2798)
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0 - 10 milj. € Heikko < 0	10,0	-10,7	-52,4	-64,3	-33,4
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 18,66 Tyydyttävä 18,66 - 19,97 Heikko > koko maan keskiarvo 19,97	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

PORVOON VÄESTÖ KASVAA JA IKÄÄNTYY

Porvoossa oli vuoden 2020 lopussa 50 619 asukasta, mikä oli 239 asukasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden 2021 elokuun ennakkotilaston mukaan kaupungin väkiluku oli 51 002.

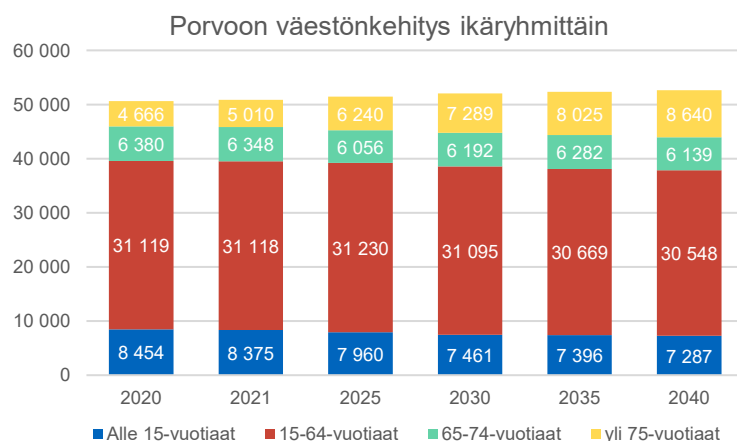
Tilastokeskuksen 30.9.2021 julkaiseman kuntakohtaisen väestöennusteen mukaan Porvoon väkiluku kasvaa 2020-luvun alkupuolella selvästi, parhaimpina vuosina jopa yli 150 asukasta vuodessa. Kasvun vauhti hiipuu kuitenkin jo 2020-luvun loppupuolella ja on 2030-luvulla enää noin 50 asukasta vuodessa. Vuonna 2030 porvoalaisia olisi ennusteen mukaan 52 037 ja vuonna 2040 yhteensä 52 614.

Ennusteen mukaan muutokset poikkeavat merkittävästi toisistaan eri ikäryhmien välillä. Vuoteen 2040 mennessä yli 75-vuotiaiden osuus Porvoon väestöstä nousee 9,9 prosentista 16,4 prosenttiin, eli yli 3 600 asukkaalla. Kaikki muut ikäluokat pienevät. Suurin vähennys asukasmäärässä on alle 15-vuotiaiden osalta, jonka määrä vähenee noin 1 100 asukkaalla. Vuoteen 2040 mennessä alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä laskee 16,5 prosentista 13,8 prosenttiin. Ikäryhmän määrä laskee ennusteen mukaan nopeinten 2020-luvun aikana, jolloin vähennys on yhteensä reilu 800. Työkäisen väestön osuus alenee ennusteen mukaan jonkun verran 61,2 prosentista 58,1 prosenttiin.

Väestönkehitys vaikuttaa monella tapaa kaupungin palveluihin, päätöksentekoon ja talouteen. Kaupungin talouden näkökulmasta on tärkeää huomioida väestönkehitys palvelujen tarjonnassa ja erityisesti kaupungin investointeja suunniteltaessa, jotta verorahoille saadaan tarkoituksenmukaista vastinetta.

Lapsimäärän väheneminen keventää sivistystoimen menopaineita. Työssä käyvät ikäluokat puolestaan vaikuttavat merkittävästi kaupungin verotuloihin.

Sivistystoimi kehittää tällä hetkellä myös omaa väestöennustetta palveluverkkonsa pitkäaikaisen kehittämisen tueksi.

Lähde: Tilastokeskus

TULOT JA TYÖPAIKAT

Työllisyyden odotetaan talousarviovuonna pysyvän suunnilleen nykytasolla tai vahvistuvan. Valtiovarainministeriön 27.9.2021 julkaiseman talouskatsauksen mukaan koko maan työllisyysaste vuonna 2021 olisi vahvistumassa. Katsauksen mukaan työllisyysaste olisi 73,6 prosenttia, mikä on 1,2 prosenttiyksikköä vuoden 2021 ennustetta korkeampi.

Uudenmaan alueella työllisyys on elokuun 2021 työllisyyskatsauksen perusteella noussut selvästi vuoden takaisesta. Uudenmaan työttömyysaste elokuussa oli 11,7 prosenttia, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän.

Porvoon työpaikkarakenteen on palvelu- ja jalostusvaltaisen. Palvelujen osuus on noin kaksi kolmasosaa ja jalostuksen osuus noin yksi kolmasosa. Maa- ja metsätalouden osuus on runsaan prosentin. Porvoon työpaikkaomavaraisuus on yli 90 prosenttia. Porvoon työttömyysaste oli elokuussa 11,1 prosenttia, mikä on alhaisempi kuin edeltävänä vuonna.

Työllisyyskehitys vaikuttaa voimakkaasti kaupungin kunnallisverotuloihin. Viimeksi vahvistetussa verotuksessa eli vuonna 2020 kunnallisverotuksessa verotettavat asukaskohtaiset tulot olivat Porvoossa 20 355 euroa (20 031 euroa vuonna 2019). Verotettavat tulot ovat Porvoossa selkeästi maan keskiarvon yläpuolella, mutta samalla selvästi alle Uudenmaan kuntien keskiarvon. Koko maan keskimääräinen kunnallisverotettava tulo oli 18 252 euroa ja Uudenmaan kuntien vastaava on 22 476 euroa.

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä kuntien verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus leikkaa kuitenkin kaupungin hyviä verotuloja voimakkaasti. Yhteensä tasaus vähentää Porvoon tuloja noin 13,7 miljoonaa euroa vuonna 2021 (noin 9,2 miljoonaa euroa v. 2020).

Verotulot ja valtionosuudet

Talousarvion verotulokohta koostuu kunnan tuloverosta, kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveron tuottoon. Verorahoitukseen luetaan edellisten lisäksi valtionosuudet. Kunnan päätösvalta koskee kunnallisveroa ja kiinteistöveroa, joiden verokannat päätetään vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

KUNNALLISVEROPROSENTTI ENNALLAAN – POIKKEUKSELLISESTI PÄÄTETÄÄN KAHDEN VUODEN TASO

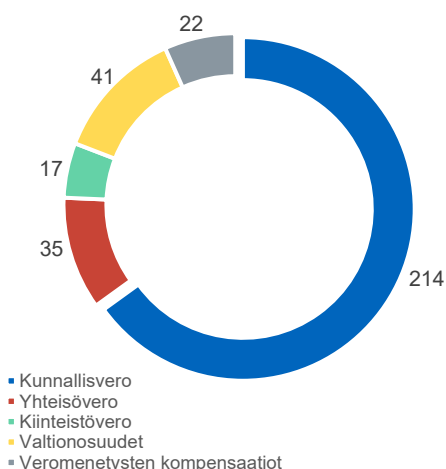
Kunnallisveron tuotto määräytyy luonnollisen henkilön ja kuolinpesän ansiotulon perusteella.

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti verohallinnolle viimeistään 17. marraskuuta.

Porvoon vuoden 2022 tuloveroprosentiksi esitetään 19,75. Viimeksi tuloveroprosenttia korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä vuonna 2015. Kuntien keskimääräinen painotettu tuloveroprosentti vuonna 2021 on 20,02 prosenttia ja Uudellamaalla reilun prosenttiyksikön pienempi eli 18,70 prosenttia. Kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2022 olevan noin 214 miljoonaa euroa. Kunnallisveron tuotto muodostaa noin 65 prosenttia kaupungin verorahoituksesta ja noin 57 prosenttia kaupungin kaikista tuloista.

Tänä vuonna päätetään poikkeuksellisesti kahden vuoden kunnallisveroprosentista, koska kaupungin ei ole mahdollista muuttaa kunnallisveroprosenttia vuodelle 2023, vaan kyseisen vuoden tuloveroprosentti on vuoden 2022 veroprosentti vähennettynä hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä päätetyllä määrällä (alustavasti 12,39 %). Porvoon kunnallisveroprosentti vuonna 2023 olisi siten tämänhetkisen laskelman mukaan 7,36 %.

Kaupungin verorahoitus 2022, milj. €

VÄHENNYKSET PIENTÄVÄT KUNNALLISVEROPROSENTTIA NOIN 5 PROSENTTIYKSIKÖÄ

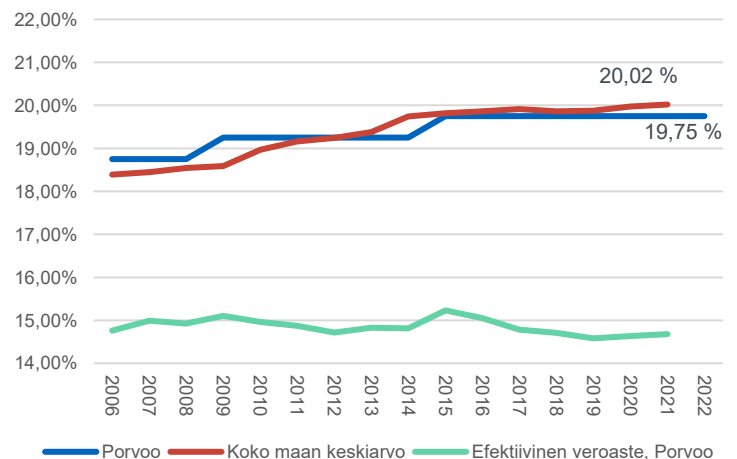
Erialaisten vähennysten vuoksi kunnan tuloveroprosentti (nimellinen veroaste) on korkeampi kuin efektiivinen veroaste eli todellisuudessa maksettujen verojen osuus veronalaisesta tulosta.

Porvoossa efektiivinen veroaste on tänä vuonna 14,7 prosenttia, kun nimellinen tuloveroprosentti on 19,75 %. Tuloveroprosentti ja efektiivisen veroasteen välinen ero on noin 5 prosenttiyksikköä.

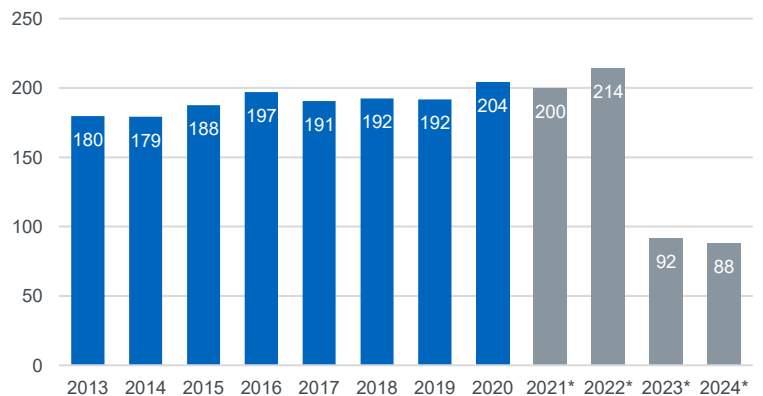
Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten osuus kokonaistuloista riippuu veronmaksajan tulotasosta. Vähennysten osuus on suurempi alemmilla tulotasoilla, joissa myös efektiivinen veroaste on matalampi.

Hyvinvointialueiden perustamisen myötä ansiotuloverotuksen vähennykset siirtyvät kunnallisverotuksesta valtionverotukseen. Vuoden 2023 jälkeen kaupungin tuloveroprosentti tulee olemaan noin 7,36 %, ja efektiivinen kunnallisveroaste noin 5,81 %.

Kunnallisveroprosentti kehitys

M€ Kunnallisveron tilitykset ja tuottoarvio*

KIINTEISTÖVEROSTA TASAISTA TUOTTOA

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistamiseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita ja eräitä yleisiä alueita. Kiinteistövero maksetaan kiinteistön sijaintikunnalle. Vero on kaupunginvaltuuston vahvistamien prosenttien mukainen määrä kiinteistön verotusarvosta.

Porvoon kaupungin kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2022. Kiinteistöveron arvioidaan tuottavan kaupungille noin 17 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 5 prosenttia kaupungin verorahoituksesta.

Kaupungin nykyiset kiinteistöveroprosentit ovat vaihteluvälin keskitason alapuolella: yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,3 %, vakituisen asuinrakennuksen 0,50 % ja vapaa-ajan asuntojen 1,3 %. Kaupunki ei ole määrännyt kiinteistöveroa yleishyödyllisille yhteisöille.

Kiinteistövero säilyy vuoden 2023 jälkeenkin kunnallisena verona. Kaupungin muun toiminnan puolittuessa, kiinteistöveron merkitys kaupungin rahoituslähteenä kasvaa.

KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN VAIHTELUVÄLIT

Kiinteistöveroprosenteille on kiinteistöverolaissa säädetty ylä- ja alarajat. Kunnat voivat valita veroprosentit lain määrittämän vaihteluvälin rajoissa.

Yleinen kiinteistövero peritään asuin- ja liiketonteista sekä liikerakennuksista. Asuinrakennusten kiinteistövero peritään asuinkäytössä olevista rakennuksista. Vapaa-ajan asunnoille on erillinen kiinteistövero.

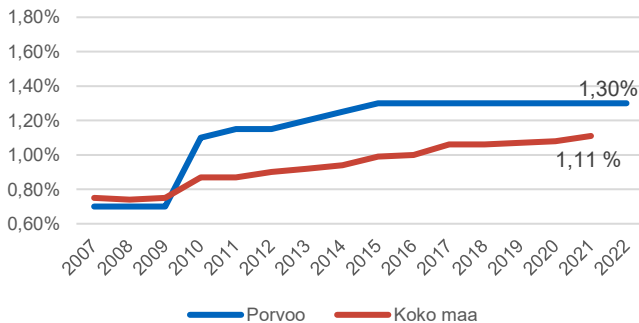
Yleinen kiinteistöveroprosentti ja vapaa-ajan rakennuksen kiinteistöveroprosentti on 0,93–2,00 prosenttia. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluväli on 0,41–1,00 prosenttia.

Muun kuin asuinrakennuksen eli pääasiassa vapaa-ajan rakennuksen kiinteistövero voi olla enintään yhden prosenttiyksikön korkeampi kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti.

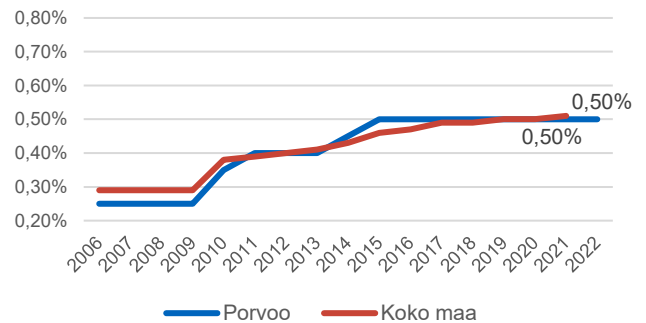
Yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapojan kiinteistöveroprosentin alarajaksi voidaan määrätä 0,00.

Voimalaitosrakennuksen ja -rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä on 3,1 prosenttia. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä on 3,93 prosenttia.

Yleinen kiinteistövero, veroprosentit

Vakituinen asuinrakennus, kiinteistöveroprosentit

YHTEISÖVERON TUOTTO ALENEE – TASO EDELLEEN KORKEA

Hyvä taloussuhdanne pitää koko maan yhteisöveron tuoton edelleen korkealla, mutta Porvoon kaupunkikohtaiset tekijät alentavat tuottoa merkittävästi. Vuonna 2022 yhteisöveron arvioidaan tuottavan kaupungille noin 35 miljoonaa euroa.

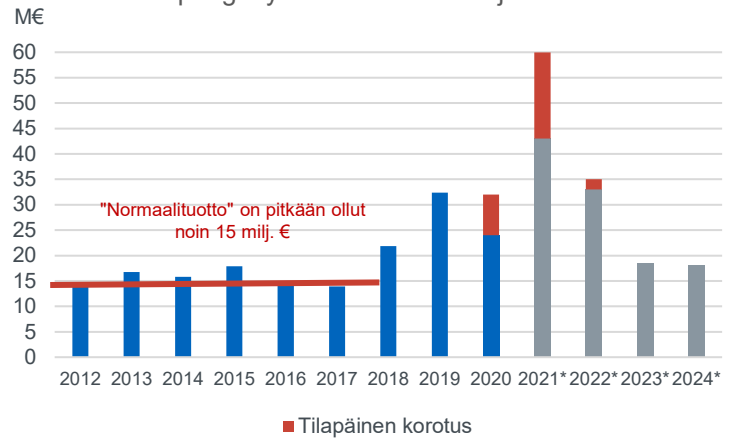
Kuntien yhteisöveron osuutta on korotettu väliaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021. Tämä on kasvattanut kuntien yhteisöverotuloja noin kolmanneksella kyseisinä vuosina. Korotus poistuu vuodelle 2022, mutta vaikuttaa vielä jonkun verran tuloihin, koska tuloja tulee vanhoilta verovuosilta. Vuonna 2022 kaupunki saa siten korotuksesta johtuvia kertaluonteisia yhteisöverotuloja noin 2 miljoonaa euroa

Porvoon kaupungin yhteisöverotulot ovat vuodesta 2018 alkaen kasvaneet voimakkaasti pääosin Kilpilahden yrityskeskittymän hyvän tuloskehityksen vuoksi. Yhteisövero tuotti kaupungille 2010-luvun alkuvuosina noin 14–16 miljoonaa euroa vuodessa. Vuonna 2018 tuotto nousi reiluun 20 miljoonaan euroon. Vuonna 2019 tuotto nousi jo noin 33 miljoonaan euroon, ja vuonna 2020 tuotto säilyi korkealla kuntaryhmän jako-osuuden korotuksen takia. Vuonna 2021 tuotto on nousemassa noin 60 miljoonaan euroon, kun vahvan taloussuhdanteen ja korotetun jako-osuuden lisäksi kaupungin oma jako-osuus kasvoi merkittävästi.

Porvoon kaupungin yhteisövero-osuuden ennakoidaan alenevan jonkin verran vuodelle 2022, mutta säilyvän edelleen korkealla tasolla. Vuodelle 2023 puolestaan kaupungin yhteisöveron määrän odotetaan lähes puolittuvan, kun noin kolmannes veron tuosta siirretään hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä valtiolle ja samanaikaisesti kaupungin oma jako-osuus alenee edelleen.

Korkea yhteisövero vaikuttaa merkittävästi Porvoon valtionosuuksien tasaukseen, mutta vasta kahden vuoden viiveellä. Porvoon tasausvähennys vuonna 2019 oli noin -6,2 miljoonaa euroa, noin -9,2 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja noin 13,7 miljoonaa euroa vuonna 2021. Vuoden 2022 tasausvähennys on arviolta noin -16,6 miljoonaa euroa.

Kaupungin yhteisöveron tuotto ja ennuste*

YHTEISÖVEROSTA POISTUU KUNTIEN TILAPÄINEN JAKO-OSUDEN KOROTUS

Yhteisövero on osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksama tulovero. Yhteisön verotettava tulo lasketaan veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Yhteisöverokanta on 20 prosenttia.

Yhteisöveronsaajia ovat valtio ja kunnat. Vuodelle 2020 kuntien osuus korotettiin koronan takia 10 prosenttiyksiköllä, eli noin 32 prosentista noin 42 prosenttiin. Korotettu jako-osuus säilyy vielä vuodelle 2021, ja lisäksi varhaiskasvatuserämuutokset kompensoidaan kunnille korottamalla yhteisöveron jako-osuutta 2 prosenttiyksiköllä. Näin kuntaryhmän osuus vuonna 2021 on yli 44 prosenttia.

Vuodelle 2022 kuntien tilapäinen jako-osuuden korotus poistuu, ja kunnat saavat näin yhteisöverosta noin 34 prosenttia. Vuodelle 2023 kunnilta leikataan tästä vielä noin kolmannes pois hyvinvointialueiden perustamisen myötä.

Kuntaryhmän osuus jaetaan kuntakohtaisiin jako-osuuksiin, jotka lasketaan kahden viimeksi vahvistetun verotuksen perusteella. Porvoon jako-osuus vuonna 2021 on noin 2,6 %. Vuodelle 2022 Porvoon jako-osuuden ennakoidaan alenevan noin 2,3 prosenttiin.

VALTIONOSUUDET KASVAVAT VUONNA 2021, MUTTA EIVÄT KATA UUSIEN TEHTÄVIEN KUSTANNUKSIA

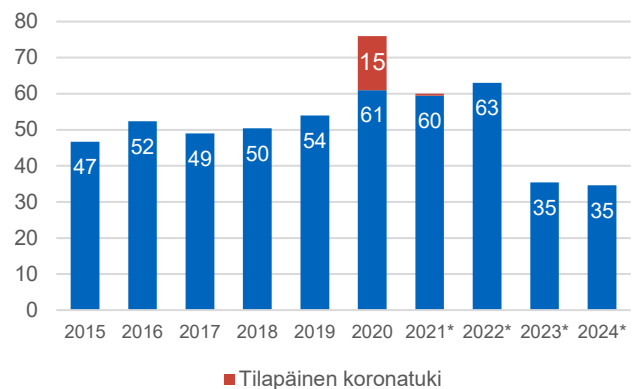
Porvoon kaupungin valtionosuudet kasvavat vuonna 2022 noin kolmella miljoonalla eurolla, yhteensä noin 63 miljoonaan euroon. Valtionosuuksien kautta korvataan kunnille uusia ja laajenevia tehtäviä, mutta samalla valtionosuuksia leikataan, kun lakisääteinen peruspalvelujen kustannustenjaon tarkistus jätetään tekemättä.

Kuntaliiton arvion mukaan nettona kuntien valtionosuusleikkauksen vuonna 2022 ovat noin 550 miljoonaa euroa. Porvoon kaupungin osuus leikkauksesta on kokoluokaltaan noin 5,5 miljoonaa euroa. Maan hallitus ei ole täsmentänyt mihin leikkaus kunnissa kohdistetaan, vaan tämä jää kuntien tehtäväksi.

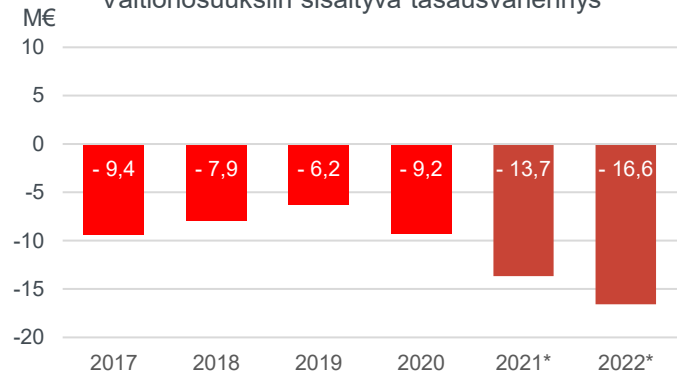
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vähentää Porvoon valtionosuuksia vuonna 2022 yhteensä noin 16,6 miljoonaa euroa, kun vähennys tänä vuonna on noin 13,7 miljoonaa euroa. Tasausvähennyksen kasvu johtuu siitä, että Porvoon yhteisöverotulot ovat kasvaneet voimakkaasti, ja tämä näkyy tasausvähennyksessä kahden vuoden viiveellä.

Vuonna 2023 kaupungin valtionosuudet tulevat lasemaan alustavien laskelmien mukaan noin 35 miljoonaan euroon. Valtionosuusjärjestelmä uudistuu hyvinvointialueuudistuksen myötä, ja samalla valtionosuuksien kautta tasataan merkittävästi uudistuksen kuntakohtaisia vaikutuksia.

M€ Kaupungin valtionosuudet 2014-2024

M€ Valtionosuuksiin sisältyvä tasausvähennys

VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄ PÄHKINÄNKUORESSA

Valtionosuudet ovat yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty minkään palvelun järjestämiseen. Kunta voi itse päättää yleisen valtionosuuden tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Yleinen valtionosuus koostuu peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetustoimen rahoituslain mukaisesta rahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa valtaosan valtionosuusjärjestelmästä. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuuden takia kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta maksetaan sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen, yleisen kulttuuritoimen ja taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Valtionosuus perustuu ikäryhmittäisiin yksikköhintoihin, kahdeksaan olosuhdetekijään ja kolmeen lisäosaan.

Valtionosuuksia tasataan laskennallisiin verotuloihin perustuvalla valtionosuuksien tasausjärjestelmällä. Tasausmekanismi toimii siten, että paremman veropohjan omaavilta kunnilta vähennetään valtionosuuksia ja heikon veropohjan omaaville kunnille lisätään valtionosuuksia.

Lisäksi valtionosuuksien kautta tasataan usein erilaisia valtion ja kuntien välisiä rahavirtoja.

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2023 alussa. Sosiaali- ja terveystoimeen sekä pelastustoimeen kohdistuvat erät poistuvat kuntien valtionosuusjärjestelmästä. Samalla valtionosuuskriteereihin tehdään tiettyjä täsmennyksiä ja muutoksia. Lisäksi hyvinvointialueen perustamisesta aiheutuvia kuntakohtaisia muutoksia tasataan monelle tapaa valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kaupungin rahoitustarpeet ja lainanotto

Kaupungin vuotuinen lainarahoitustarve tai lainanlyhennysvara muodostuu vuosikatteen ja nettoinvestointien välisestä erotuksesta. Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikatteella voidaan rahoittaa nettoinvestoinnit. Pitkällä aikavälillä vuosikatteella tulee rahoittaa myös lainan lyhennykset.

Kaupungin pitkän ajan tavoite on ollut lainamäärän kasvun pysäyttäminen ja kääntäminen laskuun. Porvoon kaupunkistrategian mukaan ”kaupungin toimitilat ovat hyvässä kunnossa ja tehokkaassa käytössä. Tasapainotamme kaupungin taloutta 2020-luvun alkuvuosina. Kaupungin velan kasvu pysähtyy ja uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella.”

Kaupunki on investoinut viime vuosina paljon, ja kaupungin lainamäärä on kasvanut nopeasti. Vuoden 2019 lopussa kaupungin lainakanta oli 172 miljoonaa euroa, kun vielä vuoden 2015 lopussa lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 lainakanta aleni noin 155 miljoonaan euroon ja vuonna 2021 lainakannan odotetaan alenevan edelleen noin 139 miljoonaan euroon.

Hyvinvointialueuudistus heikentää kaupungin investointikykyä ja lainanottokykyä, kun tulopohja puoliittuu lainojen jäädessä käytännössä kokonaan kaupungille. Ennen uudistusta kaupungin kestävä investointitaso pitkällä aikavälillä oli noin 25-30 miljoonaa euroa vuodessa. Uudistuksen jälkeen kestävä vuosittainen taso on lähempänä 20 miljoonaa euroa.

Valtuustokaudelle 100 milj. euron investointikatto

Kaupungin investointisuunnitelma on talousarviovuodelle 2022 laadittu siten, että siinä on priorisoitu vuosien 2022-2025 investoinnit noin 100 miljoonan euron kokonaisraamiin. Tästä vuodelle 2022 olisi kohdistumassa noin 28,8 miljoonaa euroa, vuodelle 2023 noin 31,5 miljoonaa euroa, vuodelle 2024 noin 23 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 noin 21,5 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi liikelaitos Porvoon veden 9 miljoonan euron investoinnit Saksalan vesilaitokseen vuonna 2022 vaikuttavat kaupungin rahoitusasemaan.

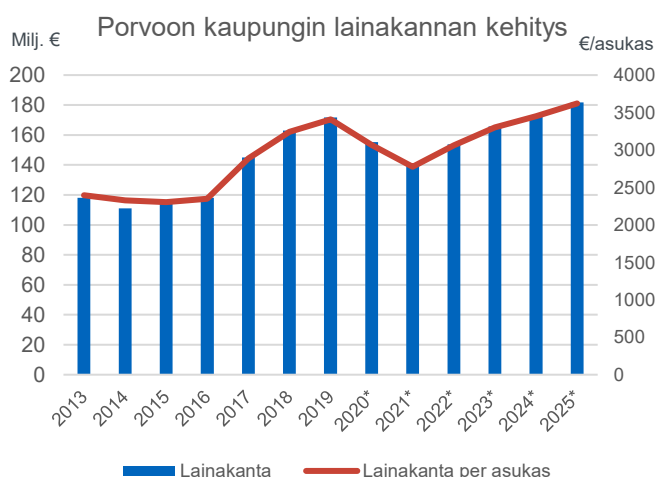
Kaupungin lainakanta on kääntymässä jälleen selvään kasvuun vuoden 2022 jälkeen. Lainakanta on kasvussa ensi vuonna noin 154 miljoonaan euroon, vuonna 2023 noin 166 miljoonaan euroon, vuonna 2024 noin

173 miljoonaan euroon ja vuonna 2025 noin 182 miljoonaan euroon. Ilman investointien priorisoimista, olisi lainakanta kasvamassa lähes 220 miljoonaan euroon vuonna 2025.

Investointiohjelmassa korostuu suunnittelu vuosina erityisesti useat koulu- ja päiväkotinvestointeinit sekä kaupunkikehityksen kasvua tukevat investoinnit. Lisäksi varaudutaan pääomittamaan Itäradan hankeyhtiötä. Kokonniemen konseptikokonaisuus sekä torin uudistaminen säilyvät investointisuunnitelmassa, mutta panostuksen näihin painottuvat investointisuunnitelman loppuvuosille.

Kaupungin käyttötalouden kehitys vuoden 2023 jälkeen vaikuttaa myös investointimahdollisuuksiin tulevaisuudessa. Mikäli käyttötalouden kehitysnäkymät saadaan käännettyä ylijäämäisiksi, mahdollistaa tämä myös paremmin investointeja tulevaisuudessa.

Korkotaso on ollut useita vuosia poikkeuksellisen matala. Kaupungin lainojen keskiporkko on vuoden lopussa noin hieman alle 0,3 prosenttia. Lyhyiden korkojen taso on pysynyt selvästi miinusmerkkisenä. Ennusteiden mukaan korkotaso ei merkittävästi nouse seuraavien vuosien aikana.

TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin talousarvion mukaan kaupungin talous ei ole tasapainossa vuonna 2022, vaan tulos on kääntymässä alijäämäiseksi eikä vuosikate riitä kattamaan poistoja.

Talousarviovuoden 2022 vuosikate tulee olemaan noin 22 miljoonaa euroa, mikä ei riitä 24,5 miljoonan euron poistojen kattamiseen. Vuosikatteen riittävyys poistoihin on kriisikuntakriteeri, joka täyttyy suhdeluvun ollessa alle 80 %. Jos suhdeluku on alle 100 %, täyttyy kriisikuntamenettelyn mukainen keltainen arvo. Porvoon suhdeluku ensi vuodelle on noin 91 %.

Vuosikate ei myöskään riitä kattamaan investointeja, vaan kaupunki velkaantuu. Vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen rahoitusvaje katetaan lainanotolla.

Kaupungin menot ovat edelleen kasvamassa. Talousarvioennusteeseen 2021 verrattuna menot yhteensä ovat kasvamassa 0,7 prosenttia vuonna 2022. Sosiaali- ja terveystoimen menot alenevat 1,7 prosenttia, sivistyksen menot kasvavat 3,7 prosenttia sekä konsernihallinnon menot 1,1 prosenttia. Vuodet eivät kuitenkaan koronasta johtuen ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Tilikauden tulos talousarviovuonna on muodostumassa noin 2,3 miljoona euroa alijäämäiseksi. Tulos on heikko, kun huomioidaan yhteisöveron hyvä suhdanne. Toisaalta takana on kaksi taloudellisesti hyvää vuotta valtion koronatuken ansiosta, joten yksittäisen vuotena tulos voi painua hieman alijäämäiseksi. Suurin uhkakuva on kuitenkin kaupungin talouden tasapaino vuoden 2023 jälkeen, kun hyvinvointialueiden perustaminen on mullistanut kaupungin toiminnan ja talouden. Tässä yhteydessä kaupungin taseesta puretaan pelastuslaitoksen käyttämättömiksi jäävät investointivaraukset sekä siirretään hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveystoimintaa harjoittavien kuntayhtymien peruspääomat. Myös irtainta omaisuutta siirretään. Hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka siirtyy myös hyvinvointialueelle. Perustamiseen liittyvät järjestelyt pienentävät kaupungin omaisuutta merkittävästi vaikka, vain osa muutoksista vaikuttavat suoraan tulokseen.

Vuonna 2023 kaupungin talous on edelleen vain lievästi alijäämäinen, kun monet hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat vaikutukset tulevat viiveellä. Vuonna 2023 kaupunki saa edellisiltä verovuosilta kunnallisveroa korkeammalla veroprosentilla (19,75 %), mikä osaltaan vahvistaa kyseisen vuoden tilannetta. Lisäksi valtionosuuksiin sisältyvät tasausmekanismit heikentävät kaupungin rahoituspohjaa asteittain vuoteen 2027 mennessä noin 2,7 miljoonalla eurolla, mutta tämä ei näy vielä vuonna

2023. Kaupunki saa uuden tulolähteen hyvinvointialueella vuokratuista kiinteistöistä, mutta samalla uudistus aiheuttaa monenlaisia muutostalouksia.

Taloussuunnitteluvuotena 2024 lähtien kaupungin alijäämä onkin painumassa noin kymmeneen miljoonaan euroon, mikä vastaa suunnilleen yhden kunnallisveroprosentin tuottoa.

Kaupungin investointisuunnitelman mukaan vuodelle vuosille 2022–2025 kohdistuu noin 100 miljoonan euron suuret investoinnit. Investointitahti on edelleen liian korkea huomioiden kaupungin rahoituspohja vuodesta 2023 alkaen. Heikko tuloskehitys yhdistettynä melko korkeaan investointitasoon johtaa siihen, että kaupunki velkaantuu jälleen. Kaupungin taloutta on nykyisten ennusteisen valossa tasapainotettava taloussuunnitteluvuosien aikana.

TULOSLASKELMAN JA RAHOITUSLASKELMAN LAADINTAPERIAATTEET

Tuloslaskelmassa yhdistetään toimialojen käyttötalouden tulot ja menot. Tulot ja menot esitetään tiliryhmittäin. Toimialojen tulojen ja menojen erotus on toimintakate.

Talousarvio laaditaan bruttoperiaatteella siten, että tulot ja menot budjetoidaan erikseen. Talousarvioon sisältyy keskitetysti hoidettujen palvelujen kustannusten kohdentaminen niiden käyttäjille. Keskitetyt palvelut kohdennetaan tulosityksiköille aiheuttamisperiaatteella. Keskitetyistä palveluista muodostuu kaupungin sisäisiä tuloja ja menoja, yhteensä 30 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupungin sisäiset ostot liikelaitoksilta ovat 18 miljoonaa euroa.

Liikelaitosten talousarviot eivät sisälly kaupungin talousarviolukuihin, vaan ne esitetään talousarviosta erillään talousarvion liitetiedoissa.

Talousarviomenot voidaan rahoittaa vain pieneltä osin toiminnasta saatavilla tuloilla. Valtaosa toiminnasta rahoitetaan verorahoituksella, johon luetaan kunnallisvero, kiinteistövero, yhteisövero ja valtionosuudet. Lisäksi tuloslaskelmassa osoitetaan muun rahoituksen tuotot ja kulut. Kun toimintakatteeseen lisätään verorahoitus ja muut rahoituserät, saadaan tuloslaskelman vuosikate.

Vuosikatteella tulisi kattaa käyttöomaisuuden poistot, jotta toiminnan kirjanpidollinen tulos olisi positiivinen.

Rahoituslaskelmassa yhdistetään tuloslaskelman vuosikate, investointimenot ja -tulot. Siinä esitetään myös kaupungin anto- ja otollainauksen muutokset sekä muut maksuvalmiuden muutokset. Rahoituslaskelmalla osoitetaan, miten kaupungin rahoitustarve katetaan.

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024
TOIMINTATUOTOT	97 343 948	102 555 708	102 555 708	103 152 869	60 848 900	61 453 389
Myyntituotot	28 318 779	30 600 489	30 600 489	29 526 237	6 141 200	6 202 612
Maksutuotot	13 005 096	14 124 750	14 124 750	15 246 820	6 279 300	6 342 093
Tuet ja avustukset	5 708 624	8 259 300	8 259 300	8 130 850	4 053 300	4 093 833
Muut toimintatuotot	50 311 448	49 571 169	49 571 169	50 248 962	44 375 100	44 814 851
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	872 447	870 000	870 000	620 000	620 000	626 200
TOIMINTAKULUT	-386 379 813	-400 165 033	-409 372 033	-412 316 233	-205 503 616	-207 417 568
Henkilöstökulut	-143 650 236	-151 434 608	-152 770 608	-157 286 011	-90 620 462	-92 792 715
Palkat ja palkkiot yhteensä	-115 747 359	-121 121 050	-122 227 106	-126 297 811	-72 767 668	-74 513 418
Henkilösivukulut	-27 902 877	-30 313 558	-30 543 503	-30 988 200	-17 852 794	-18 279 297
Palvelujen ostot	-163 161 244	-169 499 292	-176 395 292	-175 751 183	-60 505 699	-58 969 699
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 128 455	-14 528 812	-15 368 812	-15 911 320	-11 617 096	-11 895 906
Avustukset	-16 456 777	-13 559 100	-14 179 100	-13 085 600	-6 011 085	-6 155 351
Muut toimintakulut	-47 983 100	-51 143 221	-50 658 221	-50 282 119	-36 749 274	-37 603 897
TOIMINTAKATE	-288 163 418	-296 739 325	-305 946 325	-308 543 364	-144 034 716	-145 337 979
VEROTULOT	257 918 474	251 800 000	276 800 000	266 000 000	127 113 600	123 238 600
Kunnan tulovero	204 259 237	200 000 000	200 000 000	214 000 000	91 500 000	88 000 000
Kiinteistövero	15 679 225	16 800 000	16 800 000	17 000 000	17 238 600	17 238 600
Osuus yhteisöveron tuotosta	37 980 012	35 000 000	60 000 000	35 000 000	18 375 000	18 000 000
VALTIONOSUJDET	76 473 289	63 400 000	60 400 000	63 000 000	35 400 000	34 600 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3 590 141	1 525 000	1 525 000	1 766 500	1 530 000	1 410 000
Korkotuotot	135 610	125 000	125 000	136 000	130 000	160 000
Muut rahoitustuotot	4 072 112	3 000 000	3 000 000	3 030 500	3 000 000	3 000 000
Korkokulut	-607 787	-1 500 000	-1 500 000	-1 300 000	-1 500 000	-1 650 000
Muut rahoituskulut	-9 794	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
VUOSIKATE	49 818 485	19 985 675	32 778 675	22 223 136	20 008 884	13 910 621
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 988 843	-24 000 000	-24 000 000	-24 500 000	-23 200 000	-23 700 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-758 732					
TILIKAUDEN TULOS	26 070 910	-4 014 325	8 778 675	-2 276 864	-3 191 116	-9 789 379
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET	-15 611 136					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	10 459 774	-4 014 325	8 778 675	-2 276 864	-3 191 116	-9 789 379

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	49 818 485	19 985 675	32 778 675	22 223 136	20 008 884	13 910 621	12 360 690
Tulorahoituksen korjaukset	-5 823 048	-5 206 000	-5 206 000	-5 155 000	-6 000 000	-6 000 000	-6 000 000
	43 995 437	14 779 675	27 572 675	17 068 136	14 008 884	7 910 621	6 360 690
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-17 728 477	-32 575 000	-34 848 405	-28 839 000	-31 510 000	-23 180 000	-21 545 000
Rahoitusosuudet investointeihin	448 000	50 000	50 000	50 000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 857 253	5 206 000	5 206 000	5 155 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
	-11 423 224	-27 319 000	-29 592 405	-23 634 000	-25 510 000	-17 180 000	-15 545 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	32 572 213	-12 539 325	-2 019 730	-6 565 864	-11 501 116	-9 269 379	-9 184 310
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainauksen lisäykset	-127 940	-1 100 000	-1 100 000	-9 000 000	-2 500 000	-300 000	-1 000 000
Antolainauksen vähennykset	1 080 000	1 210 000	1 210 000	1 263 500	1 713 500	1 838 500	2 000 000
	952 060	110 000	110 000	-7 736 500	-786 500	1 538 500	1 000 000
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	51 275 000	26 000 000	26 000 000	29 500 000	28 500 000	26 000 000	28 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-67 667 627	-16 000 000	-16 000 000	-15 000 000	-16 500 000	-18 500 000	-19 500 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Lainakannan muutokset yhteensä	-16 392 627	10 000 000	10 000 000	14 500 000	12 000 000	7 500 000	8 500 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 566 597	2 000 000	2 000 000				
	3 566 597	2 000 000	2 000 000				
Rahoituksen rahavirta	-11 873 970	12 110 000	12 110 000	6 763 500	11 213 500	9 038 500	9 500 000
Rahavarojen muutos	20 698 244	-429 325	10 090 270	197 636	-287 616	-230 879	315 690

TOIMIALAKOHTAISET PERUSTELUT

KONSERNIHALLINTO

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Konsernijohto (ilman toimitilajohtoa)	22,0	7,7	94,5
Toimitilajohto	26,9	37,2	16
Kaupunkikehitys	21,2	12,7	145,3
Lupa- ja valvonta-asiat	4,1	2,4	49,5

Vaalit

Vuonna 2022 tammikuussa pidetään ensimmäiset aluevaalit. Näissä vaaleissa sovelletaan vuonna 2020 kaupunginvaltuuston päättämää äänestysaluejakoa. Ennakkoäänestysmahdollisuuksien kehittämistä jatketaan aikaisempien vuosien kokemusten pohjalta.

Tarkastustoimi

Tarkastustoimi suorittaa lakisääteisiä tarkastustoimia tarkastussuunnitelman mukaisesti. Talousarvio sisältää tarkastustoimelle määrärahan käyttöä tarvittaessa ulkopuolista tukea toiminnassaan.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston toiminnassa pyritään hyödyntämään koronarajoitusten aikana saatuja kokemuksia erilaisista sähköisistä toimintamuodoista. Erityisesti ilta-koulujen toimintamalleja kehitetään hyödyntämällä valtuustosalin kokoustekniikkaa.

Konsernijohto

KAUPUNGIN JOHTO

Kaupungin johto edistää kaupunkistrategian toteuttamista talousarviovuoden aikana. Työssä hyödynnetään valtuuston hyväksymiä kaupunkistrategian mittareita ja otetaan käyttöön osallistuva budjetointi

Kaupunginjohton keskeisimmät prioriteetit talousarviovuoden aikana liittyvät kaupunkistrategian ja sen mitta-reiden päivitykseen sekä hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanoon kaupungin näkökulmasta. Kaupungin toimintaympäristö mullistuu vuoden 2023 alussa, ja tämä edellyttää monenlaisia muutoksia kaupungin organisointumiseen. Mikäli uudistuksen johdosta tehtävät toimenpiteet edellyttävät lisäresurssointia, tuodaan mahdolliset määrärahavaraukset erikseen päätöksentekoon. Lisäksi kaupunginjohton prioriteetti on edelleen varmistaa organisaation toiminta ja talous koronaepidemian jatkuessa ja tilanteen muuttuessa.

Kaupunginjohto osallistuu myös keskeisten valtakunnallisten hankkeiden toteutukseen, erityisesti mahdolliseen TE-palveluiden siirtoon kunnille. Kaupunginjohto edistää Porvoon kannalta keskeisten erillishankkeiden toteutusta, kuten raideyhteyksien edistämiseen. Lisäksi kaupungin yleistä edunvalvontaa jatketaan mm. kaupunkipolitiikan osalta useilla eri foorumeilla.

Kaupunginjohto toimii prosessiomistajan roolissa ja edistää kaupungin digiohjelman mukaista tiedolla johtamista koko kaupunkikonsernissa.

Viestintäyksikkö

Viestintäyksikkö varautuu edelleen priorisoimaan koronasta johtuvia työtehtäviä, jos koronapandemia sitä edellyttää, jolloin joudutaan edelleen viestimään koronaan liittyvistä ohjeista, rokotuksista ja rajoituksista laajasti ja monikanavaisesti valmiussuunnitelman mukaisesti. Tämä voi vaikuttaa mahdollisuuksiin toteuttaa muita viestinnän kehittämistehtäviä.

Suunnitelmallista, laajaa ja monikanavaista viestintää edellyttävät myös suuret kehityshankkeet kuten Kokonimen liikuntakeskuksen kehitystyö ja kaupunkistrategian uudistaminen sekä valtakunnallisten uudistusten aiheuttamat muutokset, kuten hyvinvointialueuudistus, kaupungin organisaation uudistus ja valtakunnalliset työllisyyskokeilut ja -reformit.

Työyhteisöviestinnän kehittämistä jatketaan yhteistyössä henkilöstöjohton kanssa. Lisäksi pyritään kehittämään viestinnän vaikuttavuuden seurantaan liittyviä työskentelytapoja.

Kaupungin verkkopalveluiden uudistustyö on edennyt loppuvaiheeseen, ja tammikuun 2022 alusta alkaen uudistettu verkkopalvelu julkaistaan vaiheittain. Uuden teknisen alustan päälle on rakennettu monikielinen palvelukokonaisuus, joka koostuu useasta verkkosivustosta: Porvoo.fi- ja VisitPorvoo.fi-palveluiden lisäksi erillissivustoista mm. Taidetehtaalle, liikelaitoksille ja seudullisille toimijoille. Palvelun kehitystyö jatkuu edelleen vuonna 2022.

HALLINTOJOHTO

Hallintojohdossa vuoden 2022 toimintaa määrittää yhtäältä käynnissä olevien kehittämishankkeiden loppuun saattaminen ja toisaalta valmistautuminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen toimintamalliin.

Hallinnon toimivuuden ja tehokkuuden kannalta olennaista on erityisesti käytössä olevien asianhallinta- ja muiden tietojärjestelmien hyödyntäminen. Erityisesti Vuoden 2022 alussa käyttöön otettavan Dynasty 10 asianhallintajärjestelmän ja Cloudia sopimushallintajärjestelmän käyttöä on tarkoitus tehostaa. Sopimushallinnalla on merkittävä osa sosiaali- ja terveystieteiden ja pelastustoimen siirtyessä hyvinvointialueen hoidettaviksi. Kaupunki on mukana tänä vuonna alkaneessa Lahden kaupungin johtamassa hankkeessa, jossa pyritään löytämään automatisoitavia hallintoprosesseja. Tämän hankkeen tuloksia on odotettavissa ensi vuonna.

Asiakaspalvelupiste Kompassi on muiden Kunnantalon toimintojen ohella valmistelemassa siirtymistä Nimbustaloon. Tässä yhteydessä pyritään säilyttämään toimivat asiakaspalvelutilat ja kehittämään sähköistä asiakaspalvelua. Vuoden 2022 aikana asiakirjahallinnon tiedonohjauksen kehittämisestä vapautuvia resursseja ohjataan asiakirjahallinnon muuhun kehittämistyöhön.

Lakimiehet avustavat erityisesti viime aikoina yhä merkittävämmäksi tulleissa tietosuojakysymyksissä. Lakimiesten osaaminen tietosuoja-asioiden osalta ja yleisemminkin pyritään pitämään korkeana riittävien koulutusmäärärahojen avulla.

RAHOITUSJOHTO

Kaupungin rahoitusjohtoon kuuluvat seuraavat yksiköt talous- ja rahoitusjohto, hankinnat, tietohallinto, kehitysyksikkö sekä hallintopalvelukeskus.

Talous- ja rahoitusjohdon toiminnan painopiste talousarviovuonna on hyvinvointialueen perustamisesta johtuvat talouteen liittyvät toimenpiteet sekä jäljelle jäävän kaupunkikokonaisuuden talouden mallintaminen vuodesta 2023 alkaen.

Hankintapalvelujen painopiste on lisätä suunnitelmallisuutta ja mitattavuutta hankinnoissa sekä kehittää kaupungin hankintaprosessia entisestään.

Hallintopalvelukeskuksen perustoiminta jatkuu samansisältöisenä myös vuonna 2022, mutta samanaikaisesti selvitetään mahdollisuutta tuottaa hallintopalvelut yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen perustaminen edellyttää joka tapauksessa muutoksia hallintopalvelukeskuksen toiminnassa. Erityisesti ICT-palveluiden ja -järjestelmien muutokset ovat mittavia tässä aikataulussa.

Kehitysyksikön työtä ohjaa kaupungin digiohjelman mukaiset painopisteet. Vuonna 2022 erityisesti tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin kehittäminen ovat keskiössä. Lisäksi kehitysyksikön painopiste on osaltaan suunnitella kaupungin uuden organisaation rakennetta.

Tietohallinto vastaa kaupungin tietohallinnosta sekä mm. ICT-ratkaisujen toiminnallisuudesta, laadusta ja elinkaaresta. Painopiste vuonna 2022 tulee olemaan hyvinvointialueen perustamisessa, ja siitä aiheutuviin muutostarpeisiin kaupungin organisaatioon.

HENKILÖSTÖJOHTO

Kaupungin strategiaan perustuva henkilöstöohjelma vuosille 2019–2022 ohjaa henkilöstöjohtoon toimintaa. Hyvinvointialueen perustaminen, strategian päivittäminen, organisaation uudistamiseen ja hallinnon toimitilojen siirtyminen Nimbus-taloon lisäävät muutosprosessien tukemisen ja yhteistoiminnan tarvetta. Henkilöstöohjelma päivitetään tukemaan päivitettävää kaupunki-strategiaa.

Työn sujuvuuden edistämiseksi ja johtamisen kehittämiseksi työhyvinvointia, tuottavuutta ja muutosvalmiutta tuetaan esihenkilö- ja työyhteisövalmennuksilla. Esihenkilötyön kehittämisen painopisteenä on valmentavan johtamisen lisäksi etä- ja hybridityön johtaminen, johtaminen muutoksessa ja työyhteisöviestintä. Henkilöstön työhyvinvointiluentojen painopisteenä on tiimin elinvoiman tukeminen, omien kuormitustekijöiden tunnistaminen ja hallinta sekä työyhteisöviestintä. Digiosaamista kehitetään muun muassa valtiovarainministeriön rahoittamassa ICT-osaamisen tuen ja kehittämisen hankkeessa tuotetun pelikirjan pohjalta.

OSKU osaamisen kehittämisen järjestelmän käyttöä laajennetaan siirtämällä sähköisiksi tehtävänkuvat, aktiivisen tuen keskustelut ja työsuorituksen arvioinnit. Lisäksi järjestelmän avulla määritellään osaamisprofiilit, joita hyödynnetään osaamistarpeiden ja –vajeiden tunnistamisessa sekä henkilöstön määrällisen ja laadullisen tarpeen arvioimisessa tulevina vuosina. Ammatillisten osaamisprofiilien määrittely alkaa hallintotyön tulevaisuuden osaamistarpeista.

Kaupungin työnantajamielikuvaa ylläpidetään suunnitelmallisella viestinnällä ja markkinoinnilla yhteistyössä rekrytointiyksikön sekä matkailu- ja markkinointiyksikön kanssa. Kaupunkia tehdään tunnetuksi työnantajana myös tarjoamalla nuorille kesätyöpaikkoja, joiden määrää lisätään 50 kesätyöpaikalla 150 työpaikkaan. Yrityksille ja yhteisöille tarjotaan edelleen kesätyöseteleitä nuorten kesätyöllistämistä varten.

Työkykyjohtamisen painopisteenä on mielenterveyden johtaminen, aktiivisen tuen toimintakulttuurin edistäminen ja terveysperusteisten poissaolojen ehkäisy. Työterveyden kanssa jatketaan yksilöiden tukemista työurien jatkumiseen liittyvissä asioissa. Uudelleensijoitusten ja työkokeilujen tukemiseksi varataan henkilöstöjohtoon talousarvioon erillinen määräraha. Henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan muun muassa tarjoamalla lounas- ja virkistyssetuja. Henkilöstöllä on myös käytössään kuusi vapaa-ajan vuokramökkiä Sondbyssä.

Turvallisten, terveellisten ja toimivien työolosuhteiden saavuttamiseksi laaditaan vuotuinen työsuojelun toimintasuunnitelma, missä vuoden 2022 pääpaino on edelleen psykososiaalisten kuormitustekijöiden tunnistamisessa, hallinnassa ja haitallisen kuormittumisen ehkäisyssä. Työtaturmien osalta panostetaan työmatkaliikenteessä tapahtuvien työtaturmien ennalta ehkäisyyn Porvoon kaupungin alueella yhteistyössä kuntatekniikan kanssa.

Vuonna 2021 valmistunut kestävän työympäristön suunnitelma huomioidaan muun muassa Nimbus-talon toimitiloja suunniteltaessa. Etätyön ja etäkokousten vakiinnuttamisella vähennetään työmatkaliikkumista ja tuetaan kestävän kehityksen tavoitteita. Työsuhdepyörää palkan osana tai työmatkalippua työsuhde-etuutena ei oteta toistaiseksi käyttöön.

Henkilöstöjohto jatkaa yhdessä toimialojen ja henkilöstön edustajien kanssa työn vaatavuuden arviointijärjestelmien kehittämistä toimintaympäristön ja työtehtävien muuttuessa. Kunnallisen palkkatarkistuksen osalta varaudutaan myös paikallisesti neuvoteltaviin eriin. Työn vaatavuuden arviointijärjestelmät toimivat pohjana paikallisen järjestelyerän jakamisessa.

TOIMITILAJOHTO

Toimitilajohdon toiminnan painopiste kohdistuu tulevina vuosina omien tilojen ja kiinteistöjen ennakoivaan kunnossapitoon ja ylläpitokorjauksiin. Kaupungin palvelutuotannon kannalta merkittävimmille tiloille ja kiinteistöille tullaan laatimaan kattava, vähintään viiden vuoden pituinen korjaus- ja ylläpito-ohjelma PTS, jolla niiden käyttötarkoituksen mukainen kunto ja arvon säilyminen varmistetaan.

Kaupungin tilat ja kiinteistöt salkutetaan kolmeen pääkategoriaan, josta kaupunginhallitus tekee päätöksen: pidettävät (A), kehitettävät (B) ja luovuttavat (C). A-luokan tilat ja kiinteistöt ovat toiminnallisuudeltaan, sijainniltaan ja tekniseltä kunnoltaan parhaimpia, B-luokka vaatii kehittämistoimenpiteitä noustakseen A-luokkaan tai jos niitä ei pidetä tarkoituksenmukaisina, ne siirretään hallitusti C-luokkaan. C-luokan tilat ja kiinteistöt eivät sovellu kaupungin omaan palvelutuotantoon. Niistä pyritään eroon joko myymällä, ulos vuokraamalla tai viimeisenä keinona purkamalla ne.

Toimitilajohdon henkilöresurssit on siirretty ennakkoivaan kunnossapitoon ja korjausrakentamiseen. Kehitys jatkuu vuonna 2022 samansuuntaisena, olosuhdevalvontaan ja -sääntöön panostetaan vakinaistamalla vuoden 2021 maaliskuusta määräaikaisena ollut tehtävä. Vastuu kiinteistöjen kaukovalvonnasta säilyy toistaiseksi Tilapalvelut-liikelaitoksella.

Porvoon kaupungin koko rakennusomaisuuden jälleenhankinta-arvo on noin 520 miljoonaa euroa ja tekninen arvo noin 400 miljoonaa euroa (Trellum 2019). Luvuista laskettava rakennusten tekninen arvo 77% on valtakunnallisestikin huippuluokkaa.

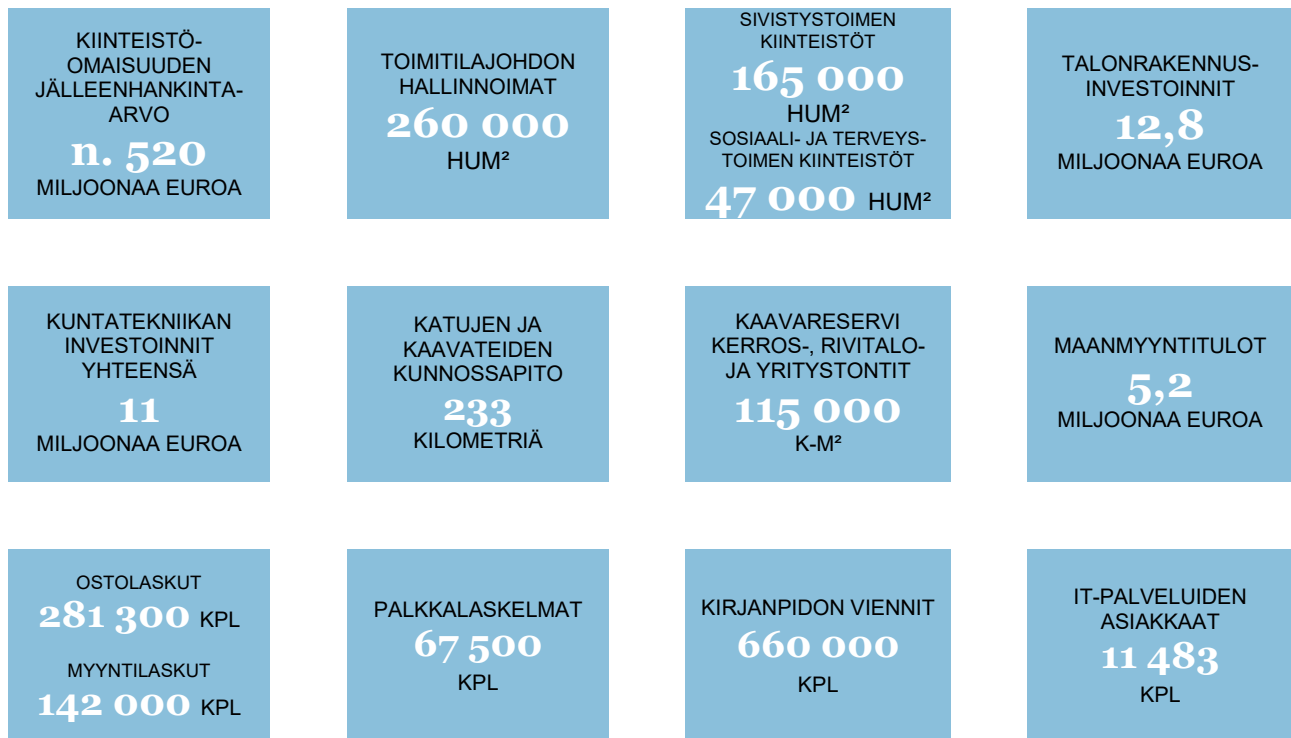
Kiinteistökannan laskennallinen kuluminen on noin 9,1 miljoonaa euroa vuodessa (~ 1,75%). Jotta kaikkien kiinteistöjen ja tilojen tekninen kunto pysyisi nykyisellä tasolla, kiinteistökorjauksia ja korvausinvestointeja tulisi tehdä vuosittain vastaavalla summalla. Ennakoivien ylläpito- ja kunnossapitokorjausten painopiste kohdistetaan jatkossa kaupungin palvelutuotannon kannalta tärkeimpiin A- ja B-luokan tiloihin ja kiinteistöihin, joten laskennalliseen kulumiseen ei tarvitse täysimääräisesti varautua. Kiinteistöjen ylläpidon tavoite on, että strategisesti tärkeimmät tilat ja kiinteistöt peruskorjataan täydellisesti vähintään 30–40 vuoden välein. Näiden välillä tehtävät pienemmät perus- ja ylläpitokorjaukset tulisi jatkossa tarkemmin jakaa pieniin peruskorjausinvestointeihin ja käyttötalousvaroista tehtäviin ylläpitokorjauksiin.

Toimitilajohto luopuu strategian mukaisesti tarpeettomista ja huonokuntoisista C-kategorian rakennuksista. Taloudellisesti ja toiminnallisesti on sekä järkevää että tarkoituksenmukaista, että tyhjiä tiloista ja rakennuk-

sista luovutaan tavalla tai toisella mahdollisimman nopeasti. Yhteistyötä kaupunkikehityksen, kaavoituksen ja maankäytön kanssa tulee edelleen lisätä, koska myyminen tai ulosvuokraaminen vaatii usein kaavamutoksen tai vähintään kohteen käyttötarkoituksen muutoksen.

Porvoon kaupunki on vuonna 2017 solmitussa energia- tehokkuussopimuksessa sitoutunut konsernitasolla vähentämään energiankulusta vuoden 2017 tasosta 4 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja 7,5 prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Toimitilajohdon hallussa olevien kiinteistöjen energiankulutus on yli puolet kaupunkikonsernin kiinteistömäärän energiankulutuksesta, ja näin ollen suurin vastuu tavoitteen saavuttamisesta jää toimitilajohdolle. Tavoitteen saavuttamisen edellytyksenä on, että toimitilajohto huomioi energiatehokkuuden kaikessa toiminnassaan ja valvoo omalta osaltaan, että konserniyhtiöt noudattavat yhteisesti sovittuja säästötavoitteita.

Kiinteistöhoitopalvelut hankitaan toistaiseksi Liikelaitos Porvoon tilapalveluilta. Vastuunjakotaulukko on päivitetty ja sitä tulee edelleen ylläpitää ja seurata, ettei kellenkään kuulumattomia harmaalla alueella olevia työ- ja huoltotehtäviä ole. Pieniä korjaustöitä ja urakoita hankitaan ulkopuolisilta yhteistyökumppaneilta.

Kaupunkikehitys

KASVUN PAKETTI

Kaupunkikehitys on tehnyt päämäärätietoisesti työtä kaupungin kehittämiseksi, ja kaupunki on kasvanut yhä jaksoisesti jo vuosia. Koronavuosi muutti Uudella maalla väestökehityksen ja muuttoliikkeen suuntaa verrattuna viiden edeltävän vuoden kehitykseen. Porvoon kuului ”voittajiin”, muuttovoitto Porvooseen on kasvanut selvästi ja kaupungin väkiluku kasvaa aiempaa nopeammin. Etätö ja asuin ympäristön laatu korostuvat muuttajien valinnoissa.

Asuntotuotanto on vilkastunut, kerrostaloasuntoja on rakenteilla lähes ennätysmäärä. Kaupungin tonttivaranto on myyty käytännössä lähes loppuun, niin kerrostalojen kuin omakotitalotonttienkin osalta.

Uusien asuintonttien lisäksi tarvitaan yritysten käyttöön tontteja Porvoon elinvoiman turvaamiseksi. Yritysten tarpeet edellyttävät usein räätälöityjä ratkaisuja, joiden valmisteluun tarvitaan lisäresursseja.

Jotta Porvoo voi houkuttaa jatkossakin uusia asukkaita, osaajia sekä yrityksiä, on kasvun edellytykset varmistettava. Kaupunkiympäristön tuottaminen -maan hankinta, kaavoitus, kunnallistekniikan suunnittelu, kunnallistekniikan rakentaminen, tonttien markkinointi ja luovutus – on pitkä ja vuosia vievä suunnitelmien ja toteuttamistoimenpiteiden ketju, joka vaatii oikein mitoitettua ja riittävää resurssit jokaisessa työvaiheessa.

Kaupunkikehityksen talousarviossa on lisäystä henkilöstöresursseihin sekä kuntatekniikan suunnitteluun että kaavoitukseen.

Porvoon kasvun varmistaminen edellyttää riittävien resurssien panostamista kaupunkikehitykseen. Kaavoitus etenee suunnitellusti ja tuotetaan riittävä kaavavaranto. Kunnallistekniikan suunnittelu alkaa jo kaavoitusvaiheessa, ja löydetään edullisia toteutusratkaisuja. Vuonna 2022 keskitytään kaupunkikehityksessä hankkeisiin, jotka varmistavat kasvun sekä lyhyellä että pidemmällä tähtäyksellä.

ELINKEINOT, MATKAILU JA MARKKINOINTI SEKÄ TYÖLLISYYDEN KUINTAKOKEILU

Kaupunkikehityksen päätehtävänä on ylläpitää ja kehittää kaupungin vetovoimaa ja kilpailukykyä, yritystoiminnan hyvää toimintaympäristöä sekä viihtyisiä asuin- ja elinympäristöjä. Painopisteenä elinkeinotoiminnassa on kaupungin elinkeinopolitiikan toimeenpano, verkostojen luominen ja ylläpito yhteistyökumppaneihin sekä elinkeinopoliittinen viestintä ja markkinointi.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
86

Kestävä kehitys on kaupunkikehitystyön perusta. Taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen kestävyys otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Yhteistyö kehitysyhtiö Posintra Oy:n kanssa jatkuu. Uusi elinkeinopalvelujen hankintasopimus kilpailutettiin ja uusi sopimus solmittiin vuonna 2021. Uusi elinkeinopäällikkö rekrytoitiin vuonna 2021.

Matkailu- ja markkinointiyksikön tehtävänä on vahvistaa kaupungin vetovoimaa. Aktiivisen markkinoinnin keinoin houkutellaan kaupunkiin uusia asukkaita ja vierailijoita sekä Taidetehtaalle tapahtuma- ja yritysasiakkaita. Matkailua kehitetään yhdessä elinkeinon kanssa, jotta yritysten kilpailukyky kasvaa ja vahvistuu. Matkailun kehittämisen painopisteinä ovat digitaalisuus, kestävyys, turvallisuus ja ympärivuotisen matkailun edistäminen. Kokonaisvaltaisen matkailuelämyksen ja reittien esiintuomiseen panostetaan vuoden 2022 aikana. Kaupungin kaksikielisyys huomioidaan markkinoinnissa ja toteutuksessa, kun kaupunki järjestää itse tai yhteistyössä muiden kanssa yleisötapahtumia.

Kansainvälisen matkailun elpyminen ja tapahtumien mahdollistaminen koronan muuttamassa toimintaympäristössä korostuvat. Kaupunkimarkkinoinnissa tuodaan esiin Porvoon vahvuuksia potentiaalisille muuttajille, pääkaupunkiseudun lapsiperheille ja paluumuuttoa harkitseville. Yksikössä tuotetaan materiaaleja monikanavaiseen markkinointiin erilaisilla sisällöillä potentiaalisten muuttajien ja vierailijoiden lisäksi mm. rekrytoinnin tarpeisiin ja kestävä arjen hoksauttamiseen asukkaille. Taidetehtas viettää 10-vuotisjuhlavuotta, jota matkailu- ja markkinointiyksikkö koordinoi.

Työllisyyden kuntakokeilu

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilun lainsäädäntö astui voimaan 1.3.2021, jolloin asiakasvastuu noin 3 000 työnhakija-asiakkaasta siirtyi Porvoon kaupungille. Kokeilun ajaksi on siirretty henkilökuntaa TE-toimistosta sekä sosiaali- ja terveystoimesta kokeilun piiriin. Kokeilu jatkuu 30.6.2023 saakka.

Hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Palvelut siirtyvät kokonaan kunnille vuoden 2024 aikana. Työllisyyskokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Porvoon työllisyyspalveluita pitää kehittää kunnianhimoisesti ja toimia niin, että työnhakijalle tarjotaan työtä mahdollisimman nopeasti. Työllisyyden hoidon organisointi ja johtamisjärjestelmä päätetään osana kaupungin organisaatiouudistusta kansallisen työllisyyspalveluihin liittyvän lainsäädäntömuutoksen pohjalta.

MAAPOLITIIKKA

Maapolitiikkayksikkö hoitaa kaupungin maaomaisuutta, ostaa ja myy tontteja ja muuta maata, vastaa maankäyttöön liittyvistä sopimuksista, tuottaa kartta- ja paikkatietoaineistoa sekä ylläpitää kiinteistö-

NETTOTULOT
€/ASUKAS

115

rekisteriä asemakaava-alueilla. Yksikkö koostuu kaupunkimittauksesta sekä maanhankinta ja luovutuksesta. Omakotitonttien on kysyntä

ollut vilkasta, keskustan läheisyydessä olevat alueet kiinnostavat eniten. Syksyllä 2021 tulee myyntiin 19 tonttia pääosin Haikkoosta, Varsinaiset kaupungit tehdään vuoden 2022 puolella. Vuonna 2022 tonttimarkkinoitiin tullee 42 omakotitonttia Haikkoonranta II asemakaava-alueelta.

Lähes kaikki kaupungin omistamat kerrostalotontit ovat varattuja. Uusia tontteja voidaan myydä, kunhan uudet asemakaavat tulevat voimaan. Länsirannalla on meneillään kolme asemakaavahanketta, joissa kaikissa on suunnitteluvaraus. Alueelle on tulossa sekä kovanrahan että Aran tukemaa tuotantoa. Rivitalotontteja on tarjolla lähinnä Toukokuoren alueella.

Kilpilahden yritysalueen tontteja on markkinoitu vuoden 2021 aikana Posintran kanssa yhteistyössä. Tonttien myynti aloitetaan vuonna 2022. Yksityisten maanomistajien ja kaupungin tontit löytyvät yhteiseltä markkinasivulta. Yritystontteja on myynnissä lisäksi Ölstensin, Kaupunginhaan, Tarmolan ja Kuninkaanportin alueilla. Kuninkaanportin markkinoitua tehostetaan. Tonttimyynti pysynee aiemmin budjetoidun mukaisena eli noin 5 miljoonaa euroa vuodessa.

Kaupunki on saanut hankittua raakamaata yksityisiltä maanomistajilta viime vuosina. Neuvotteluja jatketaan maanhankintasuunnitelman mukaisesti. Kaavoituksen pohjakarttoja saatetaan ajan tasalle dronekuvausten ja maastomittausten avulla. Uutta pohjakarttaa tehdään kevään 2021 ilmakuvausten ja keilauksen avulla keskustan länsipuoliselle alueelle noin 344 hehtaaria.

KAUPUNKISUUNNITTELU

Kaupunkisuunnittelu vastaa asema- ja yleiskaavojen laatimisesta, rakentamisen ohjauksesta ja kaupunkikuvasta. Vuonna 2022 keskitytään suurentamaan kaavatuotantoa kasvavaan Porvooseen, koska on ilmeistä, että nykyinen kaavavaranto ei riitä vastaamaan kysyntään vuoden 2021 jälkeen.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

34

Itärata on etenemässä suunnitteluhankkeena ja perustettu suunnittelu-yhtiö aloittaa toimintansa. Hanke on koko Itä-Suomen kaikkien aikojen merkittävin infrahanke. Paikallisesti infrahanke on Porvoon merkittävä kaupunkisuunnitteluhanke, joka toisaalta luo uusia mahdollisuuksia maankäytölle ja toisaalta nostaa pintaan uusia kysymyksiä kaupunkirakenteen muutoksista.

Kaupunkisuunnittelulla tulee vuonna 2022 olla riittävästi omaa asiantuntemusta ja työaikaa hankkeeseen, jotta siihen voidaan vaikuttaa Porvoon kasvuodotusten edellyttämällä tavalla.

Keskeisten kaupunkialueiden osayleiskaava on vuosikymmenen tärkein kaavahanke, jossa vuonna 2022 työstetään kaupungin kasvulle rakennemalleja ja niiden vaikutuksia. Hankkeessa keskitytään löytämään kasvun suunnat ja alueet laajassa vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Kaupunkisuunnittelu jatkaa täydennysrakentamisen edellytysten parantamista hyväksytyin asunto-ohjelman pohjalta. Kaupungin omien kiinteistöjen kehittäminen keskustassa on tärkeää kasvun kannalta. Keskustan asemakaavamuutoksilla mahdollistetaan uusien asuin-kerrostalojen rakentaminen olemassa olevaa infraa hyödyntäen. Länsiranta on edelleen asemakaavoituksen painopistealueita. Porvoon puistokadun varressa valmistellaan uusia kaavamuutoshankkeita hyväksytyin asemakaavoitusohjelman mukaisesti.

Kokonniemen tulevaa liikuntakeskusta varten valmistellaan tehtyihin päätöksiin pohjautuva asemakaavaluonnos. Hankkeen laajuus ja vuorovaikutusmenettely edellyttävät kaupungilta päätöksentekoa ja sitoutumista.

Uusista omakotitaloista vähintään 75 % rakennetaan kaava-alueille, mikä edellyttää myös laajempien pientalokaavojen valmistelua. Kaavoituksessa ja tontinmyynnissä otetaan huomioon kylärakennepohjelmä. Riittävän asuin-kerrostalo- ja pientalotonttien kaavavaranto edellyttää kaupunkisuunnittelun resurssien lisäämistä vuonna 2022, jotta asumisen ohjelman mukaiset asuntotuotannon laadulliset ja määrälliset tavoitteet saavutetaan.

KUNTATEKNIikka

Suunnitelmakauden painopisteitä kuntatekniikassa ovat uusien kaava-alueiden ja perusparannus- sekä liikenneturvallisuuskohteiden suunnittelu. Rakentamisessa merkittävimmät kohteet ovat teollisuusalueet, keskustan kohteet sekä alueellisesti tärkeät pyörätiet. Merkittävänä osana vastuuta ja erityisenä kehittämiskohteena on vanhojen alueiden ylläpito niukkenevien resurssien puitteissa. Kaikissa uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankkeissa pyritään parantamaan alueiden liikenneturvallisuutta, esteettömyyttä ja kaikkien kulkumuotojen liikkumismahdollisuuksia. Työprosesseissa huomioidaan ilmastotavoitteet sekä kestävä kehityksen mukaiset toimintatavat. Viheralueiden kunnossapitoa kehitetään kestävä ympäristöhoidon periaatteiden mukaisesti.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
160

Kaupunki edistää suunnittelussaan mahdollisuuksien mukaan, että suunniteltu 110 kV:n voimajohto Hornhätulasta Askolaan toteutetaan maakaapelina Myrskyläntien varrella Papinjärventien ja Kerkkoontien välisellä osuudella. Myrskyläntie on ELY:n hallinnoima maantie, mutta ELY-keskus ei edistä pyörätien rakentamista toistaiseksi kuin Papinjärventielle saakka. Maakaapelia on suunniteltu vuoden yhteistyössä KSOY:n ja asukkaiden kanssa Myrskyläntien varteen kävelypoluksi tehtävän reitin alle.

Kansallisen kaupunkipuiston havaittavuutta parannetaan yhdessä matkailun ja markkinoinnin kanssa sekä yhteistoimintaa tiivistetään. Sääolojen lisääntyneiden ääri-ilmiöiden johdosta hulevesijärjestelyihin joudutaan kohdistamaan enemmän resursseja uusilla sekä vanhoilla alueilla. Talousmetsän hoidossa painotetaan metsäluonnon monimuotoisuuden edistämistä. Vuoden 2022 aikana selvitetään metsien hiilitasetta ja metsänhoidon ilmastovaikutuksia. Hakkuiden taso määräytyy vuosittain talousarvion tulotavoitteiden mukaisesti.

Varikotoimintojen yhdistämisen valmistelua jatketaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Kuntatekniikka ja kaupunkisuunnittelu laativat vuonna 2019 osana osayleiskaavatyötä Suomen ympäristökeskuksen kanssa Maankäyttö- ja logistiikkaselvityksen maarakentamisen kiertotalouden suunnitelmalliseksi ohjaukseksi. Selvityksen pohjalta jatketaan vuosina 2022-2023 Circular economy goes east and west (CEGO) -hankkeessa Posintran johdolla alueellisen maa-ainesten kiertotalouden kehittämistä Kiertotalouden tiekartan tavoitteiden mukaisesti.

Jatketaan vuonna 2021 valmistuneen Porvoon pyöräliikenteen edistämishojelman jalkauttamista. Kävelyn ja pyöräilyn verkostoa pyritään täydentämään uusilla yhteyksillä ja nykyisten yhteyksien laatua parannetaan, jotta kävelen ja pyörällä liikkuminen olisi sujuvaa ja turvallista. Lisäksi halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn kilpailuetua. Kävelyn ja pyöräilyn osalta parantamistoimia kohdistetaan erityisesti asuinalueiden ja keskustan välisille pääreiteille sekä keskusta-alueelle. Joukkoliikenteen palvelujen kattavuutta kehitetään yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2022 käynnistetään toimenpiteet porvoon sisäisen joukkoliikenteen kehittämiseksi kattavan joukkoliikenneselvityksen pohjalta huomioiden myös liittyminen HSL:n alueeseen yhtenä mahdollisuutena sekä etsitään keinoja reittien, vuorotarjonnan ja hintojen kehittämiseksi asiakasystävällisemmäksi. Kuntatekniikka osallistuu myös keskusta-alueen osayleiskaavan uusimisprosessiin merkittävällä työpanoksella.

Leikkipuistojen kehittämistä jatketaan aiempien linjausten mukaisesti panostaen erityisesti turvallisuuteen. Leikkipuistojen kehittämistyössä huomioidaan esteettömyys ja luonnonmukaisten ympäristöjen hyödyntäminen. Leikkipuistoista tehdään selonteko, jossa ilmenee leikkipuistojen kunto ja arvioitu jäljellä oleva käyttöikä

sekä tulevat kunnossapitotoimet tai arvioitu lakkauttamisajankohta. Selonteon tavoitteena on tuoda kuntalaisille näkyväksi eri leikkipuistojen tulevaisuudennäkymät. Puistojen suunnittelussa huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet ja selvitetään myös mahdollisuus rakentaa senioreille sopivia kuntoilu- ja oleskelupuistoja.

Lupa- ja valvonta-asiat

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonta toimii rakennusvalvontaviranomaisena rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuudessa. Pääasiallinen tehtävä on rakennuslupien myöntäminen ja rakentamisen viranomaisvalvonta.

Rakennusvalvonta keskittyy yhä enemmän rakentamisen ohjaamiseen, koska suurin hyöty lopputuloksen kannalta saadaan ennako-ohjauksen kautta. Ohjausta järjestetään kaikille, mutta pääosin omakotirakentajille. Pyrimme myös tiivistämään yhteistyötä pääsuunnittelijoiden kanssa. Ennakoivaa laadunohjausta jatketaan suunnitelmien mukaan.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

7

Vuodesta 2021 alkaen rakennuslupaa on voinut hakea ainoastaan sähköisesti Lupapisteen kautta. Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön ja kaikki arkistointi tapahtuu sähköisesti Lupapisteen kautta, pois lukien voimassa olevat vanhat paperilomakkeilla haetut luvat. Paperiarkistotilat ovat ylikuormitettuja, joten paineita sähköiseen arkistointiin on myös vanhempien asiakirjojen osalta. Tavoitearvioon on lisätty skannaukseen määräraha ja yhden henkilön lisääminen vuodeksi arkistointi työhön.

- [Määräraha-aulukot](#)
- [Henkilöstö](#)
- [Tunnusluvut](#)

	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	59 303 011	58 796 391	58 796 391	59 979 138	49 761 889	50 255 508
Toimintakulut	-69 891 513	-74 823 400	-73 766 401	-74 576 096	-67 799 330	-68 342 446
Toimintakate	-10 588 503	-16 027 009	-14 970 010	-14 596 958	-18 037 441	-18 086 938

YMPÄRISTÖNSUOJELU

NETTOKULUT
€/ASUKAS

12

Ympäristönsuojelu on osa kaupunki-kehityksen toiminta-alueita, joka toteuttaa hyvää kaupunkiympäristöä. Ympäristönsuojelu vastaa kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten maa-aines- ja ympäristölupien, rekisteröintien ja ilmoitusten käsittelystä ja tarvittaessa valmistelusta rakennus- ja ympäristölautakunnan päätettäväksi. Lupien ja ympäristölakien noudattamisen valvonta muodostaa tehtävien toisen puolen. Lisäksi ympäristönsuojelulle kuuluu erilaisia lakisääteisiä ympäristönsuojelun edistämiseen, valistukseen, tiedottamiseen ja valvontaan liittyviä tehtäviä.

Vuoden 2022 talousarvioon ei ennakoita normaalitilasta poikkeavia tapahtumia. Ilmansuojelussa jatketaan ilmanlaadun ja vaikutusten seuranta Uudenmaan kuntien yhteistyönä. Vuonna 2019 alkanut vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen toteuttama vesistötalkkarihanke jatkuu vuonna 2022. Ilmasto-ohjelmaan sisältyvä tavoite lisätä suojeltujen metsien määrää ylläpitää tarvetta konsulttityönä tehtävälle luontoarvojen inventoinnille.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuollon organisointi osana kaupungin tulevaa organisointia pyritään tekemään jo vuoden 2022 alussa. Talousarviomäärärahat ja henkilöstö on talousarviossa jo sijoitettu kaupungin lupa- ja valvonta-asioiden alle.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Sosiaali- ja terveystoimen johto	3,1	0,3	38
Lapsi- ja perhepalvelut	18,5	1,9	137
Aikuisten palvelut	32,1	3,4	194
Vanhus- ja vammais- palvelut	69,9	9,4	489
Erikoissairaanhoido	63,8	~0	-

Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimen painopisteitä vuodelle 2022 ovat koronan jälkeisen hoitovelan ja jonojen purkaminen sekä valmistautuminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen.

Koronaviruksen jälkihoito vaatii sekä henkilöstö- että taloudellista resursointia. Vuoden 2022 aikana tavoitellaan hoitonojen purkamista erityisesti terveysasemalla ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa. Hoitoon pääsyä valmistaudutaan toteuttamaan tiukentuvan hoitotakuun mukaisesti niin, että jatkossa kiirettömässä tapauksessa hoitoon pääsee viikon (7 pv) sisällä hoidon tarpeen arvioinnista. Tarvittaessa hoitonojen purkamista toteutetaan ostopalvelun avulla.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
56

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus toteutuu vuoden 2023 alussa, jolloin uudet maakunnat sekä Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta aloittavat toimintansa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäjänä. Porvoo jatkaa edelleen aktiivisesti uudistuksen valmistelua. Väliaikaisen toimielimen (VATE) ja itäisen Uudenmaan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-hanketyötä hallinnoidaan Porvoon kaupungista käsin.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen on tärkeä osa sujuvaa työtä ja asiakkaalle tarjottavaa palvelua. Tietojärjestelmiä kehitetään järjestelmäasiantuntijan ja sovellusasiantuntijan tuella. Vuonna 2022 jatketaan vanhojen asiakas- ja potilastietojen arkistointia.

Hyvinvointityössä pääpaino on kaupungin ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteen vakiinnuttamisessa. Uusien vapaaehtoistyön muotojen jalkautumista Porvooseen kannustetaan. Asiakkaan hoidon jatkuvuutta hoitoketjussa tehostetaan yhtenäistämällä prosesseja yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa. Vuonna 2022 jatketaan alueellista yhteistyötä kaatumisen ehkäisyssä.

Siirtämällä sosiaali- ja terveystoimen hallinnosta 0,5 suunnittelijan vakanssi sihteeripalveluihin turvataan välitystilien hoitaminen vuonna 2022. Samalla yhdenmukaistetaan suunnittelijoiden työskentelyä tehtäväalueilla. Vanhus- ja vammaispalveluiden palvelutuottajahakemusten käsittely siirtyy suunnittelijalta sihteerille. Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan hyvällä johtamisella, systemaattisilla sovitulla työkäytännöillä, säännöllisillä työnohjauksilla ja sijaisten käytöllä.

Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalveluiden tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden hyvä arki. Painotamme toimintaamme

ehkäisevään ja ennakoivaan työhön. Tavoitteena on parantaa palveluiden saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta sekä palvella asiakkaita kokonaisvaltaisesti ja moniammatillisesti sekä vahvistaa asiakkaiden omahoitoa. Palveluohjausta ja neuvontaa sekä moniammatillista työskentelyä parannetaan edelleen. Määrärahoja on lisätty ostopalveluihin erikoissairaanhoidon lähettämiskriteerien kiristymisen ja asiakkaiden peruspalveluiden jatkohoidon lisääntymisen vuoksi.

Koronapandemian palveluvelan vähentäminen ja jälkihoito jatkuvat. Lasten, nuorten ja perheiden korona-ajan lisääntyvien huolien tunnistamista ja tukemista tehdään moniammatillisesti ja aktiivisesti mm. lisäämällä perheneuvolan psykologiresurssia. Oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen toimenpideohjelman 8/21-12/22 toimenpiteiden mukaisesti lisätään kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja terveydenhoitajaa kouluihin sekä vahvistetaan Neuropsykiatrista valmennusta ja koululaisten perhetyötä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kehittäminen sekä tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hanke jatkuu yhdessä muiden Itäisen Uudenmaan kuntien kanssa. Nuorten ja perheiden mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittäminen on keskeinen painopiste. Itä-Uudenmaan nuorten mielenterveys- ja päihdeyksikön suunnittelussa kehitetään hoidollista apua keskivaikeisiin ja vaikeisiin mielen-terveysongelmiin sekä laajoihin päihdeongelmiin. Perhekeskuksen toimintaa kehitetään valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja osaksi Sote-keskuksia. Vahvistamme sähköisiä palveluita useissa palveluissa. Porvoon Unicefin Lapsiystävällinen kunta-koordinaatiotyöryhmän työskentely jatkuu. Perhekeskuksen tilojen optimointia jatketaan.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
325

Tulevaisuuden lastensuojeluhanke 2020–22 jatkuu, jossa tavoitteena on kehittää paljon palveluita tarvitseville lapsille koko Etelä-Suomen alueella systemaattisia palveluprosesseja, mielenterveys- ja päihdepalveluita, ruotsinkielisiä palveluita, lisätä lasten osallisuutta sekä parantaa palveluiden vaikuttavuutta.

Lastensuojelulakia ollaan uudistamassa henkilöstömitoituksen suhteen vuoden 2022 alusta. Lakiuudistuksen toteutuessa sosiaalityöntekijäresurssia tulee lisätä lastensuojelutiimissä. Itä-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystyksessä palvelutarve ja asiakasmäärät ovat lisääntyneet, tämä edellyttää henkilöstöresurssin vahvistamista. Lastensuojelun menojen hillitsemiseksi painopiste on ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palveluiden kehittämisessä. Jälki- ja sijaishuoltoa kehitetään yhdessä lastensuojelun, Alva-talon ja Nuotan kanssa. Systeemisen toimintamallin mukaista työskentelyä otetaan käyttöön myös sosiaalihuoltolain mukaisissa asiakkuuksissa.

Lapsiperheiden sosiaalityön palveluita vahvistetaan ison asiakasmäärän vuoksi. Lain mukaan erityistä tukea tarvitsevilla lapsella on oltava omatyöntekijänä sosiaalityöntekijä. Lapsiperheiden kotipalveluun sekä ennaltaehkäisevään vauvaperheiden kotipalveluun panostetaan. Työllisyyden kuntakokeilun asiakkaana olevat saavat myös työvoimahallinnon palveluita lapsi- ja perhepalveluiden kautta. Perhetyön asiakasprosessia kehitetään ottamalla käyttöön asiakkaan osallisuutta vahvistavia menetelmiä. Itä-Uudenmaan Perheoikeudellisen yksikön tapaamispaikkatoimintaa vahvistetaan kasvavan tarpeen takia omana toimintana.

Hyvä ja laadukas palvelu edellyttää hyvinvoivaa ja osaavaa henkilöstöä. Pidämme huolta henkilöstön työhyvinvoinnin, osaamisen ja rekrytoinnin vahvistamisesta.

Aikuisten palvelut

Aikuisten palveluissa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja tuodaan jokaisen yksikön toimintaan. Tavoitteena on palvella asiakasta kokonaisvaltaisesti ja ennaltaehkäistä uusien palvelutarpeiden syntymistä. Palvelujen saavutettavuutta ja saatavuutta lisätään ja palveluja tarjotaan moniammatillisesti.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
563

Aikuisten palvelujen keskittäminen Näsiin, Wsoy-taloon ja Tarmolaan, mahdollistaa yli palvelurajojen tarjottavia moniammatillisia palveluja. Palvelukokonaisuuden kehittämisen painopistealueita ovat myös moniammatillinen palvelutarpeen arviointi, palveluohjaus ja sähköisten palveluiden lisääminen. Tarvittaessa ostetaan myös osa palveluista. Asiakkaan palveluita räätälöidään palvelu-, terveys- ja hyvinvointisuunnitelmien avulla. Palvelujen saavutettavuutta lisätään kohdentamalla yhä enemmän työaika suoraan asiakastyöhön, lisäämällä aukioloaikoja sekä kehittämällä sähköisiä ajanvarausjärjestelmiä. Tavoitteena useassa palvelussa on myös lisätä asiakkaan omahoitoa kehittämällä hyvät neuvontaa ja ohjausta antavat nettisivut ja tarjoamalla ennaltaehkäiseviä palveluja muiden palvelujen yhteydessä. Tavoitteena on saada asiakas itse aktiiviseksi toimijaksi omassa asioissaan ja tuottaa palvelut kokonaisvaltaisesti yhteisen asiakassuunnitelman perusteella. Tapaamiset ja vastaanotot räätälöidään asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään kaupungin päihdeohjelman mukaisesti. Sekä ehkäisevän päihdetyön että mielenterveyspalveluiden merkitys kehittämisessä on suuri. Hoitojonoja tulisi lyhentää. Tavoitteena on myös vähentää raskaiden korjaavien palvelujen tarvetta ja lisätä avopalveluja esim. kotiin vietävien palvelujen avulla sekä jalkautuvilla palveluilla. Maahanmuuttajapalveluiden toiminnassa on tavoitteena vahvistaa suunnitelmallista asiakastyötä.

Terveysaseman ja suun terveydenhuollon palveluja kehitetään siten, että palveluprosessit ovat asiakasystävälliset, houkuttelevat ja kilpailukykyiset.

Vuonna 2022 jatketaan edelleen hoito- ja hyvinvointivielan purkamista sekä hoitoon pääsyn sujuvoittamista. Terveyskeskuksessa koronepidemian aiheuttamia hoitojonoja puretaan priorisoinnilla, yhteistyöllä sekä jatkuvalla toiminnan kehittämisellä sekä hyödynnetään Tulevaisuuden sote keskushankkeen resursseja ja toimenpiteitä. Lisäksi jonojen purkua varten rekrytoidaan määrällistä henkilöstöä ja käytetään ostopalveluita. Terveyskeskuksessa hyödynnetään toiminnanohjausjärjestelmää, jonka tarkoituksena on auttaa jonojen purkamisessa ja edistää moniammatillisten resurssien tehokasta käyttöä erityisesti niiden asukkaiden palvelussa, jotka tarvitsevat terveysterveyspalveluja satunnaisesti. Samanaikaisesti kehitetään säännöllistä hoitoa tarvitsevien asukkaiden Omatiimi- palvelua sekä turvataan riittävä lääkäriresurssi myös neuvoloihin, sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin.

Työllisyyspalveluissa kehitetään oman toiminnan työllistämisaikavaihtokuituksia ja asiakkaiden ohjaamista eteenpäin kohti avoimia työmarkkinoita. Työllisyyspalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota kuntouttaviin palveluihin ja pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittamiseen moniammatillisesti. Kuntakokeiluun osallistuminen yhdistää kunnan työllisyyspalveluja ja valtion työvoimapolkuja osittain.

Ympäristöterveydenhuollon palveluissa jatketaan toimintaprosessien kehittämistä entistä sujuvammaksi. Toiminnan laadunhallintaa kehitetään yhdessä Uudenmaan valvontayksiköiden kanssa yhteisen laatutyökalun avulla. YTH varautuu tartuntatautilain mukaisen tarkastustoiminnan jatkumiseen. Vuoden alussa otetaan elintarvikevalvonnassa käyttöön vuosimaksut sekä rangastusluonteinen seuraamusmaksu. Eläinlääkintähuollossa selvitetään mahdollisuus laajentaa päivystysyhteistyötä toiminnan haavoittuvuuden vähentämiseksi. Ympäristöterveydenhuollon laboratoriopalvelujen kilpailutus on ajankohtainen alkuvuodesta.

Ympäristöterveydenhuollon organisointi osana kaupungin tulevaa organisoitua pyritään tekemään jo vuoden 2022 alussa. Talousarviomäärärahat ja henkilöstö on talousarviossa jo sijoitettu kaupungin lupa- ja valvonta-asioiden alle.

Suuri osa aikuisten palveluista siirtyvät itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Osa työllisyyspalveluista, osa maahanmuuttajapalveluista sekä ympäristöterveydenhuolto jäävät Porvoon kaupunkiin. Muutostyö tulee olemaan voimakkaasti läsnä aikuisten palveluissa 2022.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Vanhus- ja vammaispalveluissa palvelujen järjestämisen lähtökohtana on tukea kotona asumista ja omatoimista suoriutumista. Palvelumme ja muu tukemme tähtää asiakkaan yksilölliseen, aktiiviseen ja turvalliseen arkeen. Painotamme ennaltaehkäisyä, hyvinvointia sekä kuntoutumista edistäviä palveluita.

NETTOKULUT
€/ASUKAS
1 186

Asiakasohjauspalvelujen toiminnan painopisteenä on palveluohjauksen, neuvonnan sekä moniammatillisen palvelutarpeen arvioinnin edelleen kehittäminen. Asiakasohjauksen palveluohjaus osallistuu vertaiskehittämisen verkostoon, jonka avulla pyritään kehittämään kustannustehokkaita, laadukkaita ja vaikuttavia neuvonnan ja ohjauksen palveluja. Vuoden 2021 aikana tehdyn tiedonkeruun tuloksia hyödynnetään vuonna 2022 toiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on, että Porvoon vanhus- ja vammaispalveluiden asiakasohjauksen toiminta on vahvaa, vaikuttavaa ja edelläkävijä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kuntoutuspalveluiden tavoitteena on tukea ikäihmisten kuntoutumista ja tukea kotona-asumista. Kehitämme moniammatillisia palvelutarpeenarvioita yhteistyössä vanhus- ja vammaispalveluiden eri tulosyksiköiden kanssa. Tavoitteena on tukea asiakkaan kuntoutumista ja hyödyntää henkilöstön osaamista. Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen toimintakäytäntöjä yhtenäistetään edelleen ja vahvistetaan kuntoutumista edistävää hoitotyötä. Etäkuntousta laajennetaan muun muassa asu-muspalveluihin.

Vanhuspalvelut osallistuu Aalto-yliopiston koordinoimaan MonIA-hankkeeseen (monimuotoista integroitua asumista muistisairaille), joka päättyy toukokuussa. Hankkeen tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja muistisairaiden asumiseen. Lähtökohtana hankkeessa on edistää muistisairaiden asumisen integroitumista tavalliseen asuinympäristöön, asumisen eriytymisen välttäminen ja muistisairaiden osallisuus. Hankkeessa kehitetään Omenamäen palvelukeskuksen toimintaa ikäystävällisemmäksi.

Kotihoidossa otettiin vuoden 2021 lopussa käyttöön toiminnanohjauksen optimointijärjestelmä. Järjestelmän käyttöönoton tavoitteena on henkilöstöresurssien optimaalinen jakaminen ja sen myötä myös hoidon laadun parantaminen. Järjestelmän käyttöönoton tarkoituksena on sujuvoittaa jokapäiväistä työnjakoa ja lisätä hoitajien työnhallinnan tunnetta ja työhyvinvointia. Vuoden 2021 lopussa tehdyn laatuauditoinnin tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Asumispalveluissa painopisteenä on edelleen kehittää ja tarjota yksilöllistä ja asiakaslähtöistä hoitoa ja hoivaa. Vuonna 2019 asumispalveluihin tehdyn laatuauditoinnin tuloksia hyödyntäen jatkamme edelleen asumispalveluiden yhteisen asukkaan elämänlaatua ja yksilöllisyyttä tukevan toimintamallin kehittämistä ja sen integrointia käytäntöön.

Valmistaudumme vanhuspalvelulain mukaiseen hoitajamitoitusvaatimukseen lisäämällä henkilöstön määrää porrastetusti. Yhteistyössä hoitoalan oppilaitosten kanssa suunnitellaan erilaisia keinoja henkilöstön saatuuden parantamiseksi.

Kehitämme ennaltaehkäiseviä palveluja avaamalla lisäämällä terapeuttien ja hoitajien vastaanottoa Omenamäen palvelukeskuksessa sekä jatkamme etsivän työn kehittämistä yhteistyössä aikuisten palvelujen kanssa. Vuonna 2020 alkanut yhteistyö suomen- ja ruotsinkielisten kansalaisopistojen kanssa jatkuu terveyttä edistävien luentojen järjestämisen osalta.

Tavoitteenamme on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Edistämme henkilöstömme työhyvinvointia muun muassa kehittämällä rekrytointiprosessiamme, tarjoamalla laadukasta koulutusta ja osallistamalla henkilöstöämme työhyvinvoinnin edistämiseen.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon tehtäväalueeseen kuuluvat sairaanhoidon ja suun terveydenhuollon palveluostot, joiden suurin tuottaja on HUS. Lisäksi erikoissairaanhoitoon kuuluvat ensihoidon ja sairaankuljetuksen ostot, sekä muut erikoislääkäripalveluostot ja muut erikoissairaanhoidon tasoiset palveluostot.

**NETTOKULUT
€/ASUKAS
1251**

- [Määräraha-aulukot](#)
- [Henkilöstö](#)
- [Tunnusluvut](#)

Erikoissairaanhoidon menot muodostavat reilun kolmasosan koko toimialan talousarviosta. Porvoon sairaalan tuottamien palveluiden osuus tästä on vajaa 50 % ja lopun tuottaa pääosin Helsingin seudun yliopistollinen keskussairaala HYKS. HUS tuottaa osan myös suun terveydenhuollon erikoispalveluista ja päivystyspalvelun. Vuosittaiset muutokset erikoissairaanhoidon käytössä voivat olla merkittäviä ja menojen vuotuinen kasvu on menneinä vuosina ollut noin 4–5 %.

Menojen kasvua on pyritty hillitsemään tehostamalla hoitoketjuja ja seuranta. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä yhteistyötä on kehitetty erilaisissa hankkeissa. Tavoitteena ovat sujuvat, asiakaslähtöiset hoitoprosessit ja alueellisesti yhtenäiset toimintatavat.

Koronavirusepidemia lamautti myös HUS:n toimintaa. Hoitojonot ovat kasvaneet. Tämä kehitys tulee heijastumaan myös ensi vuoden talousarvioon, kun hoitotakuumme on voimassa ja hoitotakuun aikarajoista täytyy pitää kiinni.

Erikoissairaanhoidon palvelujen ostoihin esitetään varattavaksi 64 miljoonaa euroa, joka on 700 000 euroa enemmän, kuin vuoden 2021 talousarviossa. Panostamme edelleen sisäiseen kustannuseurantaan sekä yhteiseen tuottavuuden parantamiseen yhdessä HUS:n kanssa. Yhteistyötä HUS:n kanssa lisätään myös tulevien hyvinvointialueiden valmistelun yhteydessä.

	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	13 910 217	17 128 317	17 128 317	14 961 600		
Toimintakulut	-180 217 751	-181 418 907	-190 803 907	-187 483 416		
Toimintakate	-166 307 534	-164 290 590	-173 675 590	-172 521 816		

SIVISTYSTOIMI

	MENOT M€	TULOT M€	HENKILÖSTÖ
Sivistystoimen johto	1,7	~0	15
Suomenkieliset koulutus- palvelut	47,3	2,3	471
Ruotsinkieliset koulutus- palvelut	22,4	1,1	252,5
Varhaiskasvatuspalvelut	38,3	3,0	478,5
Kulttuuri- ja vapaa-aika- palvelut	24,2	5,2	234,4

Sivistystoimen johto

Asiakkuudet

Sivistystoimessa luodaan edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille ja osallistumiselle. Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus sekä monipuoliset ja kohtuuhintaiset harrastusmahdollisuudet vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

33

Väestöennusteiden mukaan lasten määrä laskee tulevina vuosina sekä varhaiskasvatusikäisissä, mutta myös peruskouluikäisissä muutamilla sadoilla lapsilla muuttovoitosta huolimatta. Asiakkuuksien vähentyessä joudumme jatkuvasti pohtimaan palvelutarjontaamme sekä palveluverkkomme optimointia tarvetta vastaavaksi ennakointimallia hyödyntäen. Lapsimäärän lasku muuttovoitosta huolimatta jopa sadoilla lapsilla tulevina vuosina merkitsee valtionosuuksien laskua noin 2,5 miljoonaa euroa sivistyksen käyttötaloudessa, koska valtionosuudet määräytyvät lapsimäärän pääluvun mukaan.

Asiakkuuksien muutokset (mm. koronan myötä: erityisen tuen tarpeet, mielenterveysongelmat, oppimisen haasteet) sekä perheiden ja asiakkuuksien monimuotoistuminen ja monikulttuuristuminen vaativat meitä pohtimaan eri tavoin sekä ihmisten kohtaamista että palvelujen uudelleen muotoilua, jotta olemassa olevat resurssit saadaan käytettyä taloudellisesti. Palveluihin liittyvää viestintää lisätään sekä sisäisesti työyhteisöissä että ulkoisesti kuntalaisille. Asiakastytyvääisyttä seurataan jatkuvasti sekä laadullisin että määrällisin menetelmin.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Palveluorganisaation palvelukulttuuria kehitetään entistä enemmän palvelutarpeen ja määrän mukaiseen suuntaan. Muun muassa sopimushallinnan ja projektisalkun hallinnoinnin kehittämisen kautta organisaatiomme saa kattavaa informaatiota työtämme tukevista prosesseista ja sisällöistä. Sivistystoimi hallinnoi yli 30 järjestelmää. Tämän vuoksi prosessien määrittelyyn sekä uusien ja tehokkaampien toimintamallien käyttöönottoon ja osaamiseen panostetaan sekä henkilöresurssien että osaamista kasvattamalla. Prosesseja määrittelemällä ja palvelumuotoilulla pyritään poistamaan päällekkäisyyttä sekä tunnistamaan vajeita toimintojen eri tasoissa ja keskinäisissä työnjaoissa.

Organisaation kokoa ja volyymejä pyritään jatkossa huolellisemman määrittelyn kautta ohjaamaan tarkoituksen mukaisemmin. Näin työnjako ja toimenkuvat sekä keskinäinen yhteistyö selkiytyvät. Yhteisiä kehittämiskohteita koko organisaatiossa ovat esimerkiksi viestinnän kehittäminen, verkkopalvelu-uudistuksen toteuttaminen, arkistointijärjestelmän kehittäminen, ohjelmisto-osaamisen varmistaminen sekä palveluiden sähköistäminen uusia henkilöresursseja hyödyntämällä.

Palvelun laatuun panostetaan ja tilojen käyttöä tehostetaan paitsi hallinnossa, myös palvelualueilla. Laskeviin asiakas- ja lapsimääriin tehdään varautumissuunnitelma ja ennakointilaskelmat. Palveluverkon kokonaisvaltaisen tarkastelu on tarpeen ennakkomallin rakentamiseksi varsinkin, kun kaupungin eri alueet kehittyvät palveluiden tarpeen ja määrän näkökulmasta eri tavoin. Palvelurakenteita optimoimalla pystytään parhaalla mahdollisella tavalla tuottamaan laadukasta palvelua myös jatkossa väestörakenteen ja väestön sijoittumisen muokautuessa. Tähän tarvitaan strategista päätöksentekoa.

Valtuuston kesäkuussa päättämä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisen toimenpideohjelma identifioi lasten ja nuorten akuuteimmat tarpeet koronan aiheuttaman oppimis- ja hyvinvointivajeen korjaamiseen. Ohjelma velvoittaa toimialaa hakemaan esitettäviin toimenpiteisiin kohdennettua valtionavustusta toimenpiteiden ensisijaisena rahoitusmuotona. Kaupungin omaa lisärahoitusta käytetään ohjelman toteuttamiseen vain, mikäli hankerahoja ei saada tai esimerkiksi omavastuuosuuksien katkaisuun.

Porvoon kaupunki ottaa käyttöön Seppo-pelialustan. Seppo pelialusta toimii kouluilla apuna niin digitalisaatioon kuin oppianerajoja ylittävään työhön. Kuntalisenssi mahdollistaa yhteistyön kaikissa perusopetuksen kouluissa.

Laajennetaan Porvoon harrastamisen -mallia useampaan kouluun syksystä 2022 eteenpäin.

Henkilöstö

Sivistystoimen johdon henkilöstökokonaisuus on kasvanut aikaisempiin vuosiin verrattuna. Henkilöstöä on siirretty kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista koko sivistystoimen yhteiseksi resurssiksi (kehittämiskoordinaattori, projektikoordinaattori), tehtävänimikkeitä on muokattu vastaamaan nykyisiä tarpeita (järjestelmäasiantuntija) sekä vastualueiden kasvaessa uusia työnkuvia on muodostettu määräaikaisiksi (viestinnän suunnittelija, arkistoinnista vastaava toimistosihiteeri). Hallinto henkilöstön voimin pystymme näiden muutosten myötä johtamaan sekä palvelemaan toimialan kokonaisuutta yhä paremmin ja selkeämmin. Hallinnon prosessien virtaviivaistaminen mahdollistaa prosessien kehittymistä sekä jatkossa henkilöstöresurssien ja ohjelmistojen täsmällisempää käyttöä. Automatisoinnin kehittämisen ansiosta voidaan manuaalista työtä ja resursseja myös vähentää jatkossa.

Työvoimapula haastaa tällä hetkellä voimakkaasti toimialamme palvelujen toteuttamista, etenkin varhaiskasvatuksessa. Yhteistyö mm. koulutuksen järjestäjien kanssa on merkityksellistä luodaksemme koulutusmahdollisuuksia henkilöstöllemme ja mahdollistaaksemme tällä tavoin palveluiden asianmukaisen resursoinnin.

Talous

Sivistystoimen talousarviossa näyttelee suurta roolia hankkeet, projektit ja ohjelmat sekä avustukset, joihin osallistumme. Projekteilla ja hankkeilla mahdollistetaan paitsi uusien toimintojen kehittämistä, myös lisäresursointia perustyöhön. Projektisalkkumme koko on noin 5,8 miljoonaa euroa (omavastuu projekteissa 5–25 %, noin 600 000) ja tästä rahasta suurin osa on kohdennettu henkilöstökustannuksiin. Projekteissa ja hankkeissa työskentelevää henkilöstöä on yhteensä noin 100 henkilötyövuotta, mutta laskennallisesti projekteissa työskenteleviä henkilöitä on lukuvuoden aikana suurempi. Hankerahoin rahoitetaan vakituisen henkilöstön työstä osa, ja määräaikaisia henkilöitä voi projektissa tai hankkeessa työskennellä lyhytaikaisesti useita yhtä aikaa. Projektien tuloja ja menoja seuraamalla saadaan kokonaisuus hahmotettua ajantasaisesti, mutta ennakkoivasti tämä on haastavaa rahoitushakujen, rahoitusaiakataulujen, rekrytointiaikataulujen ja raportointiaikataulujen kulkiessa omia polkujaan kussakin projektissa. Isoimpiin projekteihin tullaan jatkossa nimeämään talous- ja toimintavastuulliset projektipäälliköt.

Toimintojen taloudellinen tuottaminen vaatii lapsimäärän muuttuessa palveluverkon ja palvelutarjottimen muotoilua tarpeita vastaavaksi. Sisäiset vuokrat ja muut sisäiset palvelut kasvavat uusien investointien myötä.

Vuonna 2020 laadittua kestävä talouden ohjelmaa on toteutettu kaikin mahdollisin keinoin. Henkilöstösäästöissä ei olla kaikilta osin päästy tavoitteeseen. On myös huomioitava, että ohjelman laatimisen aikaan ei ole ollut tiedossa esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentuminen tai varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset, jotka astuivat voimaan elokuussa 2021.

Porvoossa tulee tehdä selvitys erityisopetuksen tarpeista. Sivistyslautakunta selvittää yhdessä opetushenkilöstön kanssa inklusiivisen mallin toimivuutta ja luokkamuotoisen erityisopetuksen tarvetta.

Suomenkieliset koulutuspalvelut

Asiakkuudet

Suomenkieliset koulutuspalvelut ohjaavat esiopetuksen järjestämistä, järjestävät perus-, erityis- ja maahanmuuttajaopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut, tuottavat kuraattori- ja psykologipalvelut sekä koordinoivat aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestävät Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan erityislapsille. Palveluiden piirissä on yhteensä noin 450 esiopetuksen oppilasta, lähes 4000 perusopetuksen oppilasta, hieman alle 700 lukiokoulutuksen opiskelijaa sekä alueen toisen asteen opiskelijat. Lisäksi koulutuspalvelut koordinoivat 17 iltapäiväkerhoa, joiden järjestäjänä toimii 7 eri palveluntuottajaa

NETTOKULUT
€/ASUKAS
882

ja joissa on yhteensä noin 570 lasta. Oppilasmäärä kääntyy vuonna 2022 lievään laskuun koulutulokkaiden osalta. Samalla kuitenkin yläluokkien oppilasmäärä kasvaa hiukan ja muuttovoitto kasvattaa kokonaisoppilasmäärää muutamilla oppilailla vuosittain. Covid-19 jälkeen tukitoimien, tehostetun ja erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi yhteisöllisyyden puute on aiheuttanut koulupudokkaiden määrän kasvua, johon on reagoitava tukitoimin vuonna 2022.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Suomenkielisissä koulutuspalveluiden perusopetuksen toimintaa ohjaa perusopetuslain ja -asetuksen lisäksi esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat. Lukuvuoden 2021–2022 aikana otetaan käyttöön valtakunnalliset päättöarvioinnin kriteerit eri arvosanoille. Lisäksi käynnissä useita kehittämishankkeita, joista merkittävimmät koskevat koulutuksellisen tasa-arvon lisäämistä ja Covid-19 aiheuttamien ongelmien korjaamista.

Lukiokoulutuksessa painopisteenä on uuden opetussuunnitelman käyttöönotto syksystä 2021 niin nuorten kuin aikuisten lukiokoulutuksessa. Laajennetun oppivelvollisuuden sekä aikuisten perusopetuksen järjestämisen yhteistyötä kehitetään yhdessä Careerian kanssa. Edelliseen talousarviovuoteen nähden uusia velvoitteita on tullut laajennetun oppivelvollisuuden myötä sekä Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyessä suomenkielisiin koulutuspalveluihin. Lisäksi uusien koulurakennusten käyttöönotto Jokilaaksossa ja Ilolassa tuovat mukanaan uusia kustannuksia. Aluerehtoripilotti antaa mahdollisuuksia perusopetuksen koulujen ja tukipalveluiden johtamisen kehittämiseen vuonna 2022.

Selvitetään englanninkielisen esikoulu-opetuksen ja opetuksen mahdollista järjestämistä Porvoossa.

Henkilöstö

Laadukkaan johtamisen kehittämiseen panostetaan aluerehtorimallin kautta. Covid-19 jälkeen painopisteenä koulutuspalveluissa on yhteisölliseen hyvinvointiin panostaminen lukuvuonna 2021–2022. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi on käynnistetty yhteistyö Laurea AMK:n kanssa turvallisuuskulttuuriin ja kiusaamattomuuteen liittyen ja kukin koulu omalta osaltaan laatii suunnitelmat tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstölle järjestetään lisäksi virkaehtosopimuksen mukaista ja muuta niin koulukohtaista kuin keskitettyäkin täydennyskoulutusta. Painopisteenä koulutuksissa on opetussuunnitelman toteuttaminen ja digitaidot. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Valtuuston kesällä hyväksymän toimenpideohjelman mukaisesti panostetaan hyvinvointiin palkkaamalla mm. koulucoacheja, jotka työskentelevät 7–9 luokkien koulujen oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Talous

Oppilasmäärän kasvun pysähtyminen mahdollistaa henkilöstökulujen tarkastelun pitkällä aikavälillä. Tämän ennakoidaan tarkoittavan sitä, että henkilöstökulujen kasvu pysähtyy eikä sillä ole vaikutusta opetuksen laatuun. Haasteena on alueellinen oppilasmäärän jakautuminen ja varsinkin Kevätkummun koulun oppilasmäärän kasvu, joka vaatii varautumista lisätiloihin syksystä 2022 alkaen.

Vuoden 2022 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Covid-19 virusepidemian tukitoimien ja oppimiseen liittyvien toimenpiteiden osalta. Valtuuston kesäkuussa 2021 hyväksymän toimenpideohjelman toteuttaminen on käynnissä ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen lisäävät kustannuksia riippuen hankerahoitusten saamisesta. Epävarmuustekijä on laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön hyväksymisen tuomat lisäkustannukset varsinkin materiaali- ja henkilöstökulujen osalta.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan välipalakustannukset sekä toiminnan volyymin kasvu ovat mukana talousarviossa. Valtion erityisavustukset lukuvuodelle 2021–2022 on huomioitu niin tulojen kuin menojen osalta kevääseen 2022 asti. Kestävän talouden ohjelman mukaisesti eläköityvien henkilöiden tilalle ei ole palkattu uusia henkilöitä, mikäli tarvetta ei ole olemassa. Henkilöstökulut ja myös kokonaishenkilöstön lukumäärä on kuitenkin lisääntynyt hankerahoituksen, kehittämisprojektien sekä kohdennettujen valtionosuuksien mahdollistamana vuonna 2022 verrattuna edelliseen vuoteen.

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut

Asiakkuudet

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut järjestää perusopetusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa, joiden oppilasmäärä on suunnilleen 1700 oppilasta. Toisen asteen koulutus järjestetään Borgå Gymnasiumissa, jossa on noin 320 opiskelijaa. Toisen asteen koulutuksessa kehitetään aktiivisesti yhteistyötä Kotkan, Loviisan ja Sipoon ruotsinkielisten lukioiden kanssa, mutta myös syventävää yhteistyötä Linnankosken lukion sekä Careerian ja Practicum in kanssa, erityisesti oppivelvollisuuden laajentamisen osalta. Lisäopetus (kymppiluokka) järjestetään Akan, Loviisan kaupungin ja Sipoon kunnan kanssa kevätlukukaudella 2022. Oppilas- ja opiskelijahuolto tarjoaa kuraattori- ja psykologiapalveluja ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaille, noin 180 esikoululaiselle sekä noin 1300 toisen asteen opiskelijalle.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

418

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut jatkavat työtä strategisen tavoitteen saavuttamiseksi. Tavoitteena on laadukas koulutus ja hyvinvoinnin edellytykset turvallisissa ja terveellisissä oppimisympäristöissä. Kehitämme organisaatiota ja systemaattista johtamista syksyllä 2021 käynnistyneessä pilottihankkeessa hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti Ruotsinkielinen koulutusjaosto seuraa ja arvioi säännöllisesti kehitystyötä.

Sannäs skola aloittaa vuoden uusissa tiloissa, korvauksissa tiloissa järjestetyn toiminnan jälkeen. Kevätkummun alueen palvelutarve vaikuttaa myös ruotsinkielisen koulun toimintaan, ja asian ratkaisu saattaa johtaa sisäisten vuokrien kasvuun. Oppimisvelvollisuuden laajentaminen astui voimaan niiden oppilaiden osalta, jotka päättivät peruskoulun keväällä 2021, mikä on tuonut uusia tehtäviä kunnalle. Toisen asteen koulutuksen on oltava maksuton näille oppilaille. Myös niin kutsutun nivelvaiheen opintoja valmistellaan Practicum in ja Akanin kanssa niille, jotka eivät suoraan jatka lukioon tai ammattikoulutukseen. Opinto-ohjauksen tarve kasvaa.

Henkilöstö

Systemaattisen johtamisen kehittäminen, oppivelvollisuuden laajentaminen ja kaupungin hyväksymä toimenpideohjelma koronapandemian jälkeen vaikuttaa ruotsinkielisten koulutuspalvelujen henkilöstösuunnitelmaan. Organisaatiomuutoksia tehdään ulkoisten avustusten, kehittämistarpeiden, opetussuunnitelman sekä oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimisen tuen prosessin johtamiseksi.

Oppivelvollisuuden laajentamisesta lisääntyvä opinto-ohjauksen tarve sekä siirtymävaiheesta johtuvat tehtävät peruskoulusta toisen asteen koulutukseen edellyttävät uuden opinto-ohjaajan palkkaamista. Koronapandemian jälkeinen toimenpideohjelma rahoitetaan mahdollisimman pitkälti ulkoisilla avustuksilla, joita ruotsinkieliset koulutuspalvelut aktiivisesti hakevat ja joiden seurauksena oppilashuoltoon, koulunkäyntiohjaajapalveluihin ja opetushenkilöstöön palkataan uutta henkilöstöä. Kouluvallmentajat toimivat hyvinvoinnin puolesta sekä yläkoulun oppilaiden että huoltajien kanssa. Oppilashuollossa koulupsykologien rekrytointi on ollut haastavaa. Tavoitteena on palkata toinen koulupsykologi ja samalla vähentää ostopalveluja.

Talous

Ulkoiset avustukset kattavat osan koulutuksen peruspalveluista, kuten kouluvallmentajien, muutaman pienryhmän sekä koulunkäyntiohjaajan palvelujen rahoittamisen. Ruotsinkieliset koulutuspalvelut on kouluverkon muutosten jälkeen sekä näiden ulkoisten avustusten avulla kyennyt ylläpitämään samaa opetuksen laatua kaupungin myöntämällä pienemmällä opetusresursseilla ja siten toteuttamaan kestävän talouden ohjelman mu-

kaisia henkilöstön vähentämistoimia. Uudet tehtävät, lähinnä oppivelvollisuuden laajentamisessa, oppilashuollon mitoituksissa sekä koronapandemian vuoksi laaditussa toimenpideohjelmassa, ovat kuitenkin johtaneet siihen, että ruotsinkielisten koulutuspalvelujen henkilöstösuunnitelmassa on joitakin uusia tehtäviä tai palveluja, esim. oppilaanohjauksessa ja oppilashuollossa. Ulkoiset avustukset kattavat myös suurelta osin toimenpideohjelman koronaepidemiasta aiheutuvat kustannukset. Myönnettyihin avustuksiin sisältyy kuitenkin hakijan osuus, mikä on 5–20 % kokonaiskustannuksista.

Oppivelvollisuuden laajentamisen seurauksena on opinto-ohjaukselle uusia kustannuksia vuoteen 2021 verrattuna, ilmainen oppimateriaali syksyn 2022 vuosiluokille 1 ja 2 ja opiskelijoille maksuttomat tietokoneet. Sannäs skolan sisäinen vuokra on korkeampi kuin vanhan kiinteistön vuokra. Korona-aikana koulujen henkilöstö on osallistunut niukasti täydennyskoulutuksiin, mikä on johtanut patoutuneeseen tarpeeseen, johon aiomme vastata vuonna 2022. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisää lukion painetta järjestää hieman enemmän kurseja. Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tulot muodostuvat pääosin ulkopuolisesta valtionavustuksesta sekä kotikuntakorvauksista, joiden arvioidaan olevan hieman suuremmat kuin vuonna 2021.

Varhaiskasvatuspalvelut

Asiakkuudet

Syntyvyyden lasku näkyy alle kouluikäisten lasten määrän vähenemisenä myös Porvoossa. Varhaiskasvatuspalveluissa tämä on näkynyt viime vuosina erityisesti kotihoidon

NETTOKULUT
€/ASUKAS

692

tuen käytön vähenemisenä. Korona-aikana kotihoidon tuen käytön lasku on hidastunut. Kuitenkin alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa kasvaa ja 1–2 -vuotiaiden lapsiryhmien määrä lisääntyy. Nämä ryhmät sitovat henkilökuntaa 1,75 kertaa enemmän kuin vanhempien lasten ryhmät. Päiväkotipaikkojen lisääntynyt kysyntä vuoden 2022 alussa edellyttää uusien tilapäisten päiväkotiryhmien perustamista ja mahdollisen lisätilan vuokraamista. Lapsimäärien kasvua ei aina kyetä ennakoimaan tarkasti mm. kaupungin sisäisen muuttoliikkeen vuoksi. Palveluverkon ennakoitumallin käyttöönoton myötä tämä tarkentuu seuraavina vuosina. Varhaiskasvatuksessa tulee tulevaisuudessa olla mahdollisuus tarjota tukea yhä useammalle lapselle. Tuen turvaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla tehdään lapsen edun mukaisesti päätös kertointen käytöstä tai henkilöresurssin antamisesta. Kertointen käyttö on ensisijainen keino. Tuen saanti turvataan jokaiselle sitä tarvitsevalle lapselle

Esiopetuksessa olevien lasten määrä pysyy edelleen ennallaan. Seuraava ikäluokka näyttää olevan nykyistä

pienempi, jonka vaikutus arvioidaan seuraavan talousarvion valmistelun yhteydessä. Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä vaihtelee alueittain ja kieliryhmittäin, minkä vuoksi lähipalveluperiaatteen toteuttaminen on haasteellista. Tolkkinen, Haikkoo, Huhtinen, Omenatarha ja Kevätkumpu alueilla kysyntää on enemmän kuin tarjontaa. Vastaavasti Kulloo, Hinthaara, Eestinmäki alueilla tarjontaa on enemmän kuin kysyntää. Alueiden välillä tehdään henkilöstösiirtoja vastattaessa kysyntään.

Kunnallisia päiväkoteja on 21 ja yksityisiä päiväkoteja yhdeksän. Uudisrakennus päiväkotit Metsätähti otetaan käyttöön alkuvuodesta 2022, jolloin voidaan luopua Kokkonniemessä vuodesta 2014 lähtien käytössä olleista tilapäistiloista. Huhtisen päiväkodin laajennus ja perusrakennus tai uudisrakennus on seuraava suunnitelmakauden talonrakennusinvestointi. Päiväkoteja ei ole suunniteltu lisäävän, mutta tiettyjen alueiden lisääntyneiden tarpeiden vuoksi on perustettu tilapäisiä päiväkotiryhmiä vuokratiloihin. Aloitetaan selvitys Pohjois-Porvoon päiväkotipalveluiden turvaamiseksi alueella.

Avoimien varhaiskasvatuspalvelujen perhekahvilatoiminta ja osa kerhotoiminnasta suunnitellaan keskitettävän yhteen toimipisteeseen länsirannalle rakennettavan esteettömän leikki- ja perhepuiston yhteyteen. Siinä vaiheessa luovutaan Perhetupa ilonasta ja Perhepaikka Familista. Kerhotoimintaa järjestetään tämän lisäksi muutamissa päiväkodeissa.

Toiminnanohjausjärjestelmän aktiivisen käytön kautta saadaan säännöllisesti huoltajilta palautetta toiminnan edelleen kehittämiseksi. Korona-aikana Daisy-viestintä on lisääntynyt merkittävästi.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Varhaiskasvatuspalvelujen toiminnanohjausjärjestelmän kautta on uusimpana toimintona otettu käyttöön lapsen esiopetussuunnitelma. Aktiivista viestintää ja yhteydenpitoa huoltajien ja vaka-henkilöstön välillä kehitetään ja monipuolistetaan. Korona-aikana opittuja etäyhteyksiä hyödynnetään jatkossakin. Verkkopalvelu-uudistuksen yhteydessä luovutaan Pedanet-järjestelmästä vuoden 2022 alussa. Digitaalinen kansallinen laadun arviointijärjestelmä Valkean käyttöönottoon vuonna 2023 valmistaudutaan.

Valtion erityisavustuksien avulla panostetaan edelleen toiminnan kehittämiseen. Avustuksia käytetään liikkumisen lisäämisen edistämiseen, lukutaidon kehittämiseen, vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen sekä hyvinvointityöhön.

Varhaiskasvatuspalveluissa otetaan käyttöön "Lukulumo"+ Home access -palvelu kaikille kunnallisissa varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Lukulumo on varhaiskasvatukseen suunnattu sovellus, joka tarjoaa laajan valikoiman kuvakirjoja ääneen luettuina. Sovellus toimii kymmenillä eri kielillä.

Selvitetään vuoropäivähoitopalveluiden tarve ja mahdollisuudet kaupungin länsipuolella.

Henkilöstö

Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus ja myös sijaisten saanti on ollut jo pitkään haastavaa. Yhteistyötä oppilaitosten ja rekrytointitahojen kanssa tiivistetään. Varhaiskasvatushenkilöstön jatkokouluttamista tuetaan ja opiskelijoiden harjoittelumahdollisuuksia lisätään. Varhaiskasvatustyösköiden johtamista vahvistetaan lisäämällä päiväkodinjohtaja Kulloon päiväkottiin ja varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö varhaiskasvatuksen hallintoon.

Henkilöstön osaamista ylläpidetään säännöllisen täydennyskoulutuksen avulla. Painopisteenä koulutuksissa ovat digitaalisten taitojen, liikunnan edistämisen ja kasvatusyhteistyön kehittäminen.

Valtion erityisavustukset mahdollistavat vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen sekä hyvinvointityöhön panostamisen. Avustuksien ja hankerahojen turvin rekrytoidaan digiasiantuntijoita, kieli- ja kulttuuriopettajia, lastenhoitajia sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajia.

Talous

Asiakasmaksutulot vähenevät varhaiskasvatuksen maksulakiuudistuksen yhteydessä tulleiden tuloajamuutosten vuoksi. Tämä lisää myös palvelusetelikustannuksia, kun asiakkaiden omavastuuosuus pienenee ja kunnan osuus kasvaa. Lisäksi palvelusetelin arvon nousu lisää yksityisen varhaiskasvatuksen kustannuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Asiakkuudet

Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden sekä taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön (KoMbi) palveluiden kohderyhmän ovat kaikki porvoolaiset. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tuottavat eri ikäryhmille suunnattuja, hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistäviä, liikkumiseen ja osallistumiseen aktivoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluita ja tapahtumia. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluilla vaikutetaan yritysten ja alan toimijoiden rinnalla kaupungin houkuttavuuteen ja viihtyisyyteen asuinpaikana. Palveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta kehitetään monialaisesti kulttuuri- ja liikuntaohjelmien mukaisin toimenpitein.

NETTOKULUT
€/ASUKAS

372

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Kaupungin avustukset lasten ja nuorten seuratoimintaan säilyvät hyvällä tasolla ja Porvoon harrastamisen mallia kehitetään edelleen yhdessä koulutus- ja varhaiskasvatustalouden kanssa, tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteyteen.

Kuva-palvelut eroavat muista peruspalveluista siten, että ne ovat usein maksullisia. Palvelukokonaisuuteen liittyy myös kaikille avoimia, maksuttomia palveluita kuten esim. Kirjastopalvelut ja nuorisotilatoiminta. Palveluiden laatua seurataan sekä kehittämistarpeita kerätään palautteen ja asiakastytyväisyysskyselyiden muodossa, tavoitteena kehitetään toimintaa entistä paremmin palvelemaan kaikkia kohderyhmiä. Kulttuuri- ja liikuntaohjelmien avulla linjataan asukkaiden tarpeisiin perustuvia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia sekä tilatarpeita. Tilojen varaus- ja hallintaohjelmaa kehitetään hallintokuntien kesken.

Henkilöstö

Covid-19 jälkeen painopisteenä on yhteisölliseen hyvinvointiin sekä henkilökunnan hyvinvointiin ja jaksamiseen panostaminen. Henkilöstön osaamista ylläpidetään säännöllisen täydennyskoulutuksen avulla. Painopisteenä koulutuksissa ovat digitaalisten taitojen kehittäminen.

Talous

Kestävän talouden ohjelma on huomioitu talousarvioesityksessä. Hankerahoituksella niin kehittämishankkeina kuin hankkeena kohdennettuina valtionosuuksilla palkattujen henkilöiden lukumäärä on kasvanut. Kestävän talouden ohjelman mukaisesti eläköityvien henkilöiden tilalle ei ole palkattu uusia henkilöitä, mikäli tarvetta ei ole olemassa. Henkilöstökulut ja myös kokonaishenkilöstön lukumäärä on kuitenkin lisääntynyt hankerahoituksen, kehittämisprojektien sekä kohdennettujen valtionosuuksien mahdollistamana vuonna 2022 verrattuna edelliseen vuoteen. Hankerahoitussalkku on kuvapalveluissa laaja, jolloin myös omavastuuosuuden osuus on merkittävä.

Tulosityksiköt

Liikuntapalveluissa keskeistä on parantaa kaupungin eri toimijatahojen yhteistyötä liikunnan, urheilun ja liikkumisen edistämiseksi. Tavoite on lisätä ja monipuolistaa liikunnan ohjauspalvelutoimintaa, erityisesti matalan kynnyksen palvelujen osalta. Tulevan vuoden aikana luodaan yhdenvertainen ja läpinäkyvä toimintamalli, jolla edesautetaan liikunta-alan yrittäjien tuleamista Porvooseen ja toimimista kaupungissamme. Liikuntapalveluissa kehitetään myös tilavarausten hallinnointia Timmi-varausjärjestelmässä siirtymällä sähköiseen asiointiin. Samalla järkeistetään kaupungin liikuntatilojen käyttöä keskittämällä eri tilat tiettyjen lajien käyttöön. Kuntalai-

sille suunnatut yleiset virkistys- ja luontoalueet kehitetään yhä toimivimmiksi ja kuntalaisia paremmin palveleviksi

Kulttuuripalveluiden osalta toteutetaan uuden Kulttuuriohjelman linjauksia, määritellään ensimmäisiä painopisteitä ja kehittämistoimenpiteitä. Ohjelma hyväksytään vuodenvaihteessa ja se ohjaa toimintaa vuoteen 2030. Ajatuksena on osallistaa yhteistyötahoja ja asiakkaita uuden toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Kulttuuripalvelut tukee kulttuuritapahtumatuotantoa eri toimenpitein, jotta tuotannot ja yleisömäärät nousevat pandemiaa edeltävälle tasolle. Vuoden aikana tiivistetään kaupungin ja Porvoon museon yhteistyötä vuonna 2021 tehdyn selvitystyön perusteella ja kehitetään saavutettavia kulttuuripalveluita muun muassa lapsille ja nuorille.

Kirjastopalvelut pyrkivät nostamaan kävijä- ja lainamäärät vähintään pandemiaa edeltävälle tasolle. Tämä tehdään kokoelmia, palveluita ja tiloja kehittämällä ja markkinoimalla. Pääkirjaston uudistetut tilat otetaan aktiivisesti käyttöön. Panostetaan erityisesti lasten ja perheiden tapahtumiin sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua lisäävään toimintaan. Vahvistetaan koulu- ja päiväkotiyhteistyö ottamalla käyttöön uusi yhteistyösopimus kansallisen mallin mukaan. Pidetään kokoelma monipuolisena ja ajankohtaisena. Jatketaan e-aineistokokoelman kasvattamista ja panostetaan monipuoliseen digitaalisen antamiseen asukkaille. Kehitetään yhteistyötä nuorisopalveluiden kanssa lähikirjastoissa ja pääkirjaston uudella nuortenosastolla. Kiinnitetään erityistä huomiota työyhteisön hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen pandemia-ajan jälkeen.

Nuorisopalvelut panostaa nuorten yksilölliseen kohtamiseen kaikissa työmuodoissa ja pyrkii varmistamaan nuorisotyön oikea aikainen saatavuus kaikissa nuorisotyön ikäluokissa (11-29 v). Nuorten ilmaisia tai edullisia matalan kynnyksen vapaa-ajan toimintoja ja harrastamiseen ohjautumista mahdollistetaan ja edistetään hyvinvoinnin lisäämiseksi. Alueellisen nuorisotyön, nuorisotilojen toiminnan palveluita korostetaan.

Haavi hankkeen tuomat hyvät työmuodot ja kokemukset pyritään sisällyttämään osaksi nuorisopalveluiden kokonaisuutta. Huomioimme kaikissa työmuodoissamme nuorten kouluterveyskyselyn vastauksien perusteella nousseet painopistealueet ja nuorisotyön palvelusuunnitelma (nups) tehdään. Työntekijöiden työhyvinvointia ja motivaatiota edistetään ja ylläpidetään järjestämällä kaikille työnohjausta sekä mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Ohjaamotoiminta on tarkoitus vakiinnuttaa vuoden 2023 puolella kunhan kunnan oma uusi rakenne selviää ja palvelua kehitetään edelleen nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Digitaalisia etäpalveluja kehitetään ja jatketaan sekä osallistumisen kynnystä madalletaan. Linnamäen bänditiloille haetaan korvaavia tiloja. Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa sisäskeittipaikka. Virvikin leiri- ja retki-alueen toimintamahdollisuuksien kehittämistä suunnitellaan.

Taiteen perusopetus

Porvoonseudun musiikkiopisto-Borgånejdens musikinstitut ja Porvoon Taidekoulu yhdistyvät hallinnollisesti yhdeksi yhteiseksi Taideoppilaitokseksi, joka sisältää Musiikkiopiston eri sopimuskuntien opetusyksiköt kuten ennenkin lisättyinä Taidekoululla. Taideoppilaitos toimii yhteisellä hallinnolla. Taidekoulu toimii omana yksikkönä uudessa Taideoppilaitoksessa. Taidekouluyksikköä johtaa apulaisrehtori, joka toimii uuden koko Taideoppilaitoksen rehtorin alaisuudessa. Lähtökohtana on se, että suurimman nykyisen toimintayksikön rehtori ts. Musiikkiopiston rehtori johtaa Taideoppilaitosta. Tällä yhdistämiskäytännöllä turvataan oppilaitosten valtionosuudet. Pääsääntöisesti Taideoppilaitos keskittyy lasten ja nuorten tutkintoon johtavan taiteen perusopetuksen järjestämiseen. Musiikkiyksikkö järjestää taiteen perusopetuspalveluja laajan ja yleisen oppimäärän mukaan kaikille ikäryhmille musiikissa, alle kouluikäisille myös tanssissa muskarissa. Opetusta annetaan klassisen ja popjazz-perinteen mukaisesti. Musiikkiyksikön eri hankkeissa tarjotaan oppilaille mm. vanhan musiikin ja kansanmusiikin opetusta vaihtoehtoisina opintoina. Taideyksikkö tarjoaa tutkintoon johtavan opetuksen lisäksi myös valmistavaa varhaisiän taidekasvatusta, joka toteutuu iltapäiväkerhon omaisesti (Konstikas).

Taideoppilaitos jatkaa edelleen sekä musiikkiyksikön, että taideyksikön digi- ja etäopetuspalveluitensa kehittämistä. Päiväkoti- ja musiikkiyksikköyhteistyön kehittämistä jatketaan myös maksuttomien musiikkileikkikoulu- ja oppilaitosten palveluiden osalta.

Uuden hallintorakenteen myötä on myös mahdollista nostaa oppilasmäärää alueesta ja sopimuskunnasta riippuen, tavoite on myös lisätä aikuisille suunnattua opetusta.

Kansalaisopiston asiakasmäärätavoite on 7000 opiskelijaa vuoden 2022 aikana. Tavoitteena on toteuttaa kuntalaisille Porvoossa ja Askolassa monipuolisesti eri aihealueilta lähi- ja etäopetuksena suomeksi ja ruotsiksi yhteensä 20500 opetustuntia. Opinto-ohjelmassa painotetaan ajankohtaisia ilmiöitä ja asiakkaita kiinnostavia kursseja. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Vuoden 2022 aikana opistossa kehitetään opintojen osaamispe-
rusteisuutta yhdessä Sipoon opiston kanssa. Lisäksi

vahvistetaan sekä ikääntyvien että työikäisten, mutta työelämän ulkopuolella olevien, digitaitoja. Myös aikuis-
ten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetuksen sekä neuvonnan ja ohjauksen kehitystyö jatkuu, osa hankerahoituksen turvin. Vuoden 2022 alussa opistossa täytetään avoinna olevat tehtävät, jotta vakituinen henkilö-
kunta saadaan täysimääräiseksi ja johtamisjärjestelmää vastaavasti päivitetään ja kevennetään. Myös kansalaisopiston hallintorakennetta ja johtamisjärjestelmää selkeytetään vuoden aikana.

➤ [Määräraha-
taulukot](#)

➤ [Henkilöstö](#)

➤ [Tunnusluvut](#)

	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2022	TS2024
Toimintatuotot	9 347 574	10 780 300	10 780 300	11 591 100	11 707 011	11 824 081
Toimintakulut	-121 804 028	-128 211 626	-129 043 626	-133 870 690	-137 704 287	-139 075 122
Toimintakate	-112 456 454	-117 431 326	-118 263 326	-122 279 590	-125 997 276	-127 251 041

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa pelastustoimen ja ensihoidon palveluja tuloksellisesti ja kustannustehokkaasti Itäisellä Uudellamaalla. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on haluttu yhteistyökumppani, joka henkilöstönsä kautta on jatkuvasti kehittämässä itäuusmaalaisten turvallisuutta kaikilla pelastuslaitoksen vastuualueilla, sekä on osallistunut, ja edelleen osallistuu vahvasti kansalliseen kokonaisturvallisuuden kehittämiseen.

Haasteita kehittämiselle on tuonut jatkuva epätietoisuus siitä, mitä pelastustoimen ja soten siirtäminen perustettavien maakuntien hoidettavaksi tulee tarkoittamaan. Lait maakuntien perustamiseksi hyväksyttiin 1.9.2021 alkaen eduskuntakäsittelyssä. Hyvinvointialueen valmistelut ovat alkaneet kiivaasti, ja nykyisestä henkilöstöstä tämän resurssin irrottaminen on haasteellista, mutta hyvällä yhteistyöllä muiden valmistelutahojen kanssa, tämä saadaan toimimaan. Tästä mahdollisesti syntyy sekä ylityö- että sijaiskuluja.

Öljynsuojarahaston haasteellinen tilanne vaikeuttaa öljyntorjuntakaluston uudistamista, jota on nyt siirretty jo toistamiseen budjetointivuoden yli. Tämä on asettanut suuria haasteita erityisesti Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle, koska olemme panostaneet vahvasti öljyntorjuntaan, myös ottamalla kansallisia suorituskykyjä hoidettavaksemme, sillä alueellamme on selkeästi tarvetta varautua öljyonnettomuuksiin.

Tulevaisuuden haasteena on myös pelastustoimen toimiminen kahdessa eri ICT-verkkoympäristössä. Toisaalta Itä-Uudenmaan pelastuslaitos toimii Porvoon kaupungin ylläpitämässä hallintoverkossa, jossa hoidetaan kaikki hallintoon kuuluvat toiminnot. Toisaalta taas pelastuslaitos toimii turvallisuusviranomaisena Erillisverkkojen ylläpitämässä Turvallisuusverkossa (Tuve). Turvallisuusverkossa hoidetaan kaikki hälytys- ja valvontatoiminta. Tulevaisuudessa on selkeä tavoite saada kaikki viranomaistoimintaan kuuluvat toiminnot turvallisuusverkkoon. Kahdessa eri ICT-ympäristössä toimiminen lisää väistämättä kustannuksia, ja budjetointivuonna

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen onkin siirrettävä toimintojaan entistä enemmän turvallisuusverkon puolelle, ja tämä tulee nostamaan kustannuksia.

Esitetyistä haasteista riippumatta, pelastuslaitoksen toimintojen kehittämistä jatketaan annettujen taloudellisten kehysten sallimissa puitteissa.

Pelastuslaitoksen tuottamien pelastustoimen palvelujen alueellinen saatavuus ja taso on määritelty yksityiskohdaisemmin pelastustoimen alueen palvelutaso-päätöksessä, joka on laadittu yhteistyössä sopijakuntien kanssa. Palvelutasopäätös vuosille 2021-2024 astui voimaan vuoden 2021 alusta.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin, Porvoon sairaanhoitoalueen ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ensihoidon palvelutuotannon toteuttamisesta Porvoon sairaanhoitoalueen kunnissa. Ensihoidon palvelujen taso ja määrä perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hyväksymään palvelutasopäätökseen ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta.

Haasteita toimintaympäristön muutoksia ovat vapaaehtoishenkilöstön saatavuus sekä erilaisten hankkeiden tehokas hyödyntäminen pelastuslaitoksen toiminnassa.

Vapaaehtoishenkilöstön (sivutoimisten sekä sopimuspalokuntalaisten) saatavuudessa on edelleen ollut haasteita, ja on nähtävissä, että ne tulevat kasvamaan. Pelastuslaitoksen kanssa henkilökohtaisen sopimuksen tehneiden määrä (sivutoimiset), ja aktiivisesti toimintaan osallistuvien määrä on huolestuttavasti pienentynyt. Samoin on edelleen haasteellista saada uusia sopimuspalokuntalaisia sitoutumaan toimintaan ja erityisesti saada heidät suorittamaan hyväksytysti savusukellukseen vaadittava kuntotesti.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialuevalmistelut vaativat henkilöstöltä runsaasti aikaresursseja. Omien töiden ja hyvinvointialuevalmisteluiden yhteensovittaminen ovat suuri haaste vuodelle 2022.

ASUKASLUKU
*ennakkotilasto
06/2021

98 988

ENSIHOIDON
TEHTÄVÄT

12 523

SUORITETUT
VALVONTA-
TOIMENPITEET

4 255

PELASTUSTOIMEN
TEHTÄVÄT

2 375

Tilinpäätös 2020

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Pelastustoimen johto

Pelastustoimen johdon tehtäväalue palvelee koko pelastuslaitosta. Tehtäväalueen pääasialliset tehtävät liittyvät laajasti toimisto-, HR- ja hallintopalveluihin.

Tehtäväalueelle esitetään uutta tehtävää, työhyvinvointikoordinaattoria. Tehtävän kustannukset tulisivat kateuksi sillä, että nyt pelastushenkilökunnan lakisääteinen testaamine hoidetaan palvelunostoina ulkopuolelta. Nämä kustannukset kaksinkertaistuvat v. 2022 aikana, kun ensihoidon työntekijät siirtyvät testaamisen piiriin.

Toinen tehtäväalueelle esitetty tehtävä on ICT-asiiantuntija, jonka tehtävä on yhteensovittaa erilaiset tietoverkot ja olla vahvasti mukana TUVEn siirtymisessä. Lisäksi tuleva Hyvinvointialue asettaa pelastuslaitokselle lukuisan määrän tähän liittyviä tehtäviä, niiden suunnittelua, kehittämistä ja ylläpitoa varten tarvitaan asiantuntija. On äärimmäisen tärkeää, että näitä tehtäviä hoitava henkilö tuntee pelastuslaitoksen infran ja käytännöt, sekä TUVEn erityisvaatimukset. Tällä hetkellä tätä työtä tekevät muut henkilöt omien töidensä ohessa, ja tilanne on haa-voittuva.

Pelastustoimi

Pelastustoimeen esitetään kolme (3) uutta palomiehen virkaa. Tällä hetkellä pelastuslaitoksella on useita määräaikaisia palomiehiä, jotka ovat nk. vakituisia sijaisia, eli

ovat tehneet jatkuvia määräaikaisuuksia on pitkään. Käytännössä 3 uuden viran perustaminen on kustannusneutraali toimenpide talousarvion näkökulmasta. Nyt sijaisuuksissa olevia määrärahoja siirretään vakituisten palkkamäärärahoihin.

Pelastustoimen henkilöstösuunnitelmassa on myös korjattu virhe. Ylipalomiehiä on virassa 7 (ei 10) ja vastaavat 3 ovat palomiehen virassa. Tästä johtuu palomiehen virkojen määrän kasvu kuudella, eli haetaan 3 uutta, ja yli-
palomiesten virkoja on siirretty 3 palomiehen virkoihin.

Pelastustoimeen esitetään lisäksi päiväpalomestarin virkaa. Tälle on suuri ja akuutti tarve. Ensisijaisena tehtävänä olisi työvuorosunnittelu, jota nyt on hoidettu muun työn ohessa vuoroista käsin. Tämän lisäksi työvuorosunnittelua hoitava olisi joka arkipäivä paikalla virka-aikaan. Nykytilanteessa henkilö on paikalla joka 4. päivä, jolloin on vuorossa. Lisäksi tämä henkilö pystyy sijaistamaan vuoroissa olevia palomestareita lomien aikana, ja tarvittaessa toimimaan pikaisesti sijaisena, koska osaa tehtävät.

Riskienhallinta

Riskienhallintaan ei esitetä henkilöstömuutoksia

Ensihoito

Ensihoitoon ei esitetä henkilöstömuutoksia.

➤ [Määräraha-
taulukot](#)

➤ [Henkilöstö](#)

	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024
Toimintatuotot	15 655 593	16 720 700	16 720 700	17 241 031		
Toimintakulut	-14 466 520	-15 711 100	-15 758 100	-16 386 031		
Toimintakate	1 189 073	1 009 600	962 600	855 000		

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kaupungin strategisena tavoitteena on olla vetovoimainen työnantaja. Kaupunkistrategiaan pohjautuvassa henkilöstöohjelmassa päämääränä on, että työ on sujuvaa ja henkilöstö on osaavaa, sitoutunutta ja motivoitunutta. Kaupunki huolehtii työntekijöidensä hyvinvoinnista ja sen tukemisesta. Työ sujuu, kun resurssit ovat tarkoituksenmukaiset suhteessa työn vaatimuksiin, määrään ja laatuun. Osaamista johdetaan suunnitelmallisesti tulevaisuuden tarpeet huomioiden. Osaamistarpeita arvioidaan uudelleen tehtävien ja virkojen vapautuessa.

Tulossa olevat muutokset etenkin hyvinvointialueen perustuminen heikentävät kaupungin taloutta ja siksi edelleen pyrittävä vähentämään henkilöstökustannuksia hyödyntämällä eläköitymisiä ja muuta vaihtuvuutta. Keväällä 2021 laadittiin kestävän talouden ohjelma, jossa puitteissa tarkastellaan rekrytointeja ja henkilöstömäärän kehittymistä pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä on kuitenkin nähtävissä, että suuret projektit kuten valmistautuminen hyvinvointialueen perustamiseen ja muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma lisäävät henkilöstömäärää. Valtion osarahoittamat hankkeet lisäävät myös määräaikaisen henkilöstön määrää etenkin sivistystoimessa.

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitelman mukaan virkojen ja työsuhteiden määrä kaupungin toimialoilla kasvaa yhteensä 52 vakanssilla, kun sivistystoimen projektihenkilöstöä ei huomioida. Virkasuhteiset lisääntyvät 14 palvelussuhteella ja työsuhteiset tehtävät lisääntyvät 38 palvelussuhteella. Huomattava lisäys johtuu osittain siitä, että henkilöstömitoitus sosiaali- ja terveydenhuollon asumispalveluissa vaatii yhteensä 24 tehtävän lisäystä. Sen lisäksi vakansseja on lisätty jo vuoden 2021 aikana ja joitakin määräaikaisia virkoja ja tehtäviä on jäänyt aiemmin merkitsemättä henkilöstösuunnitelmaan. Määräaikaisen tehtävän vakinaistaminen näyttää siten henkilöstölisäykseltä, vaikka resurssi on ollut jo käytössä. Hankehenkilöstö palkataan määräajaksi, jolloin palvelussuhteet päättyvät määräajan päättyessä.

Liikelaitos Porvoon Tilapalvelut vahvistaa osaamistaan kiinteistönhoidon toimialalla rekrytoimalla kiinteistönhoidon palvelupäällikön. Ruoka- ja siivouspalvelujen esimiestehtäviä muutetaan siten, että esimiesten lukumäärää lisätään yhdellä ja jatkossa koulujen ja päiväkotien ruoka- ja siivouspalveluista vastaavat alueelliset tiimpäälliköt entisten siivoustyönjohtajien ja tuotantopäällikön sijaan. Yksi tuotantopäällikön ja yksi taloussuunnittelijan tehtävä lakkautetaan. Tavoitteena on muodostaa keskenään tasasuhteiset ja toimivat aluetiimit ja sujuvoittaa asiakaspalvelua. Liikelaitos Porvoon veden ja Liikelaitos Kuninkaantien työterveyden henkilöstösuunnitelma pysyy ennallaan.

Konsernijohdossa valmistaudutaan hyvinvointialueen perustamiseen ja vakanssien määrä lisääntyy 5,5 työsuhteisella tehtävällä. Viestintäyksikön työ organisoidaan uudella tavalla koronan aikana merkittävästi lisääntyneen kuormittuneisuuden vähentämiseksi. Hektiset ajankohtaisviestinnän tehtävät siirretään uuteen, työtä keskenään jakavaan ajankohtaisviestinnän tiimiin. Yksi viestinnän suunnittelijan toimi muutetaan viestintäpäällikön toimeksi. Viestintäpäällikkö toimii ajankohtaisviestinnän tiimin työnjohtolisena esimiehenä sekä yhteys- ja viestintäjohtajan sijaisena. Verkko- viestinnän kehittämiseen ja viestinnän vaikuttavuuden seurantaan liittyvät tehtävät siirtyvät viestintäassistentille, ja assistentin toimi muutetaan viestinnän suunnittelijan toimeksi. Sosiaali- ja terveystoimeen ja pelastustoimeen liittyvät viestintätehtävät keskitetään pääosin kahdelle viestinnän suunnittelijalle, jotka molemmat tekevät osan työajastaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Viestintäyksikön henkilöstömäärä pysyy vuonna 2022 ennallaan, mutta hyvinvointialueelta laskutetaan yhden viestinnän suunnittelijan palkkakulut. Hallintojohdossa työskentelee vielä vuoden 2022 osa-aikainen projektityöntekijä, muuten hallintojohdon henkilöstömäärä ja -vakanssit pysyvät ennallaan.

HENKILÖSTÖ
YHTEENSÄ
2789,7

Rahoitusjohdon taloussuunnittelijan tehtävä muutetaan controlleriksi, kun yksi controller siirtyy määräaikaisesti sosiaali- ja terveystoimen tehtäviin. Hallintopalvelukeskukseen palkataan kolme henkilöä tekemään hyvinvointialueen muutosta ja järjestelmien käyttöönottoa ja lisäksi lisätään yksi palkka-asiantuntija ja yksi laskentasihteeri. Henkilöstöjohdon henkilöstöasiantuntijan työsuhteinen tehtävä lakkautetaan ja tilalle perustetaan palvelussuhdepäällikön virka, joka virkasuhteisena laajemmin sijaistaa henkilöstöjohtajaa sekä valmistelee palvelussuhteisiin liittyviä työnantajalinjauksia, palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä ja osallistuu yhteistoimintaneuvotteluihin. Toimitilajohdossa on muutettu rakennuttaminen ja investoinnit vastuualueen projektipäällikön nimeke toimenkuvaa paremmin vastaavaksi rakennuttajapäälliköksi. Toisen työmaavalvojan vakanssi on siirretty rakennuttamisesta ylläpidon alaisuuteen ja samalla nimike on muutettu paremmin työtehtävään sopivaksi tekninen isännöitsijä -nimikkeeksi. Toimitilajohtoon lisätään automaatioinsinöörin tehtävä vahvistamaan automaatio-osaamista ja samalla määräaikainen projektityöntekijä poistetaan.

Kaupunkikehityksessä sekä lupa- ja valvonta-asioissa virkojen määrä lisääntyy 29 viralla ja työsuhteisten tehtävien määrä lisääntyy 12 tehtävällä verrattuna vuoden 2021 henkilöstösuunnitelmaan. Työllisyyden kuntakoikeilu -hankkeeseen siirretään sosiaali- ja terveystoimesta kaksi palvelukoordinaattorin virkaa sekä perustetaan työsuhteisen hankepäällikön lisäksi kolme määräaikaista omavalmentajan virkaa ja yksi määräaikainen työsuhteinen suunnittelijan tehtävä. Kaupunkimittauksesta erotetaan omaksi tulosityksikökseen kiinteistön muodostus. Muutoksella ei ole henkilöstövaikutuksia. Kaupunkisuunnitteluun lisätään kaavoittajan tehtävä ja suunnitteluavustajan tilalle palkataan vuorovaikutussuunnittelija. Kuntatekniikkaan lisätään kaksi suunnitteluinsinööriä tehtävää, joista toisen painopisteenä on yleisten alueiden suunnittelu ja toisen hulevesiasiat. Kuntatekniikassa vakinaistetaan määräaikainen kartoittajan tehtävä laatimaan työmaille kartoitus- ja maastomalleja sekä tekemään koneohjausmallinnustöitä. Kaupunkikehityksen johdossa lakkautetaan hallintopäällikön virka. Lupa- ja valvonta-asioihin siirretään sosiaali- ja terveystoimesta ympäristöterveydenhuollon kokonaisuus, mikä sisältää 25 virkasuhteista ja viisi työsuhteista tehtävää. Muutos tehdään hyvissä ajoin jo vuoden 2022 aikana, koska ympäristöterveydenhuolto ei siirry hyvinvointialueelle. Rakennusvalvontayksikköön palkataan määräaikainen toimistosihteri Lupapiste-ohjelman kehittämistehtäviin.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelussuhteet lisääntyvät yhteensä 23,8 palvelussuhteella, kun ympäristöterveydenhuollon siirtymisen vaikutus on poistettu. Virkasuhteet lisääntyvät 1 virkasuhteella, kun työsuhteiset tehtävät lisääntyvät 22,8 työsuhteella. Sosiaali- ja terveystoimen toimistopalveluihin lisätään välitystilejä hoitavan toimistosihterin tehtävä. Muutos lisää tuloja enemmän kuin menoja. Sote-uudistusta koskevan lainsäädännön mukaan ympäristöterveydenhuolto ei siirry hyvinvointialueelle, joten ympäristöterveydenhuoltoyksikkö ja kaksi toimistosihteriä sosiaali- ja terveydenhuollon johdosta esitetään siirrettäväksi lupa- ja valvonta-asiat tehtäväalueelle jo vuoden 2022 alussa. Vanhus- ja vammaispalveluiden asumispalveluiden eri yksiköihin lisätään yhteensä 16 lähihoitajan tehtävää ja kahdeksan hoivaavustajan vakinaista tehtävää. Lisäksi vanhus- ja vammaispalveluiden lisätään kolme määräaikaista lähihoitajan tehtävää sekä palveluohjauksen sosiaaliohjaajan virka ja terapiapalveluihin puheterapeutin työsuhteinen tehtävä. Aikuisten palveluissa lisätään Koivulaan vakinaisen ohjaajan tehtävä sekä työllisyyspalveluihin sosiaaliohjaajan virka. Hoitotarvikejakeluun lisätään määräaikainen lähihoitajan tehtävä ja maahanmuuttajapalveluihin lisätään hankerahoituksella määräaikainen sosiaaliohjaajan virka. Lapsi- ja perhepalveluissa vakinaistetaan lapsiperheiden sosiaalityössä ollut määräaikainen sosiaaliohjaajan virka ja lastensuojelussa ollut sosiaaliohjaajan virka. Lastensuojelussa lisätään sosiaalityöntekijän virka, mikäli lastensuojelulain muutos sosiaali-

työn henkilöstömitoituksesta astuu voimaan. Lasten lääkinnälliseen kuntoutukseen lisätään puheterapeutin tehtävä ja perheneuvolaan psykologin tehtävä vastaamaan asiakasmäärän kasvuun. Itä-Uudenmaan perheoikeudellisen yksikön 50 % osa-aikainen tehtävä muutetaan kokonaikaiseksi lisääntyneen palvelutarpeen johdosta ja Itä-Uudenmaan kriisipäivystykseen lisätään sosiaalityöntekijän virka.

Sivistystoimessa on laaja hankesalkku, jonka osalta palkkakustannuksista osa saadaan hankerahoituksena. Sivistystoimen palvelussuhteet on esitetty henkilöstöohjelmassa uudella tavalla, kun projektisalkun ja projektien henkilöstöresurssien toimintamallia on ryhdytty kehittämään. Sivistystoimen projekti-, hanke- ja avustushenkilöt on esitetty henkilöstösuunnitelmassa erillisinä ja eroteltuna linjaorganisaation henkilöstöstä. Tästä johtuen vuosien 2020, 2021 ja vuoden 2022 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia. Kokonaisuudessaan projekteissa työskentelee 40,5 projektityöntekijää ja lisäksi linjaorganisaatiossa työskentelevät käyttävät työajastaan projekteihin noin 65 henkilötyövuotta. Aiempina vuosina hanketyössä olleet henkilöt on voitu jättää vakinaiselle nimikkeelleen, ne on voitu ilmoittaa määräaikaisina palvelussuhteina tai ne ovat voineet jäädä myös henkilöstösuunnitelman ulkopuolelle, kun hanke on käynnistetty tai saanut rahoituksen kesken talousarviovuoden.

Sivistystoimen linjaorganisaation virkasuhteisten määrä lisääntyy neljällä ja työsuhteisten tehtävien 1,7 palvelussuhteella. Projektihenkilöstö huomioiden sivistystoimen henkilöstö lisääntyy 33,2 vakanssilla. Projekteissa työskentelevät henkilöt ovat osittain perustyötä tekeviä määräaikaisia lisähenkilöitä sekä osittain kehittämishankkeissa työskenteleviä henkilöitä rahoitusperusteiden mukaisesti. Sivistystoimen johtoon on palkattu uusina tehtävinä syksyllä 2021 määräaikaisina viestinnän suunnittelija ja arkistointiprojektia varten toimistosihteri, jotka jatkuvat vielä vuoden 2022 loppuun. Sivistystoimen hallinnon toimistosihterin tehtävän vapautuessa tehtävä muutetaan hallinnon suunnittelijan tehtäväksi. Sekä suomen- että ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa on käynnissä aluerehtorimallin pilotointivaihe, mikä tuo muutoksia myös henkilöstösuunnitelmaan. Varhaiskasvatukseen yhteisiin palveluihin perustetaan uusi palvelupäällikön virka yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaa, ohjausta ja neuvontaa sekä avointen varhaiskasvatuspalveluiden johtamista varten. Lisäksi muutetaan 0,5 päiväkodinjohtajan virka kokonaikaiseksi. Nuorisotoimen tehtävistä osa on määräaikaisen rahoituksen varassa ja toiminta sen myötä vakiintumatonta. Tästä johtuen myös henkilöstö palkataan määräaikaisena.

Taidekoulun ja Porvoonseudun musiikkiopiston hallinnollisen yhdistymisen myötä taidekoulun rehtorin virka lakkautetaan ja tilalle perustetaan taideoppilaitoksen apulaisrehtorin virka. Musiikkioppilaitoksen rehtorin virka muutetaan uuden Taideoppilaitoksen rehtoriksi. Porvoonseudun musiikkiopistoon palkataan kolme määräaikaista tuntiopettajan virkaa päiväkotien muskari-toimintaan.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen henkilöstömäärä lisääntyy yhteensä kuudella vakanssilla. Pelastustoimen toimintakykyä varmistetaan henkilöstön ikääntyessä palkkaamalla kuusi uutta virkasuhteista palomiestä, joista kolme tulee lakkautettavien ylipalomiehen virkojen sijaan. Lisäksi perustetaan päivätyössä oleva palomestarin virka paikkaamaan päivystäviä palomestareita ja vastaamaan työvuorosunnittelusta. Pelastustoimen johtoon lisätään ICT-asiantuntijan virka ja toimintakyvykoordinaattorin tehtävä, joka tekee lain vaatimaa toimintakyvyn testaamista, ohjaamista, seurantaa ja valvontaa. Tehtävä rahoitetaan vähentämällä vastaavasti ostopalveluita palveluntuottajalta.

Henkilöstösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto perustaa

- Palvelussuhdepäällikön viran konsernijohtoon työsuhteisen henkilöstöasiantuntijan tilalle
- Työllisyyden kuntakokeiluun kolme määräaikaista omavalmentajan virkaa
- Suomenkielisiin koulutuspalveluihin opinto-ohjaajan viran
- Suomenkielisiin koulutuspalveluihin määräaikaisina kaksi apulaisrehtorin virkaa ja erityisen tuen aluerehtorin viran pilottihankkeen ajaksi
- Ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin opinto-ohjaajan viran
- Ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin määräaikainen apulaisrehtorin viran pilottihankkeen ajaksi

- Varhaiskasvatuksen palvelupäällikön viran työsuhteisen palvelupäällikön tilalle
- Varhaiskasvatukseen päiväkodin johtajan kokoaikaisen viran
- Taideoppilaitoksen apulaisrehtorin viran
- Porvoonseudun musiikkiopistoon kolme määräaikaista tuntiopettajan virkaa lukuvuodelle 2022-2023
- Aikuisten palveluiden työllisyyspalveluihin sosiaaliohjaajan virka
- Aikuisten sosiaalityöhön kaksi sosiaaliohjaajan virkaa työsuhteisten sosiaaliohjaajan tehtävien tilalle
- Maahanmuuttajapalveluihin sosiaaliohjaajan määräaikainen virka 31.12.2022 saakka
- Lapsi- ja perhepalveluihin sosiaalityöhön sosiaalityöntekijän virka
- Itä-Uudenmaan perheoikeudelliseen yksikköön vakinaisen 0,5 sosiaaliohjaajan tehtävään lisätään 0,5
- Itä-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystykseen määräaikainen sosiaalityöntekijän virka
- Lastensuojeluun sosiaaliohjaajan virka ja sosiaalityöntekijän virka ehdollisena, mikäli lastensuojelulain muutos astuu voimaan
- Kuusi palomiehen virkaa Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle
- Palomestarin viran Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle
- ICT-asiantuntijan viran Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselle.

Kaupunginhallitus päättää lakkauttaa

- Kaupunkikehityksen hallintopäällikön viran
- Taidekoulun rehtorin viran
- Kolme ylipalomiehen virkaa.

Henkilöstösuunnitelma 2022–2024

Vakituinen ja yli 6 kuukauden määräaikainen henkilöstö

TOIMIALOJEN HENKILÖSTÖ	2020	2021	2022	2023	2024
KONSERNIHALLINTO					
Virat	48,8	48,8	77,8	78,5	73,5
Työsuhteiset	213,7	210,0	227,5	224,0	221,0
Yhteensä	262,5	258,8	305,3	302,5	294,5
<i>Konsernijohto</i>					
Virat	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Työsuhteiset	98,0	96,0	101,5	98,0	97,0
Yhteensä	107,0	105,0	110,5	107,0	106,0
<i>Mahdollisten järjestelyjen* jälkeen yht:</i>				52,5	46,5
<i>Kaupunkikehitys</i>					
Virat	39,8	39,8	68,8	69,5	64,5
Työsuhteiset	115,7	114,0	126,0	126,0	124,0
Yhteensä	155,5	153,8	194,8	195,5	188,5
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					
Virat	196,0	198,0	174,0		
Työsuhteiset	652,7	666,2	684,0		
Yhteensä	848,7	864,2	858,0		
SIVISTYSTOIMI					
Virat	648,5	649,0	653,0	651,0	650,0
Työsuhteiset	795,7	799,7	801,4	777,4	777,4
Yhteensä	1 444,2	1 448,7	1 454,4	1 428,4	1 427,4
PELASTUSTOIMI					
Virat	94,0	95,0	100,0		
Työsuhteiset	72,0	71,0	72,0		
Yhteensä	166,0	166,0	172,0		
YHTEENSÄ					
Virat	987,3	990,8	1 004,8	729,5	723,5
Työsuhteiset	1 734,1	1 746,9	1 784,9	1 001,4	998,4
Yhteensä	2 721,4	2 737,7	2 789,7	1 730,9	1 721,9

LIIKELAITOSTEN HENKILÖSTÖ	2020	2021	2022	2023	2024
Porvoon vesi					
Virat	4,0	4,0	4,0	4,0	40,0
Työsuhteiset	40,0	40,0	40,0	40,0	4,0
Yhteensä	44,0	44,0	44,0	44,0	44,0
Porvoon tilapalvelut					
Virat	3,0	3,0	4,0	4,0	215,0
Työsuhteiset	243,5	241,0	240,0	215,0	4,0
Yhteensä	246,5	244,0	244,0	219,0	219,0
Kuninkaantien työterveys					
Virat	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Työsuhteiset	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0
Yhteensä	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0

*Hyvinvointialueelle siirtyy konsernijohtosta arviolta 7 henkilöä, hallintopalvelukeskuksen yhtiöittäminen siirtäisi noin 52,5 henkilöä pois kaupungin organisaatiosta

➤ [Yksityiskohtainen henkilöstösuunnitelma](#)

INVESTOINNIT

Investointiperustelut

Kaupungin talous mahdollistaa valtuustokaudelle enintään 100 miljoonan euron kokonaisinvestoinnit. Kaupungin investoinnit talousarvioon on jaksotettu vuosille 2022-2025 siten, että vuodelle 2022 investointeja kohdistuu yhteensä 28,8 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 12,8 miljoonaa euroa ja kaupunkikehityksen osuus 12,8 miljoonaa euroa.

Suurimmat yksittäiset investointikohteet ovat päiväkoti Hinthaaran sivistyskeskus sekä Borgå gymnasium. Lisäksi vuonna 2022 tehdään myös lukuisia pienempiä investointeja koulu- ja päiväkotirakennuksiin sekä niiden piha-alueisiin. Investointien osalta on lisäksi huomiotava liikelaitos Porvoon veden 9 miljoonan euron investointi Saksalan laitokseen sekä Itärata-hankeyhtiön pääomitus.

Talonrakennusinvestoinnit

Hallinnon toimitilojen keskittäminen

Kaupungin eri toimialojen hallintotoimintojen keskittämisen suunnittelua Nimbuksen toimitaloon jatketaan vuonna 2022. Hankesuunnitelma valmistuu alkuvuodesta 2022, minkä jälkeen se viedään päätöksentekoon. Mikäli hankesuunnitelma hyväksytään, toteutussuunnitelu, peruskorjauksen kilpailutus ja itse peruskorjaus pyritään toteuttamaan vielä vuoden 2022 aikana.

Varikko Kaupunginhakaan

Kaupunginuhan yhteisvarikon hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä, minkä jälkeen arvioidaan investoinnin kannattavuutta ja jatkotoimenpiteitä. Suurimmat hyödyt saavutetaan toiminnan tehostamisesta, tilojen ja kaluston käyttöasteen nostosta ja päällekkäisten työtehtävien vähenemisestä. Keskittäminen edellyttää Kaupunginuhan varikon tontin laajentamista, uudisrakentamista ja vanhan 1970-luvulla rakennetun hallin peruskorjaamista.

Huhtisen päiväkoti

Vuoden 2021 aikana laaditaan hankesuunnitelma, jonka perusteella päiväkoti laajenee neliryhmäisestä kuusiryhmäiseksi. Hankesuunnitelmassa vertaillaan peruskor-

jauksen ja laajennuksen toiminnallisuutta ja investointi- ja käyttökustannuksia vastaavaan kuusiryhmäiseen uudisrakennukseen. Hankesuunnitelman perusteella päätetään, kumpi toteutusvaihtoehdoista on kannattavampi.

Hinthaaran sivistyskeskus

Hinthaaran sivistyskeskuksen vanhin osa on purettu vuonna 2018 ja osa koulusta toimii väistötiloissa. Liikuntasalirakennus on huonokuntoinen ja selvitykset osoittavat, ettei hallia kannata peruskorjata vaan se kannattaa korvata rakentamalla uudet liikuntatilat koulurakennuksen yhteyteen. Hankesuunnitelma valmistuu loppuvuonna 2021, minkä jälkeen tavoitteena on aloittaa seuraavat vaiheet niin, että rakennustöihin päästäisiin vuoden 2022 aikana. Koulujen tilat päivitetään samalla toiminnallisesti paremmiksi.

Borgå Gymnasium

Borgå Gymnasiumin julkisivut, ikkunat ja osa vesikattoa korjataan vuonna 2022. Vuonna 2023 piha kunnostetaan. Korjaustyön yhteydessä kunnostetaan tontilla oleva suojeltu ns. vahtimestarin talo, minkä jälkeen taloa voidaan käyttää koulutoimeen tai mahdollisena väistötiloina muuhun kaupungin palvelutoimintaan. Rakennustyöt aloitetaan keväällä ylioppilaskirjoitusten jälkeen ja ne valmistuvat syksyllä.

Itäisten alueiden koulut

Ilolan ja Sannäsin uudet koulurakennukset ja säilytettävien osien peruskorjaukset valmistuvat vuoden 2021 loppuun mennessä. Koulujen pihojen viimeistely tehdään kesällä 2022.

Bjurbölen päiväkoti

Bjurbölen päiväkodissa on 55 lasta, ja vuonna 2021 kaikkia hakijoita ei voitu ottaa vastaan. Päiväkoti palvelee ennen kaikkea eteläisen Porvoon aluetta. Päiväkodin tilat ovat kuitenkin erittäin huonossa kunnossa eikä toimintaedellytykset pitkällä tähtäimellä täyty. Vuonna 2022 laaditaan hankesuunnitelma, minkä perusteella päätetään kannattaako rakennuksia korjata vai täytyykö toiminnan edellytykset paremmin siirrettävillä.

Gammelbackan koulu ja monitoimitalo

Gammelbackan kouluhanke on investointiohjelmassa vuosille 2025–2027. Tarvesuunnittelu viedään loppuun kevään 2022 aikana. Hankkeessa tulee ottaa huomioon koko Gammelbackan alue ja tulevien vuosien palvelutarpeet. Selvityksessä tulee ottaa kantaa Peipon, Pääskytien ja Tulliportin koulujen peruskorjauksiin tai korvaaviin uudistiloihin, kaupungin omistamaan Monitoimitaloon, Gammelbackan palvelu-/hyvinvointikeskukseen ja Gammelbackan liikekeskukseen. Osa rakennuksista on elinikänsä päässä ja ne tulisi ensisijaisesti purkaa.

Linnajoen koulu ja Lyceiparkens skola

Molempien koulujen pihat peruskorjataan kesällä 2022.

Kokonniemen liikuntakeskus

Kokonniemen liikuntakeskuksen konseptisuunnitelma viedään loppuun viimeistään vuoden 2022 alkupuolella ja kaavoitus käynnistetään välittömästi sen jälkeen. Tavoitteena on, että kaavoitus valmistuu vuoden 2023 aikana ja alueen toteuttaminen voidaan käynnistää viimeistään vuonna 2024. Konseptisuunnitelmassa huomioidaan Kokonniemen alueen kehittäminen kokonaisuutena ottaen huomioon laajasti seurojen ja kaupunkilaisten tarpeet. Tavoitteena on, että Kokonniemen alue palvelee laajasti eri käyttäjäryhmiä ja houkuttelee Porvoon liikuntaohjelman 2030 mukaisesti Porvooseen matkustavaa urheilukansaa.

Energiansäästöinvestoinnit

Energiansäästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että energiansäästötoimenpiteitä tehdään sekä talonrakennusinvestointien ja peruskorjausten yhteydessä että olemassa olevissa kiinteistöissä. Painopiste energiansäästöinvestoinneissa on talotekniikassa, ilmanvaihtojärjestelmien lämmöntalteenottolaitteissa ja säätöautomaatiikassa. Aurinkoenergian hyödyntämistä lisätään kohteissa, missä sillä saavutetaan järkevä takaisinmaksuaika. Energiansäästöinvestoinneilla pyritään vastaamaan energiatehokkuuden ja kestävä kehityksen tavoitteisiin.

Lähiliikuntapuisto keskusta-alueelle.

Laitteiston ja alueen suunnittelu tehdään sopivaksi ikäihmisille ja esteettömyys huomioidaan osallistamalla vanhus- ja vammaisneuvosto suunnitteluun.

Kuntatekniset investoinnit

Kuntatekniikan suurimpana hankkeena jatketaan Kullon yritysalueen asemakaava-alueen rakentamista. Alueen urakka valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä. Uudisrakennusalueina aloitetaan Haikkoonranta 2 asemakaava-alueen rakentaminen sekä Taidetehtaankadun jatkeen stabilointi ja rakentaminen. Asemakaava-alueiden jatkotöitä tehdään Kuninkaanportin, Toukovuoren, Kevätlaakson, Länsi-Haikkoon, Mansikkaniityn ja Ölstensin alueilla. Länsi-rannalla viimeistellään Laamanninkatua, aloitetaan ranta-alueen stabiliteettiseinämän jatkon rakentaminen sekä jatketaan rantapuistojen viimeistelyitä.

Porvoonportin alueella saneerataan Maistraatinkatu. Samassa yhteydessä Mauno Eerikin pojan kadun risteykseen asennetaan liikennevalot. Vanhan kaupungin alueella aloitetaan vanhan sillan rakennustyöt.

Kevyenliikenteen olosuhteiden parannustöitä tehdään Jokikadulla, Näse-Jutten kadulla sekä Porvoon portissa. Edellä mainittuihin hankkeisiin saadaan valtion tukirahoitusta.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehdään muutostöitä kevyenliikenteen osuuksilla eri puolilla kaupunkia. Satamapalveluita kehitetään mm. asentamalla uusia laitureita ja valmistautumalla uuteen vierasvenesatamaan alueen pohjien stabiloinnilla. Puistojen uudiskohteena on Länsirannalle rakennettava esteetön leikkipuisto.

Selvitetään koronan jälkeisen muutoksen vaikutus liityntäpysäköinnin tarpeisiin.

Katujen perusparannuksissa painopiste on asfalttipinnoitteiden ja kaivorakenteiden kunnostamisessa.

➤ [Hankekohtainen investointiliite](#)

INVESTOINNIT	TP2020	TA2021	TA2021+m	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027	TS2028
KONSERNIHALLINTO										
INVESTOINTIMENOT	-14 898 829	-30 345 000	-32 120 000	-26 679 000	-29 550 000	-20 390 000	-21 395 000	-31 955 000	-31 755 000	-19 885 000
INVESTOINTITULOT										
YHTEENSÄ	-14 898 829	-24 166 000	-24 166 000	-26 679 000	-29 550 000	-20 390 000	-21 395 000	-31 955 000	-31 755 000	-19 885 000
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-102 560	-400 000	-400 000	-400 000						
INVESTOINTITULOT										
YHTEENSÄ	-102 560	-400 000	-400 000	-400 000						
SIVISTYSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-1 898 014	-915 000	-935 000	-855 000	-1 960 000	-2 790 000	-150 000	-1 000 000	-570 000	-20 000
INVESTOINTITULOT	320 000									
YHTEENSÄ	-1 578 014	-915 000	-935 000	-855 000	-1 960 000	-2 790 000	-150 000	-1 000 000	-570 000	-20 000
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI										
INVESTOINTIMENOT	-829 074	-915 000	-1 393 405	-905 000						
INVESTOINTITULOT	128 000	50 000	50 000	50 000						
YHTEENSÄ	-701 074	-865 000	-865 000	-855 000						
INVESTOINNIT YHTEENSÄ										
INVESTOINTIMENOT	-17 728 477	-32 575 000	-34 848 405	-28 839 000	-31 510 000	-23 180 000	-21 545 000	-32 955 000	-32 325 000	-19 905 000
INVESTOINTITULOT	448 000	50 000	50 000	50 000						
YHTEENSÄ	-17 280 477	-32 525 000	-34 798 405	-28 789 000	-31 510 000	-23 180 000	-21 545 000	-32 955 000	-32 325 000	-19 905 000

INVESTOINNIT	Määrärahan tarve TA-TS 2022-2028	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026	TS2027	TS2028
KONSERNIHALLINTO	-181 609 000	-26 679 000	-29 550 000	-20 390 000	-21 395 000	-31 955 000	-31 755 000	-19 885 000
Kaupunginhallitus	-80 959 000	-13 879 000	-18 800 000	-3 750 000	-3 850 000	-10 400 000	-18 400 000	-11 880 000
Irtain omaisuus	-2 159 000	-339 000	-400 000	-500 000	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000
Osakkeet ja osuudet	-4 910 000	-700 000	-300 000	-300 000	-370 000	-620 000	-620 000	-2 000 000
Talonrakennus	-73 890 000	-12 840 000	-18 100 000	-2 950 000	-3 250 000	-9 550 000	-17 550 000	-9 650 000
Hallinnon toimitilojen keskittäminen	-5 500 000	-1 500 000	-4 000 000					
Hankesuunnitelmat ja tarveselvitykset	-1 050 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Varikko Kaupunginhaka	-7 700 000	-1 500 000	-6 200 000					
Bjurbölen päiväkot	-2 500 000		-500 000	-2 000 000				
Kevätkummun koulu	-240 000	-240 000						
Huhtisen päiväkot	-3 200 000	-1 500 000	-1 700 000					
Päiväkot Metsätähti	-500 000	-500 000						
Hinthaaran sivistyskeskus	-5 200 000	-3 000 000	-2 200 000					
Gammelbackan kouluhanke	-11 600 000				-200 000	-3 500 000	-7 900 000	
Pääskytien koulun piha	-800 000				-400 000	-400 000		
Lyceiparkens skola, piha	-400 000	-400 000						
Linnajoen koulun piha	-500 000	-500 000						
AE koulun piha	-400 000		-400 000					
Borgå gymnasium, julkisivut ja ikkunat	-2 300 000	-2 300 000						
Borgå gymnasium, piha	-100 000	-100 000						
Itäisten alueiden koulut	-400 000	-400 000						
Länsirannan leikkiopisto, avoin varh.kasvatus	-800 000		-800 000					
Bänditilat ja sisäkeittipaikka	-100 000	-100 000						
Kaupungintalon julkisivut ja ikkunat, saneeraus	-1 800 000	-150 000	-1 650 000					
Kokonniemien liikuntakeskus	-25 300 000			-300 000	-2 000 000	-5 000 000	-9 000 000	-9 000 000
Energiansäästöinvestoinnit	-3 500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Kaupunkikehityslautakunta	-100 650 000	-12 800 000	-10 750 000	-16 640 000	-17 545 000	-21 555 000	-13 355 000	-8 005 000
Irtain omaisuus	-4 045 000	-755 000	-510 000	-380 000	-530 000	-970 000	-380 000	-520 000
Kiinteä omaisuus	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Kuntatekniikka	-89 605 000	-11 045 000	-9 240 000	-15 260 000	-16 015 000	-19 585 000	-11 975 000	-6 485 000
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	-400 000	-400 000						
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-400 000	-400 000						
Irtain omaisuus	-400 000	-400 000						
SIVISTYSTOIMI	-7 345 000	-855 000	-1 960 000	-2 790 000	-150 000	-1 000 000	-570 000	-20 000
Sivistyslautakunta	-7 345 000	-855 000	-1 960 000	-2 790 000	-150 000	-1 000 000	-570 000	-20 000
Irtain omaisuus	-1 660 000	-485 000	-465 000	-350 000	-100 000	-160 000	-80 000	-20 000
Liikunta maanrakennus	-5 685 000	-370 000	-1 495 000	-2 440 000	-50 000	-840 000	-490 000	
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI	-855 000	-855 000						
Aluepelastuslautakunta	-855 000	-855 000						
Irtain omaisuus menot	-905 000	-905 000						
Irtain omaisuus tulot	50 000	50 000						
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
Menot	-190 259 000	-28 839 000	-31 510 000	-23 180 000	-21 545 000	-32 955 000	-32 325 000	-19 905 000
Tulot	50 000	50 000						
YHTEENSÄ	-190 209 000	-28 789 000	-31 510 000	-23 180 000	-21 545 000	-32 955 000	-32 325 000	-19 905 000

INVESTOINNIT ILMASTOTYÖN TUKENA

Porvoo – Ilmastotyön edelläkävijä

Porvoon kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki, joka tukee asukkaiden kestäviä elämäntapoja ja edistää kiertotaloutta. Ilmastotyö tekee Porvoosta houkuttelevan kohteen sekä uusille asukkaille että matkailijoille, se tukee hyvinvointiamme, lisää kaupungin viihtyisyyttä ja luo kestävyttä tulevaisuuden haasteiden edessä.

Omaan osaamiseen haetaan tukea verkostoista. Porvoo on ollut jo vuodesta 2014 lähtien mukana Hinku -verkostossa, joka on ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto. Porvoo on myös Climate Leadership Counciliin jäsen. Yhdistyksen kantava ajatus on, että kannattava ja kestävä liiketoiminta on tehokkain keino vastata globaaleihin ympäristöhaasteisiin.

Asetettujen tavoitteiden edistämiseksi on kaupunki laatinut ilmasto-ohjelman.

Investoinnit ympäristöön ja ilmastoon

Porvoon kasvihuonekaasupäästöt ovat pienentyneet 31 prosenttia ja asukaskohtaiset päästöt 34 prosenttia vuodesta 2007. Hinku -tavoitteen saavuttamiseksi on päästöjen vähennyttävä vielä 71 prosenttia vuoden 2019 tasta. Hiilineutraalisuustavoite edellyttää vielä tätäkin suurempia päästövähennyksiä.

Porvoon kasvihuonekaasupäästöt ja niiden laskentamenetelmä

Kaupungilla on vastuu tehdä ympäristö- ja ilmastoystävällisiä päätöksiä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin tulee ilmastotyönsä kautta mahdollistaa asukkaiden kestävä arki ja tehdä siitä helppo, asukkaiden parasta arkea palveleva valinta. Kestävän kehityksen poikkihallinnollista työtä lisätään kaupungin organisaation sisällä. Työtä ohjaa kestävä kehityksen asiantuntija.

Tulevaisuuden investointien suunnittelussa kaupunki hyödyntää jatkossa ilmastojohtamisen hankkeessa laadittua arviointikehikkoa (kuva 1) työkaluna ilmasto- ja kiertotalousnäkökulmien huomioimiseksi.

LUONNON MONIMUOTOISUUS

- Maaperän ja kasvillisuuden hiilinielun säilyvyys ja/tai kompensointi
- Luonnon ekosysteemien toiminnan palauttaminen, säilyttäminen ja vahvistaminen
- Viherkerroinlaskenta suunnittelussa
- Säilytettävät ja suojeltavat elinympäristöt ja eliölajit
- Pilaantuneiden maiden ja haitallisten vieraslajien huomioiminen

MATERIAALITEHOKKUUS

- Vaatimukset kiertotalouden huomioimiseksi suunnittelussa
- Materiaalipassi
- Kierrätys- ja uusiomateriaalien käyttö, neitseellisten materiaalien säästö
- Jättemäärän vähentäminen rakentamisessa
- Maa- ja kiviainesten käsittely, massakoordinointi, maa-ainesten hyödyntämisaste
- Rakenteiden ja materiaalien uudelleenkäyttö elinkaaren jälkeen
- Rakennustuotteiden ja kalusteiden hankinta

TARVEHARKINTA JA SAAVUTETTAVUUS

- Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
- Resurssien ja tilojen jakaminen, yhteiskäytön mahdollistaminen
- Saavutettavuus myös kevyen liikenteen kannalta, jalankulku- ja pyöräilyreitit

ELINKAARISUUNNITTELU

- Olemassa olevien rakennusten ja resurssien hyödyntäminen, säilytettävät osat
- Vaikutustarkastelut (mm. eri raekokojen hiilijalanjälkitarkastelut)
- Tilan, infrastruktuurin ja rakennusten elinkaaren pidentäminen, käyttökäytavoite
- Rakennuksen laajennusmahdollisuuksien huomioiminen
  - Tilojen ja talotekniikan muuntojousto
  - Tilojen ja infrastruktuurin monikäyttöisyys ja -toiminnallisuus
  - Puhuttavuuden, siirrettävyyden, uudelleen käytettävyyden huomiointi suunnittelussa
  - Korjattavuuden sekä materiaalien ja rakenteiden kulutuskestävyyden huomiointi suunnittelussa
  - Käytettävyyden, huollettavuuden ja siivottavuuden huomiointi

VESIVIISAUS

- Veden kierrätysratkaisut
- Ilmastovaikutusten huomioiminen hulevesisuunnittelussa
- Ilmastonmuutokseen varautuminen ja riskien hallinta (mm. kuumuus, kuivuus, rankkasateet, tulvat)

ENERGIAVIISAUS

- Paikallisesti tuotettu hiilineutraali energia
- Energiätehokkuus (plus- ja nollaenergiatason rakennukset)
- Kysyntäjousto, lämpöenergian kierrätys ja varastointi
- Energiamittarointi, datan julkisuus
- Tavoite-energiankulutus/energialuokka.

Keskeiset ympäristö- ja ilmastönäkökulmat investointisuunnitelmassa talousarviovuodelle 2022:

1. Itärata

Kaupunki on sitoutunut rahoittamaan Itäradan hankeyhtiötä yhdessä valtion ja muiden kuntien kanssa. Porvoon rahoitusvastuu on noin 10 miljoonalla euroa ja realisoituu arviolta vuosille 2022–2031. Suunnitteluvaiheen jälkeen kaupungin tulee asteittain varautua myös radan vaikutusalueen kaupunkisuunnittelun ja kunnallistekniikan investointeihin.

Itärata toisi porvoolaisten arkeen sujuvuutta, lisääntyttä joukkoliikenteen käyttöä ja kestävämmän tavan pendelöidä. Itärata vauhdittaisi osaltaan kaupungin kasvua, mahdollistaisi radan läheisyyteen uusia asuin- ja työssäkäyntialueita sekä vahvistaisi elinkeinoelämää ja matkailua.

2. Metsätähden päiväkoti

Massiivipuelementtirakentamisen pilottikohde valmistuu marraskuussa 2021. Yli 200 lapsen päiväkodin rakentamisessa testataan, mitä massiivipuukurakentaminen merkitsee suunnittelun, toteutuksen ja käyttäjän kannalta verrattuna perinteisempiin ratkaisuihin. Pilotissa pyritään löytämään massiivipuukurakentamisen olennaiset pelisäännöt ja niiden soveltuminen nykyisiin päiväkotien ja koulujen mitoitus- ja tilakonsepteihin, toteutuskustannusten erot sekä edelleen seurannassa ylläpidon ja elin-kaarikustannusten tekijät.

3. Jokilaakson, Sannaisten ja Ilolan koulut

Kolme alakoulua haja-asutusalueelle, kukin noin 100 oppilaalle. Keskeistä se, miten sisäilmaongelmien takia purettavat koulut voidaan korvata alueella, jonka lapsimäärän ennustetaan vähenevän. Toteutus puurakenteisilla tilaelementeillä, jotka ovat siirrettävissä ja uudelleenkäytettävissä, kun koulujen tarve alueella loppuu. Energiatehokkuus oli yksi kilpailutuksen arvosteluperusteista. Energialähteinä hyödynnetään ilma-vesilämpöpumppuja ja aurinkopaneeleita. Koulut valmistuvat vuoden 2021 loppuun mennessä.

4. Porvoon puistokatu / Läntinen Mannerheiminväylä

Tavoitteena on mahdollistaa Läntisen Mannerheiminväylän kehittäminen keskusta-alueena. Katuympäristöä kehitetään korkealaatuisena kävelyn ja pyöräilyn kaupunkiympäristönä, jossa myös ajoneuvoliikenne on sujuvaa. Alueella on päivittäiseen pendelöintiin tarvittavat toimivat joukkoliikennedyteet sekä riittävät liityntäpysäköintialueet. Tavoitteena on, että alueella on laadukkaita ja riittävän laajat viheryhteet niin asukkaiden, vesienhallinnan kuin luonnonkin näkökulmasta.

Väylän muuttuessa kaupunki- ja katuympäristöksi sen kyky välittää ihmisiä monipuolistuu, kun kadulle tuodaan riittävä joukkoliikenteen pysäkkiverkosto sekä hyvät jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet. Alenevat liikenne-nopeudet vaikuttavat katuympäristön viihtyisyyteen ja parantavat Johannisbergin, Hornhattulan ja Katajamäen suunnasta Läntisen Mannerheiminväylän eteläpuolelle, kohti Näsin kouluja, suuntautuvien poikittaisyhteyksien toimivuutta ja turvallisuutta. Muutos luo edellytyksiä yhä paremmin toimivalle pyöräilyn ja kävelyn verkostoille. Erityisesti Porvoon keskustan ja Kuninkaanportin väliset pyöräily-yhteydet paranevat huomattavasti.

Olemassa olevan infrastruktuurin hyödyntäminen täydennysrakentamisessa on ilmastotyön kannalta kestävämpi ratkaisu kuin kokonaan uuteen neitseelliseen maastoon rakentaminen.

5. Liityntäpysäköinti (puistokadun varressa)

Luomalla edellytykset nykyistä laadukkaammalle ja laajemmalle liityntäpysäköinnille joukkoliikenteen solmu-kohtaan ja myös parantamalla jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita, voidaan kasvattaa kestävien liikkumismuotojen käyttäjien määrää. Vaikutuksena voidaan nähdä, että julkisen liikenteen palvelut paranevat. Alue voi myös tarjota tulevaisuudessa kestäville ja innovatiivisille liikkumismuodoille tukikohdan.

Läntisen Mannerheiminväylän muutos kaduksi mahdollistaa kevyen liikenteen reittien parantamisen molemmille puolille katua. Nykyinen reitti laaksossa siirtyy pohjoiseen ja tarjoaa edelleen kulkuyhteyden laakson poikki. Kun Porvoon puistokadun kokonaisuus on valmis, mahdollistuvat jatkuvat suorat reitit keskustan suuntaan.

Liityntäpysäköinti tarjoaa liityntäpaikan myös pyöräilijöille. Suunnittelussa on varattu alueita pyöräpysäköintiin. Tavoitteena on tarjota laadukasta katettua pyöräpysäköintiä sitä tarvitseville.

Asemakaava tarjoaa uusia mahdollisuuksia liikkumiseen ja parantaa palvelutasoa.

6. Kokonniemen liikuntakeskus

Tavoitteena on tehdä Kokonniemestä hiilineutraali, laadukasta julkista puurakentamista edustava maamerkki, joka poikkeaa tyypillisestä urheilurakentamisesta materiaalivalintojen ja laatutekijöiden lisäksi paikallistuotannon hyödyntämisellä. Hankkeen tärkeäksi kehityskohdeksi tunnistettiin paikallisen puutuotannon ja -osaamisen kartoittaminen, kehittäminen ja hyödyntäminen. Jotta julkinen rakentaminen puusta saadaan kasvuun, on välttämätöntä kiinnittää huomiota alalla toimivien yritysten toimintaympäristöön ja kannattavuuden edellytyksiin.

Käytettäessä kotimaista raaka-ainetta myös puurakentamisen aluetaloudelliset vaikutukset jäävät korkeiksi ja puun käytölle saadaan mahdollisimman suuri lisäarvo – työllistämisen- ja verovaikutuksia unohtamatta.

Hankkeen tavoitteena on mm. mahdollistaa rakentamisen ketjun tiiviimpi yhteistyö kunnan, tilaajan, arkkitehdin, suunnittelijan, elementtien toimittajan ja rakennusliikkeen välillä heti alkumetreiltä ja näin tukea paikallisten toimijoiden tunnistamista, työllistämistä sekä alan ja teollisuuden kehittämistä. Selvityksen ohessa luodaan asiointijoiden verkosto, jonka yhteistyöllä pystytään maksimoimaan tehokas eri toimijoiden hyödyntäminen – ja hyötyminen.

7. Porvoon Tori

Suunnitelman ilmastovaikutukset ovat pääasiassa välillisiä. Hyötyjä voi kertyä kevyen liikenteen reittien parantamisesta ja sitä kautta lisääntyvästä ilmastoviisaasta liikkumisesta. Myös linja-autoliikenteen saavutettavuus keskustassa tukee ilmastoviisaan liikkumisen edellytyksiä.

8. Hallinnon tilojen keskittäminen/Nimbus

Tarveselvityksessä ja hankesuunnitelmassa selvitetään hajallaan sijaitsevien kaupungin yksiköiden sijoittamista yhteisiin tilatehokkaampiin toimitaloihin kaupungin ydinkeskustaan. Tilat tehdään noin 150 työntekijälle. Yhteiset tilat vähentävät liikkumistarvetta eri yksiköiden välillä. Etätöiden mahdollisuudet ja merkitys huomioidaan erityisesti, mikä vaikuttaa työpisteiden määrälliseen mitoitukseen ja niin ikään vähentää liikkumisen tarvetta. Hankkeessa selvitetään vanhojen kalusteiden

hyödynnettävyyttä uudentyypisessä, joustavassa työympäristökonseptissa. Hankevaiheessa testataan myös, voidaanko tällaiset tilat toteuttaa kiinteistöön, jolla ei ole omia autopaikkoja, vaan mahdollisia käytettäviä autopaikkoja on hajallaan ympäristössä: mitkä tällöin ovat työntekijöiden kannalta toimivia ja hyväksyttävistä ratkaisuja. Hankevaiheen on ohjelmoitu kestävän 2021 loppuun.

9. Energiategohokkuustoimenpiteet

Tekoälypohjainen kaukolämmön ohjauspalvelu otettiin käyttöön 17 kiinteistössä 2021 tavoitteina tasaiset sisäolosuhteet, energiansäästö sekä päästövähennykset. Loppuvuonna 2021 valmistuva Keskuskoulun energiahanke käyttää koulun lämmitykseen pääosin hukkalämpöä ja kaukolämmön paluuveden energiaa. Älykkään lämmityksenohjauksen tavoitteina ovat niin ikään tasaiset sisäolosuhteet sekä merkittävät energiansäästöt ja päästövähennykset.

Molemmat hankkeet hyödyttävät myös energiantuotantoa. Lämmityskaudella 2021–2022 saavutettujen tulosten perusteella voidaan harkita mahdollisia uusia investointikohteita.

Uusiutuvaa energiaa (mm aurinkovoimaloita ja lämpöpumppuja) asennetaan vuosittain lisää mahdollisuuksien mukaan. Uusia aurinkovoimaloita otetaan käyttöön 7 kiinteistössä vuonna 2021 ja vähintään kolmessa vuonna 2022. Uudiskohteiden valaistus, ilmanvaihto ja lämmitys toteutetaan sekä vanhoja järjestelmiä korvataan energiategohokkailta vaihtoehdoilla.

LIIKELAITOKSET

- [Porvoon tilapalvelut talousarvio 2022](#)
- [Porvoon vesi talousarvio 2022](#)
- [Kuninkaantien työterveys talousarvio 2022](#)

Kaupungilla on kolme kunnallista liikelaitosta: Porvoon vesi, Porvoon tilapalvelut ja Kuninkaantien työterveys. Liikelaitosten talousarviot on esitetty kaupungin talousarvion lisätiedoissa.

Liikelaitosten johtokuntien tehtävänä on kuntalain mukaisesti hyväksyä liikelaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma sekä päättää liikelaitoksen investoinneista, jollei muuta ole määrätty. Mikäli liikelaitoksen investoinnit ovat niin suuret, että niitä ei voida rahoittaa tulorahoituksella, kaupunginvaltuusto päättää sekä liikelaitoksen lainanotosta että kaupungin varsinaisen toiminnan lainanotosta yhtenä kokonaisuutena.

Kaupunginvaltuusto päättää liikelaitosten sitovat tavoitteet sekä kaupungin ja liikelaitoksen väliset rahoituserät, mm. tuottotavoitteen. Liikelaitokset toteuttavat osaltaan

kaupunginstrategiaa ja strategiasta johdettuja vuosita-voitteita.

Liikelaitokset rahoittavat lähtökohtaisesti investointinsa tulorahoituksellaan. Liikelaitos Porvoon veden toiminta rahoitetaan vesimaksutuloilla siten, että myös pitkällä aikavälillä voidaan kattaa laitoksen uudis- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset sekä kaupungin tuloutusvaatimus. Porvoon vesi toteuttaa vuonna 2022 merkittävän investoinnin Saksalan laitokseen, minkä vuoksi kaupunki antaa 9 milj. euron lainan liikelaitokselle.

Hyvinvointialueuudistuksen takia Liikelaitos Porvoon tilapalveluiden sekä Kuninkaantien työterveyden organisoituminen sekä palveluiden tuottamistapa tulee muuttamaan vuoden 2023 alusta. Muutokset valmistellaan ja niistä tehdään päätökset vuoden 2022 aikana.

LIKELAITOS PORVOON TILAPALVELUT	ANNOKSET (KPL) 3 000 000	HOIDETTAVAT KIINTEISTÖT M ² 178 000	SIIVOTTAVAT TILAT M ² 158 700
LIKELAITOS PORVOON VESI	VEDEN MYyntI M ³ 3 050 000	LIITTYJÄMÄÄRÄ (KULUTUS- PAIKAT) 11 250	SANEERATUN VERKON PITUUS 6 km/v RAKENNETTAVAN VERKOSTON PITUUS 19 km
LIKELAITOS KUNINKAANTIEN TYÖTERVEYS	YRITYS- ASIAKKAAT (LKM) 800	HENKILÖ- ASIAKKAAT (LKM) 8 000	ENNALTA- EHKÄISEVÄN TYÖN OSUUS LIIKEVAIHTOSTA 70%

Porvoon tilapalvelut	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Peruspääoman tuotto, 5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Kotimaisten elintarvikkeiden osuus ostetuista kiloista	70%	70 %	70 %	70 %	70 %
Valmistus- ja lautashävikin osuus valmistetusta ruoasta %	Koulut alle 20 % ja päiväkodit alle 25 %	Koulut alle 20 % ja päiväkodit alle 25 %	Koulut alle 20 % ja päiväkodit alle 25 %	Koulut alle 20 % ja päiväkodit alle 25 %	Koulut alle 20 % ja päiväkodit alle 25 %
Kasviruoan osuutta lisätään %	10 %	11 %	12 %	13 %	14 %
Kouluruokailun asiakastytytyväisyyskysely tehdään	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Kiinteistönhoidon määräaikaista tehtävät dokumentoidaan	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu
Siivouksen hyväksytyt laatukierrokset %	90%	90 %	90 %	90 %	90 %

Porvoon vesi	
Vedenhankinnan kehittäminen	Asukkaiden ja elinkeinoelämän vesihuoltoa varmistetaan kehittämällä ja varmistamalla vedenhankintaa ja -tuotantoa
Tuloutus kaupungille 5 % liikevaihdosta	Tuloutetaan 694 000 euroa
Kehitetään sähköisiä palveluita ja tiedottamista	Kotisivut uusitaan
Palvelutason parantaminen	Porvoon vesihuollon palvelutasoa parannetaan rakentamalla uusille alueille vesihuoltoa sekä saneeraamalla ja varmistamalla verkostoja Ylläpidetään riittävä vakituisen henkilöstön määrä ja osaaminen. Se vahvistaa toiminnan laatua ja riskittömyyttä.
Ympäristökuormituksen vähentäminen	Hyödynnetään uusiutuvaa energiaa kuten jäteveden lämpöä ja aurinkovoimaa. Edistetään hulevesiverkoston saneerausta Parannetaan viemäriverkoston toimivuuden varmuutta etenkin kriittisten viemärijohtojen osalta

Kuninkaantien työterveys
Taloudellisen kannattavuuden saavuttaminen, tulos ylijäämäinen
Ennaltaehkäisevän työn (Kela luokka I) osuus liikevaihdosta on vähintään 70 %

KUNTAKONSERNI

Kuntalain mukaisesti valtuusto määrittelee omistajapoliittiset tavoitteet omistamilleen yhteisöille sekä päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Vastuu konserniohjauksen toteuttamisesta ja konserni-valvonnan järjestämisestä on kuntalain mukaan konsernijohtolla, jollei hallintosäännössä ole muuta määrätty. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja hallintosäännössä määritellyt viranhaltijat.

Omistajapoliittiset linjaukset vahvistettiin kaupunginvaltuustossa vuonna 2017. Uusi konserniohje on astunut voimaan 1.6.2021.

Vuosittain valtuusto päättää myös talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, joihin sisältyy omistajapolitiikasta johdetut vuosittaiset tavoitteet myös merkittävimmille konsernin yhteisöille. Oikeudellisesti tavoitteet eivät sido tytäryhteisöjä, vaan ne ovat ns. välillisen tavoiteohjauksen työkalu. Toimiessaan tytäryhteisöjen päätöksentekoi- missä kaupungin edustajien tulee toimia valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa konserniohjeita. Yhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta omistajalle konserniohjeen mukaisesti osavuosi- katsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Kaupunkikonserniin kuului yhteensä 18 yhteisöä 30.9.2021. Konsernilla tarkoitetaan Porvoon kaupunkia emoyhteisönä sekä sen tytäryhteisöjä, joissa Porvoon kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdistellään konserniin omistussuuden mukaan. Konsernitilinpäätöksen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset.

Konsernin toiminta ja talous

Koronaepidemia on vaikuttanut kaupungin tytäryhtiöistä toisiin hyvin merkittävästi ja toisiin vain vähän. Asunto- yhtiöiden sekä Porvoon Energian toiminta tai talous ei ole juurikaan kärsinyt tilanteesta, sen sijaan EventFactoryn, Careerian ja Kokonhallin toiminta pandemian aikana on ollut haasteellista ja taloudelliset seuraukset ovat merkittävämpiä.

Koronapandemian johdosta Taidetehtaan tilat oli suljet- tuna koko kevään. Myös yhtiön liiketilavuokralaiset ovat olleet rajoitusten piirissä. Keväästä syksyyn Taidetehtaan tilat palvelivat massarokotuksia. Yhtiö on koko vuo- den jatkanut sopeutustoimia. Varauskanta syksylle on hyvä mutta taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on edelleen riippuvainen koronatilanteesta. Pandemian en- nustetaan vaikuttavan toimintaan ja tulokseen edelleen

vuonna 2022. Mikäli tilanne mahdollistaa täyden kapasiteetin tapahtumatuotannot, nollatulot on mahdollinen.

Careerialle pandemia on aiheuttanut paljon väliaikaisia toiminnallisia muutoksia, kuten laajamittaisen etäope- tuksen järjestämisen. Careeria -konsernin tulosennuste vuodelle 2021 on 0,7 milj. euroa tappiollinen johtuen etenkin oppivelvollisuuden laajenemisesta ja maksutto- masta opiskelusta aiheutuvista kustannuksista. Vuonna 2022 tavoitteena on jälleen nollatulot.

Kokonhalli oli joko osittain tai rajoitetusti auki koko ke- vään ajan. Toimintaa on sopeutettu sulun aikana henki- löstön ja ylläpidon osalta. Maksuvalmiuden varmistami- seksi yhtiölle on annettu konsernilaina. Mikäli toiminta toteutuu normaalisti syksyllä, tulosennuste on noin 0,1 miljoonaa euroa tappiollinen. Mikäli pandemia jatkuu ja uusia rajoituksia tulee, on sillä vaikutusta myös yhtiön toimintaan vuonna 2022.

Porvoon Energian 2021 tulos palautuu normaalitasolle vuoden 2020 tasosta, jota selitti liiketoimintakaupan myyntivoiton tuloutuminen. Yhtiön tuloksen ennustetaan olevan vuoden lopussa noin 4,5 miljoonaa euroa. Yhtiön panostaa tulevaisuusinvestointeihin seuraavina vuo- sina, mutta niiden jaksottuminen ei ole vielä täsmenty- nyt.

A-yhtiöiden hankkeet ovat toteutuneet vuonna 2021 suunnitelmien mukaisesti. Seuraavan vuoden hank- keista taloudellisesti merkittäviä ovat Wittenberginkatu 1 ja Itäinen pitkäkatu 25 rakennushankkeet.

Yhtiöiden vuoden 2022 yhteenlasketut investoinnit tule- vat ennusteen mukaan olevan noin 30 miljoonaa euroa ja yhteenlaskettu lainakanta 156 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 taloudellisia tavoitteita on sopeutettu Por- voo EventFactory Oy:n osalta haastavan toimintaympä- ristön johdosta. Vuoden 2022 tavoitteiksi on lisäksi ase- tettu sekä Taidetehtaan tulevaisuuteen liittyvä suunni- telma että toisen asteen koulutuksen rakennejärjestelyi- hin kohdistuva selvitys. Muilta osin yhtiöiden tavoitteet noudattavat aiemmin tehtyjä päätöksiä.

Konsernirakenteeseen vaikuttavista muutoksista kysee- seen voivat vuonna 2022 tulla hyvinvointialueen perus- tamiseen liittyvät yhtiöittämis-toimenpiteet tukipalvelui- den osalta sekä Itärataan liittyvät järjestelyt.

HENKILÖSTÖ
KAUPUNKI
3 593

HENKILÖSTÖ
TYTÄRYHTEISÖT
531

KONSERNIN
TASE
738,8 M€

KONSERNIN
OMA-
VARAISUUSASTE
30,9 %

KONSERNIN
IVESTOINNIT
32 M€

KONSERNI-
VELKA
348 M€
6 876 €/as

KONSERNIN
YHTEISÖJEN
LKM
18

KONSERNIN
TULOS
48,8 M€

Tilinpäätös 2020

KONSERNIRAKENNE 30.9.2021

	Omistus- osuus	Henkilöstö 2020
Tytäryhtiöt ja -yhteisöt		
Porvoon Energia Oy (konserni)	100 %	71
Porvoon Sähköverkko Oy	100 %	
Careeria (konserni)	65,64 %	416
Careeria Plus Oy	65,64 %	
KOY Edupolis	65,64 %	
Porvoon A-asunnot Oy (konserni)	100 %	31
Kiinteistö Oy A-lukaali	100 %	
Asunto Oy Suomentalo	100 %	
Kiinteistö Oy Hansatie 10	100 %	
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	100 %	
Porvoon Event Factory Oy Ab	100 %	7
Oy Kokonhalli Ab	100 %	4
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	60 %	2
Kiint Oy Gammelbackan Liikekeskus Oy	100 %	
Keskinäinen kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	100 %	
Porvoon Seudun Asuntosäätiö	66,7 %	
Kuntayhtymät		
Kärkulla samkommun	6,48 %	
Eteva kuntayhtymä	5,56 %	
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	3,38 %	
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	3,20 %	
Osakkuusyrietykset		
Posintra Oy	37,77 %	
Borgå Folkakademi Ab	37,13 %	
Roskn Roll Oy	20,70 %	
Kiinteistö Oy Porvoon Jousitie	20 %	

Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab

Emoyhtiö Porvoon Energia Oy vastaa lämmön ja sähkön tuotannosta, lämmön ja maakaasun jakelusta, sähkön ja maakaasun myynnistä.

Tytäryhtiö Porvoon Sähköverkko Oy vastaa sähköverkon kehittämisestä ja sähköjakelusta

TAVOITE JA MITTARI	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Kokonaistuloutus nousee 4 prosenttiin liikevaihdosta vuoteen 2020 mennessä				
Tuloutus/liikevaihto, % (osinkovuoden mukaan)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Yhtiö on kilpailukykyinen ja vakavarainen				
Omavaraisuusaste, %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %
Yhtiön ympäristöystävällinen profiili				
Hiilineutraali sähkönmyynti, %	100 %	100 %	100 %	100 %
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vähintään 90 prosenttia	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %

CAREERIA OY

Toisen asteen ammatillinen koulutus

TAVOITE JA MITTARI	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Yhtiön toiminta tukee kaupungin strategiaa ja sen talous on kestäväällä pohjalla.				
Tilikauden tulos	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Omavaraisuusaste	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %

Porvoon A-asunnot Oy

Yhtiössä on kaupungin arava- ja korkotukirajoitteinen asunto-omaisuus. Yhtiö vastaa omistamansa asuntokannan isännöinnistä, vuokraamisesta ja kunnossapidosta

TAVOITE JA MITTARI	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Yhtiö toimii osana kaupungin asuntopolitiikan toteutusta ja yhtiön talous on kestäväällä pohjalla.				
Käyttökate-%	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %
Käyttöaste, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %
Velka eur & m ² laskee nykytasosta (ilman uudiskohteita)				

Porvoon vuokra-asunnot Oy - Oy Borgå Hyresbostäder Ab

Yhtiössä on kaupungin vapaarahoitteinen asunto-omaisuus. Yhtiö vastaa omistamansa asuntokannan isännöinnistä, vuokraamisesta ja kunnossapidosta

TAVOITE JA MITTARI	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Yhtiö toimii osana kaupungin asuntopolitiikan toteutusta ja yhtiön talous on kestäväällä pohjalla.				
Käyttöaste, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %

Oy Porvoo EventFactory Ab

Taidetehtaan tilojen markkinointi, myynti ja vuokraus

TAVOITE JA MITTARI	TA2021	TS2022	TS2023	TS2023
Tilikauden tulos	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Kaupungin myöntämän tuen määrä, teur	1000	1000	950	900
Lyhytaikaisen tilamyynnin vuokrausaste, % (tapahtumatilat)	≥ 50 % *	≥ 50 % *	≥ 70 % **	≥ 72 % **
Pitkäaikaisen vuokrauksen käyttöaste, % (liiketilat)	100 %	100 %	100 %	100 %
Vuonna 2022 käynnistetään selvitys ja tehdään suunnitelma Taidetehtaan toimintaedellytyksistä tulevaisuudessa				

* Rajoitusten vaikutus huomioitu 2021-2022 tavoitteessa

** Oletus, että rajoitukset ei enää voimassa

TUNNUSLUKUJA TILINPÄÄTÖS 2020

	Liikevaihto milj.eur	Tulos milj. eur	Tase milj. eur	Korolliset lainat milj. eur
Porvoon Energia -konserni	68,0	28,0	167,6	49,5
A-asunnot -konserni	17,8	0,3	113,3	97,1
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	1,5	0,0	6,6	2,0
Careeria -konserni	35,1	2,3	32,7	6,9
Oy Porvoon EventFactory Ab	0,7	-0,01	1,1	1,75

TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTELUT SEKÄ SITOVUUS

Keskeiset kuntalain talousarviota ja -suunnitelmaa koskevat määräykset

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvion ja taloussuunnitelman sisältö

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot.

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta ja rahoitusosuudet. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käytömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Talousarvion laatimisen lähtökohdat

Talousarvion laatimissuhteet ja talousarviokehys muodostavat puitteet toimialojen talousarviovalmistelulle. Talousarviokehyksessä arvioidaan verorahoituksen taso, kustannuskehitys, toiminnalliset muutokset ja investointitarpeet.

Käyttötalousmenot ja investoinnit sopeutetaan käytävissä oleviin rahoitusmahdollisuuksiin. Toimialat voivat

painottaa eri tehtäviä tarpeen mukaan. Kehys on kuitenkin yläraja, jonka puitteissa toimialan talousarvioehdotus tulee laatia.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 21.6.2021 238 § talousarvion ja taloussuunnitelman laatimissuhteet sekä talousarviokehysten toimialoille.

Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan talousarviota.

Määrärahat ja tuloarviot sekä toiminnan ja talouden tavoitteet voidaan määrittellä sitoviksi. Sitovuus merkitsee mm. sitä, että määrärahaa tai nettomäärärahaa ei saa ylittää, tuottotavoitetta ei saa alittaa tai sitova tavoite ei saa jäädä saavuttamatta ilman kaupunginvaltuuston hyväksymistä.

SITOVUUS VALTUUSTOON NÄHDEN

Käyttötalousosan sitovuus valtuuston nähden on toimialan nettomääräraha, tuottotavoite sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on toimialan nettoinvestointimääräraha ja hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointimääräraha. Rahoitusosan sitovuus valtuustoon nähden on pitkäaikaisten lainojen lisäys ja antolainojen lisäys. Liikelaitosten sitovuus valtuustoon nähden on toiminnan tulos, tuottotavoite ja sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus päättää hankekohtaisesti yli yhden miljoonan euron investointihankkeiden hankesuunnitelmista, luonnospiirustuksista sekä rakennustyön käynnistämistä valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa.

LAUTAKUNTA

Lautakunta päättää alaistensa tehtäväalueiden käyttötalouden toimintasuunnitelmista ja investointien hankesuunnitelmista sekä niiden muuttamisesta valtuuston myöntämien sitovien määrärahojen puitteissa. Investointihankkeen ottaminen hankesuunnitelmaan edellyttää, että sille on talousarvion erittelyissä osoitettu määräraha.

➤ [Kaikki talousarvion liitteet yhdistettynä](#)